

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Základní umělecká škola
Karla Halíře
VRCHLABÍ**

Identifikační údaje

Název ŠVP: **Školní vzdělávací program ZUŠ Karla Halíře Vrchlabí**

Motivační název: **„...první krok k umění!“**

Logo školy:

**Základní umělecká škola
Karla Halíře
VRCHLABÍ**

Předkladatel:

Název školy: **Základní umělecká škola Karla Halíře Vrchlabí**
Adresa školy: **Al. Jiráska 748, 543 01 Vrchlabí**
IČO: **674 406 65**
Jméno a příjmení ředitele: **BcA. Radek Hanuš, DiS.**
Telefon: **+420 499 421 937**
E-mail: **skola@zus-vrchlabi.cz**
Web: **www.zus-vrchlabi.cz**

Zřizovatel:

Název: **Město Vrchlabí**
Adresa: **Zámek čp. 1, 543 01 Vrchlabí**
Telefon: **+420 499 405 311**
Fax: **+420 499 421 691**
E-mail: **posta@muvrchlabi.cz**
Web: **www.muvrchlabi.cz**

Platnost dokumentu od:

1. září 2014

Aktualizace č. 4 (platnost od 1.9.2025)

Podpis ředitele školy a razítko:

BcA. Radek Hanuš, DiS.

Charakteristika školy

Základní umělecká škola Karla Halíře Vrchlabí poskytuje základy uměleckého vzdělání ve čtyřech uměleckých oborech – v hudebním, výtvarném, literárně dramatickém a tanečním. V rámci doplňkové činnosti vyučujeme děti již od 3,5 let věku a věnujeme se také uměleckému vzdělávání dospělých v hudebním a výtvarném oboru.

České umělecké školství ve Vrchlabí vzniklo díky iniciativě ředitele Josefa Václava Kratochvíla ihned po skončení druhé světové války, Městská hudební škola zahájila svoji činnost 1. září 1945. Před založením české hudební školy mělo umělecké vzdělávání za německého obyvatelstva velkou tradici, existenci instituce Musikschule Hohenelbe (Vrchlabí) máme doloženou již od konce 19. století.

V 80. letech se škola přejmenovala na Lidovou školu umění (LŠU) a výuka probíhala ve všech čtyřech uměleckých oborech. K hudebnímu oboru přibýly obory výtvarný, literárně dramatický a taneční, ale hudební obor měl výraznou převahu. Od roku 1990 nese škola název Základní umělecká škola (ZUŠ), od školního roku 1995/1996 sídlí ve vile bývalého vrchlabského továrníka Petery v ulici Aloise Jiráska. V současné době má škola 2 budovy, hlavní - vila v ulici Al. Jiráska, a Budovu A v sousedství budovy hlavní. Realizace výuky ve všech uměleckých oborech probíhá v těchto budovách, pro rozsáhlejší projekty, koncertní vystoupení a výuku zejména LDO využívá škola další koncertní prostory ve městě jako je Kulturní dům Střelnice, Klub Kartonka, Klášterní kostel sv. Augustina, Krkonošské centrum environmentálního vzdělávání KRTEK a další. V roce 2013 byl škole udělen čestný název, ta tedy nese jméno po vrchlabském rodákovi a koncertním houslovém mistrovi Karlu Halířovi.

Kapacita školy je nastavena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na 380 žáků. Ta je však k velikosti města a vzhledem ke spádovosti nedostačující - vzrůstající zájem o umělecké vzdělávání v oblasti středních Krkonoš bohužel nedokáže uspokojit. Škola rozšiřuje nabídku vyučovaných předmětů a reaguje na trendy v oblasti uměleckého vzdělávání, zásadní pro nové podněty a inspiraci je mezinárodní spolupráce. Zároveň se snaží reagovat na pokles zájmu o určité typy nástrojových skupin a motivovat případné zájemce. Naší prioritou je, aby se všichni naši žáci cítili ve škole dobře, pociťovali v rámci svých možností naplnění svých uměleckých snů a vytvářeli spolu umělecká přátelství v co nejlepší tvůrčí atmosféře.

V roce 2023 byla na jednání městského zastupitelstva vyjádřena podpora na výstavbu nové budovy ZUŠ Karla Halíře v prostoru nynějšího domu čp. 405, zastupitelstvo města stanovilo výše uvedený záměr jako hlavní prioritu investiční výstavby na roky 2023 - 2026.

Počty žáků v jednotlivých oborech školy (pro školní rok 2024/2025):

HLAVNÍ ČINNOST ŠKOLY

Celkem	Hudební obor	Výtvarný obor	Taneční obor	Literárně-dramatický obor
380	290	74	0	16

DOPLŇKOVÁ ČINNOST ŠKOLY

Celkem	Hudební obor Školička NOTIČKA	Hudební obor lekce pro dospělé	Hudební obor Hraj a zpívej s námi	Výtvarný obor
84	17	14	39	14

Zaměření školy a její vize

ŠVP je zaměřen na:

- rozvoj umělecké osobnosti a talentu žáka, jeho duševní obohacení a posilování vůle; zároveň umožňuje žákům ověřovat si vlastní schopnosti,
- rozvíjení návyků k samostatné práci, ke spravedlivému hodnocení vlastního výkonu i výkonů spolužáků a k budování zdravého sebevědomí; podporuje také touhu experimentovat a objevovat,
- utváření morálních postojů, osvojení kulturního chování, kultivovaného projevu a respektujícího přístupu k lidem, okolí i hodnotám; vede k rozpoznání nevhodných („úpadkových“) forem umění a k podpoře kultury.

Základní umělecké vzdělávání:

- prostřednictvím umění otevírá žákům nové způsoby poznávání světa,
- skrze interpretaci i vlastní tvorbu na kvalitních uměleckých dílech zprostředkovává trvalé hodnoty prověřené staletími,
- za ideálních podmínek se stává přirozenou součástí každodenního života,
- umožňuje žákům tvořivě ověřovat své schopnosti – realizovat vlastní nápady a prožitky, osvojit si veřejné vystupování a posilovat sebevědomí,
- podporuje metody rozvíjející tvůrčí činnost a nabízí účast v soutěžích a akcích na školní, městské, celostátní i mezinárodní úrovni.

Škola:

- usiluje o prostředí, v němž se žákům s různými vzdělávacími potřebami dostává kvalitního uměleckého vzdělání a zároveň se cítí bezpečně a spokojeně,
- formuje celoživotní vztah ke kvalitnímu umění (tvůrčí i receptivní) a některé žáky připravuje na budoucí profesní dráhu,
- podněcuje tvořivé myšlení v individuální i kolektivní umělecké činnosti,
- vede žáky k otevřené, účinné a kultivované komunikaci,
- rozvíjí schopnost spolupráce a respektu k vlastní práci i práci druhých,
- podporuje rozvoj svébytných, svobodných a odpovědných osobností v oblasti kultury a umění,
- vede k toleranci, ohleduplnosti a respektu k odlišným kulturám a hodnotám a učí žáky soužití s ostatními,
- rozvíjí morálně-volní vlastnosti a vede k dodržování pravidel a zásad slušného chování,
- pomáhá žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s jejich možnostmi a využívat je při rozhodování o životní i profesní orientaci,
- prohlubuje estetické cítění.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie k umělecké komunikaci:

- přizpůsobujeme nároky jednotlivým žákům podle jejich individuálních schopností,
- vytváříme a průběžně upravujeme individuální vzdělávací plán v návaznosti na aktuální potřeby a technické možnosti žáka,
- vedeme žáka k utváření vlastního názoru, respektujeme jej a podporujeme jeho svobodnou volbu,
- při výběru repertoáru se žákem diskutujeme jeho preference a zařazujeme poslechové ukázky (živě i z nahrávek),
- nabízíme žákům možnost zapojení do mezioborových aktivit.

Strategie ke kompetenci osobnostně - sociální:

- vedeme žáky k soustavné a cílené práci v hodinách i při domácí přípravě,
- spolupracujeme s rodiči a podporujeme tak kvalitu domácí přípravy,
- motivujeme žáky k návštěvě koncertů a kulturních akcí prostřednictvím informací i vlastního příkladu,
- podporujeme zájem o kulturní dění vhodným výběrem repertoáru,
- pomocí dialogu vedeme žáky k odpovědnosti za odvedenou práci a k sebehodnocení,
- vytváříme prostředí spolupráce a tvořivosti,
- osobním příkladem vedeme žáky k respektu k odlišnostem druhých,
- zdůrazňujeme význam umělecké spolupráce,
- umožňujeme žákům zapojení do veřejných vystoupení a aktivit,
- podporujeme aktivní účast žáků na kulturním dění ve městě i regionu,
- vedeme žáky k vytváření a rozvíjení školních tradic,
- pěstujeme úctu ke kulturnímu dědictví a národním tradicím prostřednictvím návštěv kulturních akcí,
- organizujeme zájezdy a exkurze (koncerty, divadelní a baletní představení, výstavy, kulturně významná místa),
- po návštěvách kulturních akcí vedeme žáky k reflexi, diskusi a obhajobě vlastního názoru,
- učitel jde příkladem – aktivně se účastní kulturního dění a sleduje jeho vývoj v regionu i širším kontextu.

Strategie ke kompetenci kulturní:

- podporujeme individuální interpretaci i kolektivní spolupráci,
- při studiu nových skladeb seznamujeme žáky s dobovým kontextem a interpretačním stylem (ukázky, nahrávky, práce s prameny),
- prostřednictvím přehrávek, seminářů, koncertů a společných návštěv kulturních akcí vedeme žáky k porozumění uměleckým dílům,
- po veřejných vystoupeních vedeme se žáky reflexi jejich interpretace i vnímání slyšených skladeb.

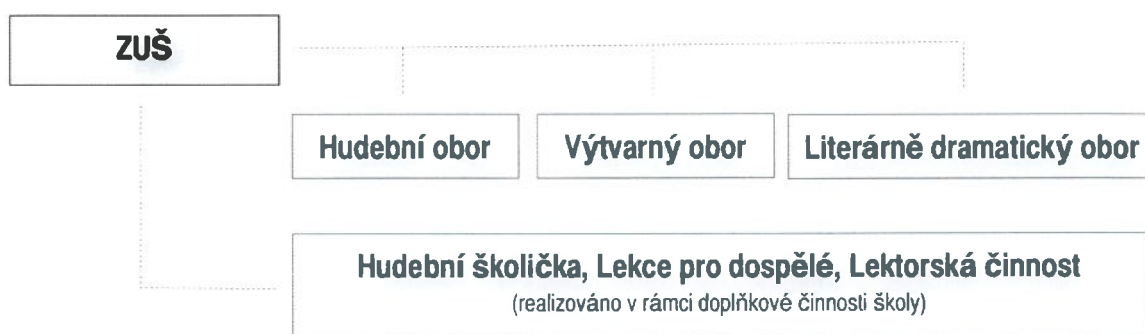

Organizační struktura výuky

Škola organizuje výuku v rámci **hlavní** a **doplňkové** činnosti školy.

Program v rámci doplňkové činnosti nese název **ZUŠPlus** a zahrnuje tyto oblasti:

- **Lekce pro dospělé**
- **Školička NOTIČKA**
- **Program Hraj a zpívej s námi**
- **Lektorská činnost**

Učební plány hudebního oboru

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

	Předmět	Týdenní hodinová dotace	
1. ročník (pro žáky MŠ - od 5ti let)	Hudební školka	2	
2. ročník (pro žáky ZŠ - od 6ti let)	Přípravná hudební výchova	1	<i>Kolektivní</i>
	Hra na nástroj	1	<i>Individuální ve skupině</i>
	nebo Sólový zpěv	1	<i>Individuální ve skupině</i>

Poznámka: Výuka probíhá individuálně nebo ve skupinkách dvou žáků na základě doporučení učitele a schválení ředitele školy. Učební osnovy přípravného studia ke hře na jednotlivé hudební nástroje jsou uvedeny v konkrétních studijních zaměřeních.

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Studijní zaměření	I. STUPEŇ							II. STUPEŇ			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na akordeon, Hra na bicí nástroje Hra na elektrickou kytaru Hra na kytaru, Hra na basovou kytaru Hra na housle, Hra na violu Hra na klarinet, Hra na kontrabas Hra na příčnou flétnu, Hra na saxofon, Hra na trubku Hra na pozoun, Hra na lesní roh, Hra na baskřídlovku Hra na varhany, Hra na klavír Hra na violoncello Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2
	16							8			
Nepovinné předměty:											
<i>Nauka o hudbě a poslechový seminář</i>							1	1			
<i>Technika zvuku a zpracování hudby</i>			1	1	1	1	1	1			
<i>Základy skladby a aranžování</i>							1	1			
<i>Sborový zpěv</i>	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<i>Hra na druhý nástroj</i>				0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Údaje v tabulce znamenají týdenní hodinovou dotaci jednotlivého předmětu.

Základní studium je pro žáky od sedmi let věku.

Poznámka: Studijní zaměření *Pěvecká hlasová výchova* a *Sborový zpěv* mají vlastní učební plán.

Charakteristika hudebního oboru

Poslání hudebního oboru ZUŠ:

Posláním hudebního oboru základní umělecké školy je poskytovat žákům s odpovídajícími předpoklady a zájmem o studium hudby základy odborného vzdělání a formovat z nich aktivní hudebníky – ať už na úrovni amatérské, nebo jako budoucí profesionály.

Cílem je vychovat osobnost schopnou vlastního pěveckého či instrumentálního projevu, s rozvinutou schopností porozumět výrazu a struktuře hudebního díla. Současně je kladen důraz na utváření hodnotového systému založeného na vědomí, že skutečné hodnoty jsou výsledkem cílevědomé a systematické práce.

Struktura vzdělávání

Vzdělávání je realizováno prostřednictvím odborných předmětů ve vzájemně propojených oblastech:

- **Hudební interpretace a tvorba**
- **Recepce a reflexe hudby**

Přípravné studium:

Přípravu ke studiu představuje přípravná hudební výchova (hudební školka a přípravná hudební výchova), v níž se hravou formou rozvíjejí a ověřují předpoklady i zájem žáků o hudební vzdělávání.

Současně jsou s ohledem na individuální vlohy a fyziologické dispozice žáků v pěveckých a instrumentálních činnostech zjišťovány předpoklady pro volbu hlavního oboru.

Hudební interpretace a tvorba:

V této oblasti si žáci osvojují technické i výrazové dovednosti hry na nástroj nebo zpěvu tak, aby se pro ně staly prostředkem k vyjádření hudebních myšlenek. Postupně se seznamují s kvalitní hudební literaturou, rozvíjejí schopnost interpretace sólových, komorních i ansámblových skladeb a získávají základy improvizace. Součástí výuky je také rozvoj čtení z listu, paměti a praktických dovedností, například při vytváření jednoduchých doprovodů.

Tato oblast se realizuje jak individuální, tak kolektivní formou výuky.

Recepce a reflexe hudby:

Tato vzdělávací oblast vede žáky k orientaci ve světě hudby a k propojování praktických zkušeností s jejím vnímáním.

Žáci se učí aktivně poslouchat hudbu, hlouběji porozumět jejímu obsahu, poučeně ji interpretovat a kriticky hodnotit. Výuka probíhá převážně kolektivní formou.

Cíle studia:

Cílem studia je dosáhnout takové úrovně technického a hudebního rozvoje, aby absolvent:

- byl schopen samostatně hrát na zvolený nástroj nebo zpívat,
- dokázal studovat nové skladby v rozsahu svých možností,
- uplatnil se jako aktivní člen hudebních souborů,
- a v případě nejvyšších předpokladů mohl pokračovat v profesionální umělecké dráze.

Hra na akordeon

Charakteristika

V přípravném studiu žák získává základy správných návyků hry na nástroj, zejména správné sezení, upevnění nástroje, vedení měchu, prsto-měchové techniky a postavení rukou. V obou stupních základního studia dochází k postupnému upevňování správných návyků, a vztahu k nástroji. Změna velikosti nástrojů závisí na individuálních fyziologických dispozicích žáka. Na základě těchto kritérií jsou žákovi postupně měněny velikosti nástroje v průběhu studia. Žák získává schopnost základní péče o nástroj a o jeho údržbu. Žák má možnost v průběhu studia přestoupit ke hře na knoflíkový nástroj.

Akordeon je svébytný, vícehlasý hudební nástroj, takže je možno ho použít jako sólový, doprovodný i souborový nástroj a plně využít také k mezioborové spolupráci.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- orientuje se v 5-ti prstové poloze, ovládá postavení obou rukou, zvládá správné sezení u nástroje
- umí zahrát jednoduchou skladbu, cvičení nebo píseň pravou rukou s jednoduchým doprovodem (základní basy, durová akordická řada)
- zvládá základní práci s měchem, rozliší základní druhy tempa a dynamické odstíny (p, mf, f, cresc., decresc)
- ukáže a pojmenuje základní části nástroje

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- zvládá postavení pravé a levé ruky, orientaci na pravém a levém hmatníku
- ovládá dosavadně získané návyky (správné sezení, upevnění a držení nástroje)
- vyzná se v rovném vedení měchu, tvoření tónu a správnosti měchových obrátů
- zvládá základní orientaci v G a F klíči, rozšiřuje 5-ti prstovou polohu
- orientuje se v základní a pomocné basové řadě s příslušnými durovými akordy
- zvládá hru akordického doprovodu, terciový bas (C, G, D, F)
- hraje prstová cvičení v pravé ruce: příprava ke hře staccata, legata, tenuta
- zvládá přípravu k souhře, umí rozlišit základní dynamiku (p, mf, f), připravuje se ke hře nezávislosti rukou

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- zvládá rozšíření polohy pravé ruky, rozlišuje hru legato, staccato a tenuto
- hraje durové stupnice v rozsahu jedné oktávy s tříhlasými akordy (C, G, D, F)
- umí akordický doprovod dur s terciovým basem, mollová akordická řada, připravuje se ke hře dvojhmatů
- pracuje na vylepšení vedení měchu a tvoření tónu, rozlišuje druhy tempa, je veden k samostatnosti v údržbě a péči o nástroj
- zvládá základní registraci na nástroji

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• zdokonaluje měchovou a prstovou techniku, dokáže hrát dvojhmaty a jednoduchý dvojhlas• rozšiřuje další dynamické a agogické odstíny (crescendo, decrescendo), hraje durové stupnice a tříhlasé akordy (C, G, D, A, F) přes 1 až 2 oktávy• zvládá akordický doprovod (dur, moll, D7), přidá D7 s durovým akordem dohromady oběma rukama, rozšiřuje polohu pravé ruky-skoky• správně nasazuje a ukončuje tón• rozlišuje základní tempa a používá metronom• ovládá hru legato a staccato• je schopen orientace na klaviatuře, umí rozlišit složitější rytmické útvary (nota s tečkou, triola), hraje jednoduché skladby z listu, je schopen samostatné registrace skladeb a písni dle zápisu, je schopen hry z paměti	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• zvládá prsto-měchovou techniku, využívá zvukově barevných možností nástroje (registrování)• hraje durové stupnice a tříhlasé akordy oběma rukama dohromady a tříhlasými akordy (C, G, D, A, , F, B) přes 2 oktávy• rozlišuje měchovou práci-akcent, synkopa• zvládá problematiku melodických ozdob (příraz, nátryl), chápe základních harmonické funkce (T, S, D) a základní akordické značky, hraje z paměti• dokáže zahrát skladbu s prvky polyfonie• zná základy hry bellowshake• zapojuje se do souborů či orchestrů různých obsazení	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• zvládá hru dvojhmatů a akordů v pravé ruce (tercie a sexty)• zvyšuje dovednost technických nároků, pokládá důraz na tempovou, rytmickou a dynamickou stránku hry• zlepšuje techniku bellowshake• samostatně kontroluje správné sezení u nástroje a držení rukou• hraje durové (do 5 křížků a bé) a mollové stupnice (do 2 křížků a bé) a tříhlasé akordy• obohacuje repertoár o skladby různých stylových období, ovládá registrační techniku• je schopen ohodnotit kriticky svůj výkon	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• prohlubuje všechny dosavadně získané znalosti• ovládá techniku pravé a levé ruky• hraje durové (do 7 křížků a bé) a mollové stupnice (do 4 křížků a bé) a čtyřhlasé akordy• prohlubuje hru polyfonních skladeb, důraz na správnou interpretaci, ovládá hru z paměti a hru z listu• je samostatný v základech hry z listu, zvládá doprovod lidové písně se základními harmonickými funkcemi a transpozici do dalších tónin	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• upevňuje dosavadně získané znalosti a zkušenosti v oblasti techniky hry• hraje durové a mollové stupnice všemi probranými způsoby• umí přesně vést měch a tón, zvládá čisté měchové obraty, připravuje absolventské vystoupení, přemýšlí samostatně o stavbě skladeb, kriticky hodnotí vlastní výkon a je schopen podílet se na sestavení repertoáru• je samostatný ve čtení partů a jednodušších notových zadání• umí sám naregistrovat skladbu, podílí se na tvorbě prostokladu a měchových obratů <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• využívá získaných schopností v oblasti techniky prstové a měchové• je schopen kriticky posoudit kvalitu stylové interpretace skladeb různých žánrů• umí hrát z listu skladby a písně nižší technické úrovně, využívá registrační techniky a široké škály dynamických odstínů• umí pracovat s barvou tónu a dynamikou, zvládá techniku střídavého měchu, kultivované vedení měchu a měchových obrátů• umí zahrát čtyřhlasý kvintakord a D7 ve stupnicích• zvládá stylově interpretovat skladby různých žánrů• umí pracovat s barvou tónu a dynamikou, zvládá techniku střídavého měchu, kultivované vedení měchu a měchových obrátů• prohlubuje dosavadně získané znalosti• profiluje se ve výběru repertoáru	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• samostatně se orientuje v notovém zápisu, je schopen řešit otázku prstokladů• orientuje se bez problémů na klaviatuře i basové tastatuře• zvládá hru skoků, nepravidelných dvojhmatů a akordů a hru melodických ozdob• je schopen samostatnosti v přípravě souborových a komorních partů, umí samostatně reagovat na předepsané tempo a dynamiku• je schopen se podílet na výběru skladeb k nastudování a sestavit vlastní repertoár• je samostatný v nastudování skladeb a písní• spolupracuje na utváření způsobu interpretace• aktivně se zajímá o nahrávky různých interpretů• umí harmonizovat a stylizovat písně a využívá získaných poznatků z hudební teorie• sám je schopen vytvořit prstoklad a měchové obraty <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby (nebo jednu píseň a jednu skladbu)
--	---

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na bicí nástroje

Charakteristika

Bicí nástroje jsou pravděpodobně nejstarší a nejobsáhlejší skupinou hudebních nástrojů. Jako celek jsou rozmanitým členem skupiny hudebních nástrojů a používají se ve všech hudebních formách. Dělí se na blanzvučné (membranofony) a samozvučné - melodické (idiofony). Blanzvučné bicí jsou hudební nástroje, které vydávají zvuk kmitáním napjaté membrány, což jsou např. bicí souprava, různé kotle, tamburína, konga, bonga a tympány a další. Melodické bicí jsou hudební nástroje, které vydávají tóny a zvuky chvěním sebe sama, nikoliv chvěním membrány, struny nebo vzduchového sloupce. Jsou to xylofon, marimba, zvonkohra, vibrafon ad.

Žáci začínají hrát nejprve na malý buben, kde se naučí základní techniku a v návaznosti na to začnou využívat celou bicí soupravu a ostatní melodické a perkusní nástroje. Cílem studia hry na bicí nástroje je vychovat kvalitní a schopné bubeníky a perkusionisty, kteří se mohou uplatnit v různých uskupeních, jako např. školní orchestr, Big band, soubor bicích nástrojů, různé kapely a komorní soubory.

V naší škole máme širokou paletu bicích nástrojů - bicí soupravy, xylofon, marimbu, tympány a další perkuse, např. tamburína, triangel, kongo, bonga a cajon - se kterými se během studia žáci seznámí.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- žák se seznámí s bicími nástroji, hraje na bicí soupravu a marimbu
- má správné držení těla při hře na nástroj
- ovládá úder zápěstím
- zvládá střídavé údery v pomalém tempu ve 4/4 taktu
- hraje jednoduché melodie jednou rukou

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- ovládá základní techniku úderu Down/Up
- hraje jednoduché etudy ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu v notách celých, čtvrtových a osminových
- chápe pojmy nota a pomlka, hraje střídavé údery ve škále piano/forte
- zvládá opakovat po učiteli dvoutaktový motiv
- umí číst základní značky speciální notace bicí soupravy
- hraje jednoduché melodie (tradiční) na marimbu/vibrafon/zvonkohru
- hraje stupnice dur a moll (vzestupně-sestupně, vibrato), rozklad a intervaly kvintakordu s oktávou

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- zvládá elementární nezávislost končetin
- ovládá hru v dynamice p/mf/f
- hraje etudy na malý buben s dělením not do šestnáctin
- umí paradiddle na malý buben
- ovládá hru základních rytmů a doprovodů na bicí soupravu
- v rámci hodiny hraje jednoduchá dueta na melodické bicí nástroje se svými spolužáky

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• hraje jednoduché skladby na bicí soupravu s play-along nahrávkou• (skladby bez partu bicích s metronomem)• rozvíjí hru paradiddle na malý buben a soupravu• umí jednoduchý příraz a pomalé dvojité údery• rozvíjí hru akcentů na malý buben a soupravu	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• ovládá techniku víření (buzz roll) na malý buben v šestnáctinách v pomalém tempu• rozvíjí rytmy a doprovody na bicí soupravu ve čtyř a osmitaktové formě včetně breaků• hraje akcenty v osminách technikou Down/Up/Full/Tap• hraje v souboru nebo orchestru• zvládá jednoduchou hru čtyřmi paličkami na melodické bicí nástroje	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• umí zahrát dvojité příraz• ovládá víření na malý buben v dynamice p/f• hraje pokročilejší etudy a sóla na malý buben, rudimentární a klasické• ovládá základy swingového frázování• zvládá samostatné nastudování jednodušších orchestrálních partů• v etudách na bicí soupravu rozvíjí nezávislou koordinaci všech končetin	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• umí použít základní rudimenty v běžné hře a sólech na malý buben• zvládá improvizaci ve čtyřtaktové formě ve 4/4 taktu• ovládá doprovody na bicí soupravu v běžných hudebních stylech (rock, swing, pop...)• chápe strukturu skladby po stránce formotvorných prvků (osmitaktí, bluesová dvanáctka...)• ovládá hru kvintakordů s obraty na melodické bicí nástroje	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• zvládá hrát na malý buben rytmickou stupnici do dvaatřicetin včetně sextol• umí hrát party v lichých taktech (5/4, 7/4)• bezpečně se orientuje v souborových partech všech vyučovaných bicích nástrojů• rozvíjí své instrumentální a hudební schopnosti poslechem a rozbořením skladeb různých hudebních stylů <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• chápe a učí se další stupeň rytmické stupnice – kvintolu a septolu• umí hrát různé kombinace rytmických vzorů s osminovými a šestnáctinovými pomlkami včetně pomlky v triolách• rozvíjí hru kvintakordů včetně obrátů čtyřmi paličkami• při hře na tympány je schopen analyzovat optimální rukoklad v souborovém partu• je schopen využít nabytých znalostí při nácvičku skladby či etudy• umí hrát trojitý příraz v etudě• hraje složitější swingové koordinace a groove, při studiu využívá playalong nahrávky různých stylů swingu, latiny apod.• umí základní polyrytmy 2:3, 3:4• ovládá hru single paradiddle ve všech čtyřech obrazech	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• umí samostatně nacvičit náročnější skladbu ve vlastním pojetí na bicí soupravu• dokáže doprovodit soubory různých hudebních stylů včetně improvizace• umí použít základy všech skupin rudimentů rudimentálních etudách• rozvíjí hru polyrytmů v etudách na malý buben a na soupravu• je aktivní v oblasti dalšího sebevzdělávání formou koncertů a poslechem špičkových hudebníků• má všeobecný přehled o bicích nástrojích, jejich historii a vývoji, sleduje poslední trendy ve svém oboru <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na baskřídlovku

Charakteristika

Baskřídlovka je dechový žestový nástroj, u kterého vzniká tón chvěním rtů hráče. Má široké využití prakticky ve všech hudebních žánrech – v hudbě klasické, jazzu, popu, latinsko - americké hudbě, lidové hudbě a v dalších různých typech orchestru.

Baskřídlovka má jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech nebo kapelách. Velmi zřídka se uplatní jako nástroj sólový. V našich zemích byla populární koncem 19. století a začátkem 20. století. Stále je k vidění v tradiční středoevropské dechovce.

S výukou hry na baskřídlovku začínáme podle fyzických dispozic (zejména vzrostlé druhé přední zuby). Žák se účastní kolektivní hry v souboru či orchestru (od 4. ročníku povinně). Tyto soubory vyjíždějí do zahraničí (zejména partnerského města Baunatal) a účastní se soutěží.

Cílem výuky hry na baskřídlovku je poskytnout žákům nejen solidní technické základy, ale i rozvinout jejich umělecký projev, schopnost hudební interpretace a kreativní vyjádření v rámci různých hudebních žánrů. Program je navržen tak, aby postupně připravil žáky na úroveň hry, a to jak ve výkonu sólovém, tak i v rámci kolektivní souhry, která je nezbytnou součástí hudebního vzdělávání. Tento vzdělávací program poskytuje žákům široké spektrum dovedností potřebných pro hru na baskřídlovku. Postupné prohlubování technických a interpretačních schopností je zaměřeno nejen na dosažení excelence ve hře na nástroj, ale i na rozvoj individuálního uměleckého výrazu a schopnosti účinně komunikovat hudbou.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- Seznamuje se s baskřídlovkou, jejími základními součástmi a funkcemi. Získává povědomí o rozdílech mezi baskřídlovkou a jinými dechovými nástroji.
- Soustředí se na správnou fyzickou přípravu, osvojí si zdravý a uvolněný postoj, který je základem pro správnou hru. Při výuce se klade důraz na optimální dýchání a celkové držení těla, které je nezbytné pro dosažení dobrého zvuku.
- Zkouší hrát na nátrubek, postupně přechází k baskřídlovce, a učí se produkovat rovný, stabilní tón.
- V průběhu výuky si žák osvojí základní rytmické struktury, jednoduché melodické útvary, a je schopen zahrát melodie podle sluchu.
- Osvojí si také základy interpretace jednoduchých lidových písní s doprovodem, vnímá dynamiku a mění se hudební charakter.

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- Pokračuje v osvojení správného dýchání, upevňuje techniku správného nasazení tónu. S pomocí zrcadla dbá na správný postoj těla.
- Učí se používat baskřídlovku, nejprve se soustředí na hru pouze s nátrubkem, a postupně na nástroj nasazuje tón.
- Zaměřuje se na dechová, intonační a rytmická cvičení. Tato cvičení jsou nepostradatelná pro udržení čistého tónu a přesnosti rytmu.
- Žák začíná provádět každodenní nátisková cvičení, osvojuje si pravidelný nácvik nasazení tónu na slabiky „ty“ a „ta“.
- Postupně se začne zabývat jednoduchými stupnicemi a tonálními řadami (chromatické řady v rozsahu do C2), je schopen zahrát jednoduché lidové písně.

2. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• Intenzivněji se zaměřuje na dechová, intonační a rytmická cvičení, která mu pomohou nejen stabilizovat tón, ale také rozšiřovat jeho rozsah.• Začíná provádět každodenní nátlaková cvičení zaměřená na udržení síly a stabilní tvorbu tónu.• Zvládá první techniky retních vazeb a postupně se dostává k udržování čisté intonace a dynamických změn.• Žák se učí hrát durové stupnice a T5 v různých polohách, ale také jednoduché etudy a lidové písně, což mu pomáhá zlepšovat rytmickou přesnost a techniku.	

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• Pokračuje v rozšiřování rozsahu a upevňuje stabilitu tónu.• Soustředí se na práci s dynamikou, od jemné nuance až po silný akcent, což rozšiřuje jeho schopnost vyjádřit různé hudební emoce.• Začíná pracovat s rytmickými útvary jako synkopy, trioly a tečkovaný rytmus, čímž se• rozvíjí jeho rytmická flexibilita a schopnost reagovat na komplexnější hudební situace.• Hraje z paměti jednoduché lidové písně a durové stupnice, zlepšuje techniku legata a staccata a začíná se věnovat přednesovým skladbám.• Žák si osvojí notový zápis a hru podle not, což je krok k samostatnému hraní a interpretaci složitějších skladeb.	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• Získává větší kontrolu nad rozsahem baskřídlůvky a rozvíjí prstovou techniku. Věnuje se pokročilým etudám a dechovým cvičením.• V rámci skupinové praxe se účastní souborových zkoušek, kde se zaměřuje na souhru, což je neocenitelné pro jeho pozdější vystupování v orchestru.• Hraje složitější stupnice, durové a mollové, s obraty a zaměřuje se na hru z listu.• Příprava na veřejné vystoupení je kladena na důraz, žák začíná hrát samostatně i ve větších souborech.	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• Pokračuje ve hře v souboru a začíná hrát složitější etudy a přednesové skladby.• Rozšiřuje svůj repertoár, který zahrnuje jak klasické etudy a skladby, tak i jazzové standardy.• Věnuje se procvičování rychlé artikulace, různých akcentací a specifických artikulačních technik.• Žák se učí analyzovat svou hru, zpívá intonační cvičení a pracuje na zvýšení kvality svého projevu.• Zlepšuje techniku retních vazeb, rychlost a přesnost nasazení tónu, a současně rozšiřuje svou technickou připravenost.	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• Zrychluje proces nasazení tónu a dále se zdokonaluje v interpretaci etud a přednesových skladeb.• Zaměřuje se na různá stylová období a specifické techniky, které jsou součástí každého z nich..• Začíná se orientovat v interpretaci jazzových a orchestrálních skladeb, stále více se zlepšuje ve hře z listu.• Zpevňuje techniku, vylepšuje artikulaci a rytmické schopnosti, což připravuje žáka na závěrečné vystoupení.	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• Zlepšuje flexibilitu svého tónu a variabilitu v technických dovednostech.• Začíná pracovat na melodických ozdobách, což je zásadní krok v jeho přechodu k náročnějším technikám.• Hraje etudy a přednesové skladby v různém tempu, dynamice a s výrazovými rozdíly.• Pravidelně cvičí nasazení tónu, retní vazby a vydržené tóny s dynamickými nuancemi.• Připravuje se na závěrečnou komisionální zkoušku nebo absolventské vystoupení, které ukáže jeho technický a interpretační pokrok. <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• Prohlubuje a zdokonaluje technické dovednosti, zaměřuje se na rozšiřování tónového rozsahu a kvality.• Dále se soustředí na hru z listu, vysoce technické etudy a skladby různých hudebních období.• Věnuje se hlubší analýze skladby a interpretaci s ohledem na specifika daného období.• Podle žánrového zaměření se připravuje na koncertní vystoupení, soutěže a veřejné vystoupení.	

3.- 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• Pokračuje v rozvoji technických, rytmických a interpretačních dovedností.• Soustředí se na kvalitu tónu, frázování a souhru ve veřejných vystoupeních.• Seznamuje se s obtížnějšími etudami, přednesovými skladbami z různých stylových období či improvizacemi v jazzovém stylu.• Je schopen samostatně pracovat na různých žánrech a interpretovat skladby s výrazovými nuancemi. <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I. stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II. stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na basovou kytaru

Charakteristika

Basová kytara (také baskytara nebo trochu nepřesně basa) je strunný hudební nástroj, který v moderní hudbě nahrazuje funkci kontrabasu. Basová kytara v sobě zahrnuje dva důležité prvky, a to funkci harmonickou a zároveň rytmickou. Z hlediska vývoje je nástupkyní klasického kontrabasu a přebírá jeho rozsah a ladění. Jedná se však o nástroj elektrický - tedy závislý na reprodukcčním příslušenství a jeho žánrové uplatnění je tedy mezi ozvučenými soubory. Absolventi jsou schopni samostatně interpretovat složité sólové skladby různých žánrů a tvořit doprovody v různých stylech populární a jazzové hudby.

Studium je rozděleno na dva stupně. Prvnímu stupni předchází hudební příprava pro děti od 5 do 7 let věku, která je vyučována kolektivně.

Na I. stupni základního studia rozvíjíme technickou úroveň hry s důrazem na kvalitu tónu a rytmické citění. Od čtvrtého ročníku je žákovi přidělena hodina souborové hry. Zde žák uplatňuje získané dovednosti z předešlých ročníků a prezentuje je na školních koncertech. Žák zakončí sedmý ročník závěrečnou zkouškou před komisí, nebo absolventským koncertem.

Na I. stupeň základního studia plynule navazuje čtyřletý II. stupeň. Při studiu je využíváno nabytých schopností a dovedností, které jsou dále zkvalitňovány. Žák je dále nasměrováván k samostatnému učení se na nástroj, vyhledávání materiálů a informací potřebných k sebezdokonalování. Vrcholem tohoto stupně je závěrečná zkouška, nebo absolventské vystoupení.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- popíše nástroj
- seznamuje se a používá přípravné uvolňovací cviky pro pravou a levou ruku
- rozvíjí své rytmické schopnosti
- dokáže zopakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- dokáže naladit nástroj pomocí ladičky
- popíše jednotlivé části nástroje
- ovládá správné držení nástroje
- má správně postavenou levou a pravou ruku při hře
- hraje střídavým úhozem na prázdných strunách
- zná notaci v f klíči
- zahraje jednoduché rytmické figury na prázdných strunách
- dokáže při hře tlumit levou rukou

2. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• hraje z not v první poloze na všech strunách• rozliší základní rytmické dělení• dbá na kvalitu tónu• využívá metronomu• umí zahrát durovou stupnici a durový akord v jedné poloze• rozvíjí své technické schopnosti hrou základních etud psaných pro hru v první poloze• dokáže uplatnit hru v první poloze k zahrání jednoduchých skladeb různých žánrů• je schopen zahrát bluesovou formu v rámci hry celých not	

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• používá prstovou techniku s ohledem na kvalitu tónu• zvládá úhoz prsty nebo trsátkem• rozliší základní rytmy• samostatně naladí nástroj podle sluchu• zahraje krátkou skladbu či etudu z paměti• doprovodí jednoduchou skladbu• umí zahrát mollovou stupnici a mollový akord v jedné poloze	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• podle svých schopností a fyzických dispozic hraje v rozšířených polohách• do hry zapojuje výrazové prostředky (legato, staccato, dynamika)• uplatní své dovednosti v souhře s jiným nástrojem nebo v kapele či souboru• orientuje se v notaci do 4. polohy• orientuje se v písňové a bluesové formě• ovládá hru pentatoniky dur a moll• umí zahrát mollovou a durovou stupnici vč. mollového a durového akordu v posuvném systému v rámci jedné oktávy• zapojuje se do komorní nebo souborové hry	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• zná běžně používané symboly akordických značek• zahraje jednoduchý doprovod dle akordických značek• rozumí základům improvizace• orientuje se na hmatníku do 5. polohy• umí zahrát mollovou stupnici a mollový akord v posuvném systému přes dvě oktávy• ve stupnicích dur a moll zahraje intervaly (tercie a kvarty) a sekvence (po třech a čtyřech)	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• se orientuje v ovládní basových aparátů a zvládá nastavení osobitého zvuku• samostatně vyhledá notové materiály• hraje dle akordických značek (walking bass)• se orientuje na hmatníku do 6. polohy• zahraje stupnice církevní včetně akordických rozkladů• v církevních stupnicích zahraje tercie a sekvence po třech	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• rozvine své interpretační schopnosti po stránce výrazové• se orientuje v notovém zápise a hraje plynule ve vyšších polohách• interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů (Jazz, Rock, Pop, Klasická hudba)• je samostatný a kreativní• podle svých individuálních schopností vytvoří vlastní doprovod• připraví se na absolventské vystoupení <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• umí použít techniku Slapu, Hammer on a Pull off• zahraje přirozené a umělé flažolety• rozliší interpretaci skladeb různých hudebních stylů a žánrů• uplatní se v komorní nebo souborové hře• se individuálně profiluje výběrem a nácvikem skladby• dokáže odposlouchat skladbu a následně se jí naučit• samostatně vyhledá notové materiály a dokáže jich využít pro osobní rozvoj• hraje z listu walking bass podle akordických značek• je schopný zahrát i hudbu klasickou (Bach Cello Suite I: Prelude)• se připravuje na ročníkovou zkoušku	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• se pohybuje s přehledem ve stupnicích církevních a dokáže je dle sluchu rozeznat ve skladbách• je schopný improvizace dle akordických značek• rozvine své interpretační schopnosti po stránce technické a znalostní• je samostatný a kreativní• zná a dokáže ovládat baskytarové efekty• má představu o zvuku nástroje a ví jak ho dosáhnout• má základní znalosti a povědomí z oblasti záznamu zvuku a ozvučení na koncertech orchestrální party• je schopný na základě improvizace dle akordických značek vytvořit jednoduché sólo• zvládá interpretaci skladeb různých hudebních období a žánrů• vyjadřuje vlastní názory a postoje k hudbě• samostatně nastuduje a vyhledá notový materiál• připraví se na absolventské vystoupení <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na elektrickou kytaru

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na elektrickou kytaru je nejprve zařazeno přípravné studium na kytaru akustickou, které trvá jeden až dva roky a následně 3 ročníky I. stupně. Po absolvování těchto ročníků na kytaru akustickou žák začíná hrát na kytaru elektrickou. V přípravném studiu si studenti osvojují základní návyky pro hru na kytaru. Důsledně se dbá na správné a uvolněné sezení a vyvážené a uvolněné držení nástroje. Žáci se seznamují s akustickou kytarou po technické stránce, která jde ruku v ruce s prvními hudebními motivy a ucelenými melodiemi a doprovody. Společně za doprovodu učitele začínají vnímat i ostatní nástroje a záživnou formou se učí prvním návykům pro hru v souborech, orchestrech a kapelách. Od prvního ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí technická úroveň hry s důrazem na kvalitu tónu, rytmické citění které je podporováno kytarovým doprovodem učitele nebo starších žáků. Repertoár žáka je sestavován na základě jeho individuálních schopností a zaměření s využitím konkrétních škol a dalších notových materiálů.

Při studiu druhého stupně studia je využíváno nabytých schopností a dovedností, které jsou dále zkvalitňovány. Žák si rozšiřuje své portfolio koncertního repertoáru. Tyto skladby prezentuje na konci roku na postupových zkouškách a při veřejných koncertech. U kreativních žáků je podporována jejich vlastní hudební tvorba. Pokud je ke hře na elektrickou kytaru přijat žák starší 14-ti let, je zařazen do do I. ročníku II. stupně.

Cílem studia hry na elektrickou kytaru v obou stupních základního studia je rozpoznat hudební potenciál žáka a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby dle specifika zaměření. Po celou dobu studia je dbáno na pozitivní prezentaci školy směřováním k veřejné obhajobě dosažených dovedností na koncertech, seminářích, vernisážích a dalších kulturních akcích.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- dokáže popsat nástroj, ovládá hru na prázdných strunách a dokáže je pojmenovat
- je schopen přehrát jednoduché rytmicko-melodické motivy
- zvládá správné držení nástroje a postavení levé a pravé ruky

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- umí popsat nástroj a ladění nástroje, ovládá správné držení nástroje
- ovládá jednoduché prstové cvičení pro levou a pravou ruku, ovládá jednoduché motivy skladeb z paměti
- orientuje se na hmatníku od C1 do G2 + prázdné struny

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- zvládá základní notace na hmatníku do 5. polohy
- ovládá stupnice (pentatonické stupnice C dur, diatonické stupnice C dur, G dur, D dur)
- zvládá synchronizaci pravé a levé ruky
- ovládá dle svých možností hru jednoduchých motivů skladeb z paměti
- učí se základům blues
- postupně zapojuje úhoz prsty pravé ruky

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• ovládá z paměti notaci na hmatníku do V. polohy, používá dynamiku v přednesu• využívá stupnice (základy improvizace) a akordy (jednoduché doprovody)• prohlubuje technické schopnosti hry• zvládá hru z tabulatury• zvládá jednoduché rozklady akordů pomocí úhozu prstů pravé ruky• ovládá notaci do sedmé polohy• je schopen zahrát akordické doprovody dle jednoduchých rytmických patternů	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• ovládá hru trsátkem i prsty• ovládá hru pravou rukou v rytmických motivech, používá stupnice (improvizace) a akordy (doprovody)• zapojuje se do souborové hry, pracuje na přednesovém repertoáru• rozšiřuje technické a výrazové prvky hry (slide, pull-of, hammer-on)• propojuje akordy se stupnicemi pomocí cvičení doškálných kvintakordů a církevních módů• zapojuje se do komorní nebo souborové hry	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• prakticky využívá znalosti stupnic a akordových značek• dokáže se orientovat na hmatníku do VII polohy• osvojí si hru mollových stupnic• obohacuje a využívá technické možnosti hry na elektrickou kytaru• ovládá notaci do deváté polohy• obohacuje hru na elektrickou kytaru o techniku tappingu• dokáže přesně vytahovat struny o půltón a celý tón	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• orientuje se v akordických značkách• ovládá rytmické doprovody v základních akordech• hraje z listu a z paměti• prezentuje přednesový repertoár• zařazuje hru septakordů• ovládá notaci do dvanácté polohy	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• ovládá základní nástrojovou techniku (hra trsátkem, hra prsty)• umí si naladit nástroj, hraje plynule i ve vyšších polohách a v základních tóninách• orientuje se v notovém zápise, interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů• doprovází podle notace i akordových značek• hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností• uplatňuje se v komorních i souborových seskupení• interpretuje skladby různých žánrů (blues, rock, country)• ovládá notaci do patnácté polohy <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• orientuje se v základech improvizace• učí se propojovat stupnice a církevní módy s příslušnými septakordy v tóninách C, G, D, A• ovládá notaci po celém hmatníku• hraje doškálné septakordy v tóninách E, H, F a církevních módů• používá své znalosti v různých žánrech (rock, blues, jazz, country)• rozumí úvodu k počítačovým programům pro elektrickou kytaru• používá své znalosti v rytmické a sólové hře (riff, lick)• rozumí pojmům doškálné akordy, církevní módy, dominantní jádro a využívá těchto znalostí v praxi• rozumí počítačovým programům pro elektrickou kytaru, používá své znalosti v rytmické a sólové hře (riff, lick)• má přehled mezi výrobci kytar a kytarového příslušenství• je schopen sám nastavovat výsledný zvuk kytary a kytarového aparátu, zvládá notaci na celém hmatníku, zvládá transponování písní, ovládá v úvodu princip analogových efektů	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• ovládá analogové i digitální efekty, zvládá souhru ve skupině, využívá kytarové programy• zná nazpaměť alespoň 3 jazzové standardy (doprovod i téma)• zvládne zpaměti bluesovou formu (bluesová dvanáctka) alespoň v pěti tóninách• hraje doškálné septakordy v tóninách F, B, ES, AS a církevní módy• dokáže realizovat své vlastní nápady pomocí hudebních programů (Finale, Ableton live)• zvládá souhru ve skupině, používá internet k rozvoji svých technických schopností• zvládne přípravu vlastního absolventského vystoupení• tvoří vlastní repertoár, umí doprovodit písně a skladby v libovolném žánru (blues, rock, jazz, country, pop, fusion...) <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na housle

Charakteristika

Housle jsou u nás v Podkrkonoší nejtradičnější hudební nástroj, který se v hudebním oboru vyučuje. Škola disponuje archívem kvalitních smyčcových hudebních nástrojů všech velikostí, které je možno dle potřeby žákovi zapůjčit během celého studia. Hra na smyčcové nástroje je efektivním prostředkem k rozvoji psychických a intelektuálních dovedností dítěte. Při hře na smyčcové nástroje se rozvíjí jak abstraktní a logické myšlení, tak pohybová a manuální zručnost dítěte. Studium nabízí široké spektrum možností pro žáky mimořádně nadané, kteří směřují k profesionální dráze, pro studenty mající hudbu jako svého koníčka, ale i pro děti se specifickou poruchou učení či tělesně handicapované. Vedle sólové hry se hráči uplatňují v komorní, souborové a orchestrální hře. Výuka nabízí dětem možnost veřejně se představit na školních interních koncertech i mimoškolních akcích (vernisáže, vánoční besídky v domovech pro seniory, apod.) a v soutěžích.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- seznamuje se s nástrojem a probouzí v sobě zájem o hru na housle
- umí pojmenovat základní části houslí a smyčce
- orientuje se v notovém zápisu prázdných strun
- zvládá základní návyky v držení smyčce a houslí
- dbá o uvolněnost obou paží
- hraje různými částmi smyčce na prázdných strunách
- hraje jednoduchá cvičení a písně v 1. nebo 3. poloze na jedné či více strunách pizzicato nebo arco

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- podrobněji se seznamuje s částmi houslí a smyčce
- učí se základní péči o nástroj - napnutí a povolení žíní, nasazení pavouka, čištění strun od kalafuny, kalafunování smyčce, funkce doladovačů, uložení do pouzdra
- při hře správně uvolněně stojí, provádí samostatně usazení nástroje a jeho správné držení
- zná funkci levé paže a uchopení houslí ve výchozí poloze
- vede smyčec rovně při hře u žabky, středem, u špičky a při hře celým smyčcem
- ovládá zásady kladení prstů na hmatníku v první nebo ve třetí poloze dle zvoleného prstokladu (dur/moll)
- ovládá hru krátkých, jednoduchých smyků
- kombinuje hru celým smyčcem a jeho polovinami
- orientuje se v notovém zápisu v 1. nebo 3. poloze
- zvládá drobná cvičení z probírané školy
- hraje z paměti jednoduché skladbičky nebo lidové písně

2. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• navazuje na získané dovednosti z 1. ročníku jejich opakováním a prohlubováním• drží nástroj správným způsobem• ovládá základní smyky - détaché, jednoduché legato, staccato• ovládá hru v durovém i mollovém prstokladu a jejich vzájemné kombinace v první nebo ve třetí poloze, tyto základní prstoklady rozezná v notovém zápisu• rozlišuje základní dynamické rozdíly: p, mf, f• pěstuje smysl pro rytmus v různých tempech• učí se posuzovat svoji intonaci a třebí sluchovou kontrolu• uplatňuje nové prstoklady v etudách, stupnicích a v přednesových skladbách• hraje z paměti lidové písně a skladby lehčího charakteru apod.• zahraje durovou stupnici a akord přes jednu oktávu	

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• dobře se orientuje v dosud probraných prstokladech dur a moll• neustále zlepšuje svoji orientaci v notovém zápisu• zvládá smyk staccato a propojuje jej se smyky détaché a legato• ovládá hru dalšího prstokladu dle zvoleného postupu• rozšiřuje dynamickou škálu - piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo• zvyšuje pohyblivost prstů levé ruky pomocí prstových cvičení a trylků• připravuje se na nácvik vibráta uvolněnou levou paží• rozpozná intonačně čistý tón a je schopen vlastní intonační korekce při souhře s jiným nástrojem• ovládá hru drobných etud• zlepšuje svoji hudební paměť studiem přednesových skladeb z paměti	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• vzájemně propojuje hru v různých prstokladech v první poloze• orientuje se v notovém zápisu 1. polohy• nacvičuje některé vyšší polohy, především třetí, s použitím hladkých výměn poloh• pečuje o kvalitu a krásu tónu studiem různých smykových cvičení a soustředěným sebesposlechem• zabývá se nácvikem vibráta na dlouhých tónech a jeho použitím ve vhodných skladbách• kombinuje smyky détaché, legato, staccato v rychlejším tempu a je schopen hry řadového staccato v pomalém tempu• zvládá vybrané durové a mollové stupnice a rozložené akordy v rozsahu dvou oktáv• hraje složitější rytmické útvary (trioly, tečkovaný rytmus, atd.)• interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností• snaží se o vlastní muzikální projev a uplatňuje ho v přednesových skladbách• učí se souhře v komorním souboru• umí naladit nástroj pomocí kolíčků a doladovačů	

5. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- pokračuje ve studiu poloh a jejich výměn při hře durových a mollových stupnic a kvintakordů, v etudách a přednesových skladbách
- studuje některé základní dvojhmaty, hlavně ve spojení s prázdnými strunami
- zabývá se smyky spiccato, staccato, řadové staccato, martelé, portamento apod.
- pěstuje smysl pro přesný rytmus a vystižení předepsaného tempa
- rozvíjí zpěvný tón a další výrazové složky hry
- učí se správně interpretovat melodické ozdoby různých hudebních stylů
- zná zápis a způsob provedení přirozeného flažoletu
- hraje skladby většího rozsahu
- je schopen hry z listu
- uplatňuje své dovednosti v některém školním souboru nebo orchestru
- dokáže vyměnit strunu, namazat kolíčky, srovnat kobylku

6. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu první až páté polohy
- upevňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách
- studuje základní dvojhmaty (tercie, sexty, oktávy)
- hraje stupnice na jedné struně v různých prstokladových kombinacích
- zahraje dur, moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- dbá na sluchovou kontrolu
- věnuje pozornost kvalitě tónu
- cvičí hudební paměť
- rozvíjí schopnost samostatného studia
- zahraje z listu složitější skladby
- rozezná základní členění skladeb
- uplatňuje se při souborové hře, kde je schopen sebekontroly intonační a rytmické

7. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, používá je v praxi
- dbá na intonační čistotu a je schopen rytmické sebekontroly
- orientuje se ve složitějších smykových variantách, hře v polohách i hře dvojhmatů
- interpretuje přednesové skladby z různých stylových období
- zahraje základní dur, moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- samostatně užívá vibráto dle svých individuálních dispozic
- část skladby dokáže nastudovat samostatně s přihlédnutím k technické a výrazové stránce hry (výběr prstokladu, dynamika)
- hra z listu složitějších skladeb

Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• prohlubuje své nabitě dovednosti a zkušenosti z předešlého studia• uplatňuje kvalitní výrazové stránky hry s dobrým tónem, výměnami smyku, vibrátem, dynamikou, agogikou a frázováním• umí porozumět zápisu a vyjádřit jej• samostatně nastuduje skladby různých stylových období a žánrů• věnuje větší časový prostor přednesovým skladbám, jejich pochopení a interpretaci, používá nahrávek vynikajících interpretů• na základě svých zkušeností a dovedností má vlastní názor na všechny druhy interpretací různých dějinných epoch a žánrů, dokáže jej prezentovat a obhajovat• rozvíjí hudební paměť• hraje v komorních nebo orchestrálních souborech, spolupracuje na vytváření společných interpretací• využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností k společným projektům	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku• uplatňuje ve hře široké spektrum různých druhů smyků• používá různé druhy vibráta• samostatně pracuje a řeší otázku náviku a interpretace skladeb, pracuje s kvalitou a barvou tónu, vytváří vlastní řešení prstokladů, smykových a výrazových možností• seznamuje se se špičkovou interpretací skladeb všech období a získává tak prostor pro využití svých zkušeností, vědomostí a dovedností ke své originální interpretaci i pro vyhledávání a výběr vlastního repertoáru• má vlastní názor na všechny druhy interpretací různých dějinných epoch a žánrů, dokáže jej prezentovat a obhajovat• hraje v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na klarinet

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na klarinet je realizováno přípravné studium, které trvá jeden až dva roky a následně I. a II. stupeň základního studia. I. stupeň je specifikován dle fyziologických dispozic studentů dvojitým rozdělením. Hra na nástroj od sedmi let s využitím přípravných nástrojů (zobcová flétna v prvním ročníku, saxonet ve druhém), a hra na nástroj od let jedenácti, respektive od plně prořezaných horních a dolních stálých středních řezáků.

V přípravném studiu si studenti osvojují základní návyky pro hru na klarinet, zejména správný a uvolněný postoj, vyvážené a uvolněné držení nástroje a správné dýchání. Na bazální úrovni se seznamují s múzickými základy a dokáží zopakovat jednoduchou melodii. Hravou formou projevují přirozenou hudebnost, vztah k muzice a svému nástroji.

I. stupeň základního studia trvá sedm let. Od prvního ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí prstová technika, upevňují a zdokonalují optimální dýchací návyky s důrazem na kvalitu tónu, cílevědomě se dbá na specifickou artikulaci dle stylového zaměření. Repertoár žáka je sestavován na základě jeho individuálních dispozic a zaměření s využitím konkrétních škol a dalších notových materiálů. Žák je od počátku veden k myšlence vlastního, jakožto i obecně pozitivního mentálního posunu při veřejném vystupování na školních i mimoškolních akcích, jak v sólové hře na nástroj, tak při hře komorní a orchestrální.

Na I. stupeň základního studia plynule navazuje čtyřletý II. stupeň. V tomto je dána možnost profilace žáka směrem artifičním, či nonartifičním. Při studiu je využíváno nabytých schopností a dovedností, které jsou dále rozšiřovány a na konkrétní úrovni zkvalitňovány. Pokud je ke hře na klarinet přijat žák starší 14-ti let, je zařazen do přípravného ročníku II. stupně nebo do I. ročníku II. stupně.

Od čtvrtého ročníku 1. stupně následuje povinná skupinová praxe.

Cílem studia hry na klarinet v obou stupních základního studia je rozpoznat hudební potenciál žáka a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby dle specifika zaměření. Po celou dobu studia je dbáno na pozitivní prezentaci školy směřováním k veřejné obhajobě dosažených dovedností na koncertech, seminářích, vernisážích a dalších kulturních akcích.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- cílevědomě prohlubuje zájem o hru na klarinet, umí popsat jednotlivé části nástroje, zaujímá správný uvolněný postoj
- popíše a případně i předvede správné dýchání, správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón
- dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary, zahraje lehkou píseň podle sluchu, zvládá jednoduchou píseň s doprovodem
- rozlišuje základní dynamiku

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- zvládá základní dechová cvičení (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech)
- zvládá základní zvuková cvičení (barva, směr), umí správně nasadit a ukončit tón
- uvědomuje si základní polohu jazyka a zvládá základní artikulační model TÝ –DÝ
- vědomě dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje, ovládá základní prstoklady v rozsahu c1 – d2
- dle svých možností zahraje jednoduchou skladbu z paměti, je schopný zahrát lidové písně v rozsahu 5 tónů
- opakuje rytmické a melodické modely s využitím správné artikulace, orientuje se v základních rytmech (2/4, 3/4 a C takt)
- zahraje jednoduchou píseň z paměti, umí hrát s doprovodem klavíru, cembala nebo CD

2. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• používá správný nátisk, uvědomuje si brániční dýchání, nasazuje jazykem „tá“• pozná podle sluchu i notového zápisu staccato a legato, je schopný zadanou skladbu interpretovat z paměti• ovládá základní hmaty v rozsahu c1 – d2, zahraje stupnici C dur, hraje čistě v unisonu s učitelem• pracuje na prstové technice, umí optimálně navlhčit a nasadit plátek na hubici• má povědomí o změnách buněčné struktury plátku při „zahrávání“• uplatňuje se dle svých možností v souhře s jinými nástroji a s učitelem	

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• umí sestavit a rozložit nástroj, provádí základní údržbu, užívá správný postoj, dýchání, nátisk a nasazování tónu• má vědomí o lehké a těžké době, ovládá šalmajový rejstřík• orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu, pracuje na uvědoměném bráničním dýchání• zvládá hru detachè a legato, je schopen interpretovat lidovou píseň z paměti	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• umí se pohybovat v klarinovém rejstříku, je schopen hry v základních dynamických odstínech• ovládá hru detachè a legato, vědomě používá správné dýchání• používá optimální prstovou techniku, orientuje se v lichých a sudých taktech, dokáže zahrát delší tóny bez intonačních výkyvů	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• hraje detachè, legato a staccato, chápe význam základních tempových označení• užívá optimální frázování, používá optimální malíkový prstoklad, akceptuje dynamiku a grafické značky v partu• uvědomuje si charakter skladby dle období, má povědomí o odlišném ladění svého nástroje, rozlišuje jemnější dynamické odstíny• pracuje na přípravě k souhře	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• pohybuje se v tříčárkované oktávě, zná alternativní hmaty konkrétních tónů• pracuje na kultivovaném přednesu, zahraje chromatickou řadu, dokáže kriticky zhodnotit svůj veřejný výkon, jakožto i výkony ostatních• ovládá hru detachè, legato a staccato, účastní se hry v souboru	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• intonačně ovládá tříčárkovanou oktávu, používá ukončení tónu dechem• je schopný samostudia, hraje melodické ozdoby, realizuje všechny grafické značky v partu, ví o systému nácivku skladeb• reaguje v souboru na dirigentské gesto, používá agogiku, dynamiku, optimální frázování• ovládá elementární transpozici dle svých schopností <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• hraje detache, legato, užívá správný postoj, dýchání, nátisk a nasazování tónu. ovládá šalmajový rejstřík• pohybuje se v klarinovém rejstříku, připravuje se na hru v souboru	

2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• používá dynamiku, agogiku a správné frázování, hraje detache, legato, staccato, dbá na rytmickou pregnanci• je parciálně schopen hry z listu, orientuje se v tříčárkované oktávě, realizuje hru v souboru	

3. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• ovládá tříčárkovanou oktávu, rozlišuje jemnější dynamické nuance, orientuje se v notovém zápisu• dokáže ukončení tónu dechem, dokáže kriticky zhodnotit svůj veřejný výkon, jakožto i výkony ostatních	

4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• ovládá celý přirozený rozsah nástroje, pracuje s barvou a kvalitou tónu, umí nasadit a ukončit tón dechem• je schopen samostudia, účastní se hry v souboru <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na klavír

Charakteristika

Oproti jiným nástrojům se při hře na klávesové nástroje více uplatňuje smysl pro harmonické cítění a pro vedení jednotlivých hlasů. Při studiu hry na klavír má žák možnost vybudovat si soubor dovedností a schopností v oblasti sólové hry, komorní hry, doprovodu sólových nástrojů a zpěvu, improvizace. V rámci tématických koncertů a besídek mají žáci možnost seznámit se s tvorbou konkrétních hudebních skladatelů a mezi sebou navzájem sdílet své pocity a radost z interpretovaných skladeb.

Výuka probíhá na klavírech (křídlech) značek Bösendorfer, Koch & Korselt, August Förster, Petrof a Steinway & Sons. V rámci studia se žáci seznámí nejen se hrou na klavír, ale mají možnost vyzkoušet si skladby starých mistrů také na kopii historického nástroje - jednomanuálovém vlámském cembalu, popřípadě na varhanách. V průběhu studia je žák seznamován se všemi hudebními slohy a žánry, žáci se zájmem o moderní jazovou hudbu mají například možnost být členy školního Big Bandu.

Znalost hry na klávesový nástroj je také základním požadavkem ve všech hudebních profesích a při studiu učitelských oborů s hudebním zaměřením na středních a vysokých školách pedagogického směru.

Specifika

Ve studijním zaměření hra na klavír je realizovaná výuka přípravného studia a následně I. a II. stupeň základního studia. Přípravné studium je určeno pro žáky zpravidla od 6 let, kde se seznamují s nástrojovými dovednostmi na základní úrovni. Od 1. ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu. Na předešlé studium plynule navazuje II. stupeň a trvá čtyři roky. V tomto studiu žák využívá své nabyté znalosti a schopnosti a dále je rozšiřuje. Od 4. ročníku je žák povinen chodit do předmětu skupinová praxe.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- ovládá hru portamento, staccato, sedí u nástroje s chodidly pevně opřenými o podložku
- má přirozené postavení ruky na klaviatuře
- ke hře využívá všechny prsty
- zahraje z not ve čtvrtových taktech
- zahraje podle sluchu lidovou píseň v rozsahu kvinty, hraje lidové písně ve čtyřruční hře s doprovodem učitele

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- využívá správné návyky a dovednosti, získané v přípravném studiu
- osvojuje si elementární druhy úhozu, je veden k přirozenému sezení u nástroje
- připravuje se ke hře stupnic a akordů dle svých možností - první přípravná cvičení
- rozvíjí schopnost vyhledat na nástroji jednoduché písně nebo říkadla
- je učitelem veden k uvědomělému metrickému a rytmickému cítění, pěstuje smysl pro souhru hrou s doprovodem učitele
- seznamuje se se čtením not v houslovém a basovém klíči, hraje elementární skladby oběma rukama dohromady

2. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• rozvíjí všechny osvojené technické a výrazové prvky získané v 1. ročníku, je veden ke sluchové sebekontrolě• rozvíjí uvolněnou hru, hru dvojhmatů a akordů v propojení s pohotovou orientací na klaviatuře• pracuje na rozvíjení koordinace obou rukou• hraje durové stupnice a akordy přes 2 oktávy (viz příloha - Hra stupnic a akordů)• hraje tónický kvintakord s obraty tenuto, staccato, rozloženě zvlášť• seznamuje se s elementárními základními hudebními útvary různých stylových období	
3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji) a používá základní technické prvky (základní úhozy, uvědomělá práce s rytmem na základě rytmického citění, prstová technika na základní úrovni, používání pedálů podle návodu pedagoga)• orientuje se ve jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu• hraje durové a mollové stupnice a akordy přes 3 oktávy (viz příloha - Hra stupnic a akordů)• vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky• využívá základních harmonických funkcí při samostatné hře u jednoduchých doprovodů• pedalizuje podle návodu pedagoga	
4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• žák je schopen nastudovat skladbu podle pokynů učitele a s využitím osvojených technických a výrazových prostředků• zvládá vyšší nároky na vystižení nálady a charakter interpretované skladby, prohlubuje schopnost vyjádřit emoce prostřednictvím už zvládnutých výrazových prostředků (barvitá dynamika, uvědomělá agogika, stylotvorné prvky)• rozvíjí technickou zběhlost, pasážovou a úhozovou techniku, melodické ozdoby a kulturu prstokladu dle dispozic žáka,• rozvíjí pedalizační techniku na základě sluchové kontroly, seznamuje se s dalšími melodickými ozdobami v souvislosti s probíraným hudebním materiálem, je veden ke správnému frázování• hraje durové a mollové stupnice a akordy přes 4 oktávy (viz příloha - Hra stupnic a akordů)• seznamuje se s většími hudebními formami, uvědoměle propojuje fantazii se správnými výrazovými prostředky• seznamuje se se skladbami různých stylů a při hře aplikuje adekvátní výrazové prostředky• rozliší jednotlivé hlasy ve skladbách polyfonních, seznamuje se se specifiky polyfonie, zejména z období baroka• vybrané skladby hraje z paměti a prezentuje je na veřejných vystoupeních• zásady souhry procvičuje ve čtyřruční hře s učitelem nebo žákem, nastuduje snadný klavírní doprovod, příp. hraje v souboru	
5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• žák je schopen nastudovat skladbu podle pokynů učitele a s využitím osvojených technických a výrazových prostředků• zvládá vyšší nároky na vystižení nálady a charakter interpretované skladby• prohlubuje schopnost vyjádřit emoce prostřednictvím už zvládnutých výrazových prostředků (barvitá dynamika, uvědomělá agogika, stylotvorné prvky)• hraje durové a mollové stupnice a akordy přes 4 oktávy (viz příloha - Hra stupnic a akordů)• rozvíjí technickou zběhlost, pasážovou a úhozovou techniku, melodické ozdoby a kulturu prstokladu dle dispozic žáka• rozvíjí pedalizační techniku na základě sluchové kontroly• seznamuje se s dalšími melodickými ozdobami v souvislosti s probíraným hudebním materiálem, je veden ke správnému frázování• seznamuje se s hudebními formami hudebního klasicismu (sonáta, rondo,...)• seznamuje se s většími hudebními formami, uvědoměle propojuje fantazii se správnými výrazovými prostředky• seznamuje se se skladbami různých stylů a při hře aplikuje adekvátní výrazové prostředky• vybrané skladby hraje z paměti a prezentuje je na veřejných vystoupeních• zásady souhry procvičuje ve čtyřruční hře s učitelem nebo žákem, nastuduje snadný klavírní doprovod, příp. hraje v souboru	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• samostatně interpretuje skladby s použitím získaných dovedností v dosavadním studiu• zdokonaluje kulturu prstokladu, pohotovost prstů v pasážové technice, chromaticce,• snaží se o plastičnost ve hře polyfonie, využívá dovedností v oblasti dynamiky, techniky a pedalizace• uvědoměle využívá techniky pedálu současného a synkopického• hraje durové a mollové stupnice a akordy přes 4 oktávy (viz příloha - Hra stupnic a akordů)• prohlubuje své rytmické cítění a smysl pro určení tempa dle charakteru skladby (klade důraz na prvky, které určují styl dané skladby)• zdokonaluje smysl pro uvědomělé tvoření tónu v různých dynamických a barevných odstínech na základě předběžné sluchové představy a následné sluchové kontroly, je schopen určit fráze, hraje z listu na úrovni 1.- 3. ročníku• zásady souhry procvičuje ve čtyřruční hře s učitelem nebo žákem, nastuduje snadný klavírní doprovod, příp. hraje v souboru	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• samostatně interpretuje skladby s použitím získaných dovedností v dosavadním studiu• zdokonaluje kulturu prstokladu, pohotovost prstů v pasážové technice, chromaticce,• snaží se o plastičnost ve hře polyfonie, využívá dovedností v oblasti dynamiky, techniky a pedalizace• uvědoměle využívá techniky pedálu současného a synkopického, prohlubuje své rytmické cítění a smysl pro určení tempa dle charakteru skladby (klade důraz na prvky, které určují styl dané skladby)• zdokonaluje smysl pro uvědomělé tvoření tónu v různých dynamických a barevných odstínech na základě předběžné sluchové představy a následné sluchové kontroly, je schopen určit fráze, hraje z listu na úrovni 1.- 3. ročníku, zásady souhry procvičuje ve čtyřruční hře s učitelem nebo žákem, nastuduje snadný klavírní doprovod, příp. hraje v souboru• připraví svůj repertoár na závěrečnou zkoušku či na absolventské vystoupení <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• uplatňuje všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru• s pomocí pedagoga zvládá repertoár širšího rozsahu• zvládá korepetice mladších žáků dle svých schopností• je schopen orientace v klavírní literatuře všech stylových období a dle svých možností používat všech dostupných znalostí, které vedou ke správné interpretaci• se profiluje v rámci slohových období	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• uplatňuje všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru• s pomocí pedagoga zvládá repertoár širšího rozsahu• zvládá korepetice mladších žáků dle svých schopností• je schopen orientace v klavírní literatuře všech stylových období a dle svých možností používat všech dostupných znalostí, které vedou ke správné interpretaci• aktivně se zajímá o historii klavírní literatury všech stylových období• uvědomuje si rozdíly v interpretaci klavírních skladeb vzhledem k vývoji klávesových nástrojů (cembalo, varhany, kladívkový klavír) <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na kytaru

Charakteristika

Kytara v sobě spojuje přednosti nástroje melodického a akordického. Z hlediska historického vývoje zahrnuje všechna stylová období až po současnost. Uplatňuje se v sólové, komorní hře, v orchestru a různých hudebních seskupeních.

V přípravné studiu si žáci osvojují základní návyky hry na kytaru. Učí se postupně zvládat následující technické prvky kytarové hry - držení nástroje a hra pravé ruky palcem na basových strunách, střídavým úhozem na melodických strunách, hra levé ruky.

I. stupeň základního studia je sedmiletý. Žák postupně zvládá hru jednohlasých melodií a akordů, úhozovou techniku pravé ruky, hru dvojhmatů a snadných trojhmatů, dbá na kvalitu tónu a dynamické odstínění. Své dovednosti postupně rozšiřuje o další technické a výrazové prvky nutné ke zvládnutí náročnějších skladeb jak sólových, tak komorních a orchestrálních. Od počátku je žák veden ke společnému muzicírování v různých hudebních seskupeních. Repertoár učitel sestavuje tak, aby žák získával zkušenosti a znalosti interpretace skladeb z různých stylových období. Od čtvrtého ročníku I. stupně následuje povinná skupinová praxe.

Na I. stupeň navazuje čtyřletý II. stupeň. Žák opakováním již nastudovaných skladeb získává základ repertoáru. Soustavně je veden k pohotovosti ve hře z listu a samostatnosti při studiu nových skladeb bez pomoci učitele.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- dokáže popsat nástroj
- ovládá hru na prázdných strunách a dokáže je pojmenovat
- je schopen přehrát jednoduché rytmicko-melodické motivy
- zvládá správné držení nástroje a postavení levé a pravé ruky

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- je schopen popsat ladění nástroje
- ovládá základy techniky hry a úhoz na prázdných strunách
- je schopen hrát jednoduché melodické motivy, ovládá hru s doprovodem volné basové struny
- využívá jednoduchá prstová cvičení pro zlepšení technických možností hry

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- ovládá notaci na hmatníku do III. polohy
- v rámci stupnic (C-dur, G-dur, F-dur) hraje prstová cvičení
- v rámci možností zahraje vícehlasou skladbu, je schopen hrát jednoduché skladby z paměti
- zapojuje do přednesu dynamiku

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• ovládá notaci na hmatníku do V. polohy• hraje z paměti jednoduché skladby• je schopen podle svých individuálních schopností doprovázet jednoduché písně pomocí základních akordů• používá základní technické prvky hry, cvičení dvojhmatů a snadných trojhmatů• ovládá a používá základní italské názvosloví	
4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• rozšiřuje repertoár o skladby z různých stylových období včetně hudby soudobé• při interpretaci využívá dynamiky a agogiky• ovládá hru barré hmatů - malé barré• zapojuje se do komorní nebo souborové hry• ovládá přípravná cvičení a etudy s použitím legata	
5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• zvládá orientaci na hmatníku do VII. polohy• orientuje se ve stupnicích přes dvě oktávy• hraje z paměti kadence v nejpoužívanějších tóninách• orientuje se na jednotlivých strunách hrou stupnic do XII. polohy• je zapojen do komorní nebo souborové hry	
6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• zvládá obraty kvintakordů v rozsahu I. - XII. polohy• orientuje se v akordických značkách a 2 - 3 oktávových stupnicích• interpretuje přiměřeně obtížné skladby z různých stylových období (v rámci možností z paměti)• zvládá dle svých možností hru z listu• je zapojen do komorní nebo souborové hry	
7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• ovládá techniku barré hmatů• zvládá hru ve vyšších polohách• zvládá doprovody dle notace i akordických značek a využívá tyto znalosti při hře v komorních nebo souborových uskupeních• orientuje se v notových zápisech a zvládá interpretování složitějších rytmů• interpretuje přiměřeně obtížné skladby z různých stylových období <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• zvládá hru legato• umí hmaty malé a velké barré• zvládá hru chromatické řady v jedné poloze na jedné struně• zvládá kadence v harmonických funkcích• zvládá hru legato• umí hmaty malé a velké barré• zvládá hru chromatické řady v jedné poloze na jedné struně• zahraje durové stupnice a mollové melodické stupnice přes 3 oktávy• zvládá kadence v harmonických funkcích	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• zvládá legato ve skupinách• zvládá hru melodických ozdob a flažoletů• zvládá tlumení tónu• získané technické a výrazové dovednosti uplatňuje při nácviu skladeb a je schopen samostatně nastudovat jednodušší skladbu• zvládá legato ve skupinách• zvládá hru melodických ozdob a flažoletů• zvládá tlumení tónu• zvládá hru staccato a rasguado• získané technické a výrazové dovednosti uplatňuje při nácviu skladeb a je schopen samostatně nastudovat jednodušší skladbu <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na lesní roh

Charakteristika

Lesní roh je dechový žestový nástroj. Lesní roh je pro svou specifickou krásnou barvu tónu, která je nejbližší lidskému hlasu, velmi oblíben, protože jako jeden z mála se zvukově nejlépe pojí s ostatními nástroji. Žák se v průběhu studia seznámí s různými technikami hry na lesní roh, dokáže se uplatnit v orchestru, komorních ansámblech až po hru sólovou. S výukou hry na lesní roh začínáme podle fyzických dispozic (zejména vzrostlé druhé přední zuby). Žák se účastní kolektivní hry v souboru či orchestru (od 4. ročníku povinně). Cílem prvního stupně předmětu hra na lesní roh je osvojení základních předpokladů, jako jsou postoj, držení nástroje, brániční dýchání a tvoření tónu. Studium prvního stupně žák získá takové dovednosti, které mu umožní veřejně se prezentovat, a to jak sólově, tak v souboru. Smyslem studia druhého stupně je navázat na studium prvního s cílem ovládnout nástroj do takové míry, aby se žák mohl úspěšně zařadit do různých amatérských souborů. Žák během druhého stupně pozná spoustu žánrů a hudebních stylů tak, aby se dokázal různým stylům a žánrům přizpůsobit.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- Cílevědomě prohlubuje zájem o hru na lesní roh, umí popsat jednotlivé části nástroje.
- Zaujímá správný uvolněný postoj, popíše a případně i předvede správné dýchání.
- Správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón, dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary.
- Zvládá jednoduchou píseň s doprovodem, rozlišuje základní dynamiku.
- Uchopí nátrubek do levé ruky a vyluzuje bzučení ve vyšší a nižší frekvenci pomocí rtů.

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- Žák hraje ze začátku na nátrubek. Osvojuje si tvorbu tónu a jeho nasazení, později přidá nástroj. Je veden k osvojení plného dýchání, správného a uvolněného postoje při hře. Osvojuje nátlaskové návyky, nasazuje tón na slahiky to a ta
- Přednost má nácvik stabilního a dlouhého tónu.
- Přistupuje se ke hře v rozsahu b - g1 .
- Učí se hry v celých, půlových a čtvrtových hodnotách.

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- Žák provádí každodenně jednoduchá nátlasková cvičení.
- Věnuje se stále dechovým, intonačním a rytmickým cvičením.
- Nacvičuje zejména nasazení tónu. Učí se rytmické kontroly.
- Rozšiřuje se rozsah g - c2.
- Učí se hře tónů na přirozené alikvotní řadě v F ladění.
- Hraje durové stupnice a T5 v rozsahu, lidové písně, případně jednoduché etudy.

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• Žák upevňuje intonaci tónu, rozšiřuje rozsah f-e2, pracuje s dynamikou.• Prohlubuje základní návyky.• Utužuje správné držení nástroje a postoje při hře.• Žák se seznamuje s rytmickými útvary (synkopy, trioly, tečkovaný rytmus).• Začíná se s nácvičkem etud – legato, staccato.	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• Žák prohlubuje znalosti a dovednosti z předchozích ročníků. V rámci možností rozšiřuje rozsah do f2. Důraz se klade na rozvoj prstové techniky.• Hraje retní vazby a intervaly v legatu, staccatu.• Uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorních nebo souborových uskupeních.	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• Dbá se na kvalitu tónu, hře ve větším tónovém rozsahu do g2 a rychlejším tempu.• Žák hraje v souboru, rozvíjí hru z listu, hraje stupnice Dur, moll, do 4 bé a 4 křížků.• Hraje technická a intonační cvičení, legato, staccato, základní melodické ozdoby - příraz, nátryl. Dynamická cvičení.• Učí se interpretaci přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností.	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• Upevňují a zdokonalují se znalosti a dovednosti z předchozích ročníků.• Dynamické a technické etudy, přednesy, rozvíjí se schopnost hry z listu.• Dbá se na artikulaci.	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• Žák pravidelně cvičí nasazení, retní vazby a vydržované tóny s dynamikou uplatňuje se ve školních souborech, vylepšuje hru z listu.• Důraz je kladen na kvalitu tónu a variabilitu technických dovedností.• Je veden ke sluchové sebekontrolě, hraje z listu i z paměti .• Přípravuje se na závěrečnou komisionální zkoušku nebo absolventské vystoupení, které ukáže jeho technický a interpretační pokrok. <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• Žák bude veden k prohloubení dovedností získaných v prvním stupni vzdělávacího cyklu. Hraje tónové řady včetně patřičných akordů, rozšiřuje tónový rozsah a kvalitu.• Zdokonaluje technické dovednosti, hru z listu, kolektivní hru a reflektuje je.• Podle žánrového zaměření a hráčské úrovně se bude žák učit interpretovat přednesové skladby různých období: žestové intrády, drobnější skladby – sonáty a koncertní etudy.	

3.- 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• Žák pokračuje v trendu nastoupeném v 1. a 2. ročníku - rozvíjí dovednosti technické, rytmické, interpretační. Důraz je kladen na kvalitu tónu a celkový výraz v různých žánrech.• Žák se soustředí na různé frázování a další specifika jednotlivých hudebních stylů. Uplatňuje získané dovednosti v souborech ZUŠ, a to zejména při veřejných vystoupeních. Je schopen již i samostatně pracovat na skladbách různých žánrů. Žák nacvičuje obtížnější etudy, přednesové skladby různých žánrů a srovnává jejich obtížnosti. <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na pozoun

Charakteristika hudebního nástroje

Pozoun neboli trombon je žesťový hudební nástroj. Možné jsou oba názvy - trombon pochází z latiny, kdežto pozoun z němčiny. Podle Sachs-Hornbostelovy klasifikace patří mezi aerofony. Zvuk vzniká chvěním rtu na nátrubku. V soustavě trubek ústících do ozvučnicku se pak vytváří charakteristický tón.

Pozoun je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyrobených z kovu. Za první moderní trombon se považuje výrobek nástrojaře Hanse Neuschela z roku 1478. Princip snížce, tedy dvou do sebe zasunutých dvojic trubek, přišel ze Španělska, tak je pravděpodobné, že se na jeho vývoji nezanedbatelnou mírou podíleli Arabové. V období baroka byl pozoun využíván jako sólový a komorní nástroj (z důvodu nálevkovitého nátrubku, užší menzury a kóničtějšího roztrubu byl jeho zvuk jemnější a dobře se tedy zvukově vázal s tehdejšími violami a zobcovými flétnami), později v klasicismu jeho využití pokleslo z důvodu menšího obsazení symfonického orchestru.

Návrat pozounu nastal v období romantismu, ve kterém skladatelé začali znovu preferovat velký symfonický orchestr. Existují mechanicky dva druhy pozounů - snížcový pozoun a pozoun s mechanikou. Typy pozounů jsou: sopránový, altový, tenorový, basový, kontrabasový

Charakteristika

Z důvodu velikosti nástroje přechází žáci do oboru Hra na trombon (pozoun) až od 8 let (dle fyzických dispozic žáka). Přípravným nástrojem pro hru na trombon jsou nástroje příbuzného charakteru: odlehčený snížcový trombon z plastu, ventilový trombon krátký, baskřídlovka, euphonium (baryton) a altový trombon.

První 4 roky jsou zaměřeny na práci s tónem a fixaci žeborně - bráničného dýchání, důležitého pro správnou interpretaci tónu. Hrou na přípravné nástroje získá správné návyky, podstatné pro kvalitní tón. Při přechodu na žesťový snížcový trombon (pozoun) se pak věnuje především získání techniky hry.

Od 4. ročníku je povinná kolektivní hra (v souboru či orchestru). Během školního roku každý žák minimálně 2x veřejně vystoupí. Cílem studia je vychovat samostatně pracujícího muzikanta s osobitými schopnostmi zaujmout posluchače dynamicky vyváženou a přesvědčivou hrou.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- cílevědomě prohlubuje zájem o hru na pozoun
- umí popsat jednotlivé části nástroje
- zaujímá správný uvolněný postoj
- popíše a případně i předvede správné dýchání
- správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón
- dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary
- zahraje lehkou píseň podle sluchu
- zvládá jednoduchou píseň s doprovodem
- rozlišuje základní dynamiku

1. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• popíše jednotlivé části svého přípravného nástroje. Samostatně složí nástroj, po hraní uloží nástroj do pouzdra.• správně pečuje o nástroj, vypustí z něho zkondenzované páry pomocí tzv. „vodní klapky“.• nadechuje se ústy, aplikuje při domácí přípravě dechová cvičení vedoucí ke správnému žebně - bráničnímu dýchání.• při hře správně stojí a drží nástroj.• nasadí tón na hlásku „t“. Zahraje tónovou řadu od G - b v tónině B dur, v taktu 4/4, 3/4, 2/4.• orientuje se v basovém klíči.• hraje noty celé, půlové a čtvrtové.	

2. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• aplikuje základní návyky v oblasti držení nástroje, postoje při hře a dýchání.• za podpory učitele pracuje na zkvalitňování tónu. Dbá na nasazení i ukončení tónu.• procvičuje obličejové svaly na vydržovaných tónech a retních vazbách, provádí dechová cvičení.• zahraje stupnice C, G, F, B dur v rozsahu jedné oktávy a příslušný T5.• zahraje v celých až osminových hodnotách.• hraje alespoň ve dvou dynamických odstínech.• zahraje jednoduchou lidovou píseň či skladbičku v rozsahu G - c1 za doprovodu klavíru nebo hudebního cd.	

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• tvoří tón, osvojuje si základní nátiskové a dechové návyky, přičemž správně nasazuje nátrubek na rty.• zahraje stupnice C, G, F, B dur tenuto v rozsahu jedné oktávy a příslušný T5 s obraty.• zahraje jednoduché skladby v rozsahu G - c1 za doprovodu klavíru nebo hudebního cd.• orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu.• hraje jednoduché melodie podle sluchu.• při hře s druhým nástrojem sleduje rytmus a melodii sebe a druhého nástroje.• při hře odlišuje p, mf, f, crescendo a decrescendo.• hraje legato a staccato.• zahraje z paměti lidovou píseň či jednoduchou skladbičku.	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• žák hrající dosud na ventilový či pístový přípravný nástroj, přechází na snížcový pozoun.• žák rozlišuje intonační výchylku tónu.• ze 7 poloh snížce využívá minimálně 6 poloh.• v pomalém tempu kombinuje tóny mezi polohami a na upozornění vyučujícího opravuje odchylky od intonačně správného tónu.• ovládá smíšené legato, retní legato a základy snížcového legata.• zahraje z paměti jednoduchou skladbu.• má osvojené základní návyky pro hru v komorním souboru - pracuje v kolektivu, poslouchá sebe, ostatní i celek.• zahraje stupnice C, G, F, B dur a jejich paralelní mollové stupnice tenuto v rozsahu jedné oktávy a příslušný T5 s obraty.• zahraje jednoduché skladby v rozsahu G - c1 za doprovodu klavíru nebo hudebního cd.	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• žák hraje durové a mollové stupnice do 2 křížku a 2 béček, se samostatnou schopností opravit intonačně nejistý tón, a to ve všech dynamických rozdílech.• žák zahraje chromatickou stupnici v rozsahu E - f1 ve čtvrtovém pohybu.• synchronizuje nasazení tónu a pravé ruky v rychlejším tempu-osminový pohyb.• na dlouhém tónu vyvine dynamický kontrast z p - do ff a zpět v rámci maximální dynamické rozdílnosti.• spočítá složitější notový zápis, složený z not čtvrtových, osminových, triolových, šestnáctinových, synkop. Tento notový zápis z části nacvičí samostatně	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• se lépe orientuje v polohách snižce, je jistější v kombinování a přesnosti poloh snižce.• čte notové zápisy samostatně, sám kontroluje a odhalí chyby při vlastním cvičení.• hraje durové a mollové stupnice do 4 křížku, 4 béček.• pracuje s dynamikou, tempem a agogikou.• dobře zvládá snižcové legato.• zahraje z paměti přednesovou skladbu.	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• hraje v rozsahu E-b1.• ovládá všechny stupnice durové a mollové, T5, D7 s obraty ve čtvrtovém pohybu.• rozlišuje rozdíl mezi kvalitním širokým tónem a mezi tónem přiškrceným, tento nedostatek si uvědomí a pomocí praktických cvičení jej samostatně opraví.• využije dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje.• nastuduje samostatně jednodušší skladbu.• interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností.• rytmicky, tempově i intonačně se dobře uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních.• ke svému uměleckému růstu a hráčské jistotě přispívá jeho účinkování na veřejnosti při různých kulturních příležitostech. <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• se velmi dobře orientuje v polohách snižce, je jistý v kombinování a přesnosti poloh snižce.• hraje v rozsahu E1 - b1 (podle fyzických předpokladů žáka).• žák používá techniku glissanda.• samostatně pracuje na tónu, intonaci, barvě, má dobrou představu o znělém tónu.• posoudí samostatně vlastní úroveň přednesu a odhaluje nedostatky hry.• svou hrou zaujme posluchače.• žák se orientuje v tenorovém klíči.• žák ovládá snižcové legato přes šest poloh bez glissandového efektu, s cílem vytvořit přirozené legatové vazby.• samostatně pracuje s výrazem skladby, posoudí samostatně vlastní úroveň přednesu a odhaluje nedostatky hry, poradí spoluhráčům.• dokáže sám obohatit přednesovou skladbu či etudu vlastní promyšlenou dynamikou a agogikou.• zapojuje se do samostatných hudebních aktivit - využívá nejen souborové a orchestrální hry ZUŠ, ale může hrát také v mimoškolních tělesech, se kterými vystupuje na veřejnosti.	

3. - 4. ROČNÍK**II. STUPEŇ**

Žák:

- žák se orientuje v tenorovém i houslovém klíči, hraje v rozsahu kontra E – c2 podle fyzických předpokladů žáka.
- hraje všechny durové a mollové stupnice, T5, D7, zm7 ve čtvrtovém rychlejším pohybu.
- zvládá základní techniku nácvičku násobného staccata (dvojitý jazyk).
- pozná intonační odchylky a odstraní je, projevuje chuť a odhodlání dále rozvíjet svoje schopnosti. Sám si vytyčí svůj žánr, který ho v hudbě nejvíce oslovuje.
- na základě poslechu koncertů a nahrávek, si prezentuje vlastní úsudek a vkus.
- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje.
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácvičce a interpretaci skladeb.
- ovládá techniku nácvičky retního trylku, při hře využívá základní techniku násobného staccata (dvojitý, trojitý jazyk).
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu, hraje z listu s rytmickou jistotou.
- má vytvořený názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor dokáže zformulovat.
- uvede příklady skladeb pro pozoun významných světových a českých autorů.
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských, interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb.

Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na příčnou flétnu

Charakteristika

Příčná flétna je tradičně dřevěný dechový nástroj, ačkoliv v současné době se téměř výhradně vyrábí z kovu, čímž dochází k posílení jejího zvuku. Tón vzniká vedením proudu vzduchu na hranu retního otvoru, jeho výšku ovlivňuje otevírání nebo zakrývání klapky umístěných po délce nástroje. Příčná flétna je tradičně zastoupena v symfonických, dechových a komorních orchestrech, v menší míře se používá i v jazzu. S výukou na flétnu začínáme dle fyzických dispozic žáka, jako přípravný nástroj lze využít zahnutou plastovou flétnu nebo flétnu zobcovou. Škola nabízí žákům k zapůjčení školní nástroje. V rámci studia se žák účastní kolektivní hry v komorním souboru či orchestru.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- cílevědomě prohlubuje zájem o hru na zobcovou flétnu
- umí popsat jednotlivé části nástroje, dovede správně pečovat o nástroj
- zaujímá správný uvolněný postoj a dbá na uvolněné držení nástroje
- popíše a případně i předvede správné dýchání, správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón
- dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary
- zahraje lehkou píseň podle sluchu, zvládá jednoduchou píseň s doprovodem
- rozlišuje základní dynamiku (p - f)

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- ovládá bezpečnou manipulaci s nástrojem, tj. složení, rozložení a přenos
- zvládá základní techniku bráničně - hrudního dýchání, vědomě dbá na správný postoj a držení nástroje
- zvládá tvoření tónu s nasazením i bez něho, je schopen ovládat kvalitu tónu
- ovládá základní prstoklady v rozsahu d1 - d2

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- dbá na prohlubování bráničně - hrudního dýchání
- je schopen rovnoměrného výdechu
- ovládá kvalitu a intonaci tónu na odpovídající úrovni
- ovládá základní prstoklady v rozsahu c1 - d3
- zahraje stupnice durové i mollové do dvou křížků a dvou béček s příslušnými tónickými kvintakordy
- zvládá požadovaná dechová a technická cvičení

3. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- dbá na prohlubování bráničně - hrudního dýchání a rovnoměrný výdech
- vědomou kontrolou přispívá ke stabilizaci správného nátisku
- zvládá artikulace legato a detaché
- je schopen hrát z listu a z paměti
- ovládá prstoklady v rozsahu c1 - f3
- orientuje se ve stupnicích durových a mollových do tří křížků a tří béček s příslušnými tónickými kvintakordy a jejich obraty
- zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• dbá na dodržování správných návyků při hře (postoj, držení, dýchání)• vědomou kontrolou přispívá ke stabilizaci správného nátisku• dbá na správnou polohu jazyka, zvládá artikulace legato, staccato a detaché• je schopen hrát z listu a z paměti, ovládá prstoklady v rozsahu c1 - g3• orientuje se ve stupnicích durových a mollových do čtyř křížků a čtyř béček s příslušnými tónickými kvintakordy a jejich obraty• zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• dbá na prohlubování bráničně - hrudního dýchání a rovnoměrný výdech• vědomou kontrolou přispívá ke stabilizaci správného nátisku• zvládá artikulace legato a detaché, je schopen hrát z listu a z paměti, ovládá prstoklady v rozsahu c1 - g3• orientuje se ve stupnicích durových a mollových do tří křížků a tří béček s příslušnými tónickými kvintakordy a jejich obraty• zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• dbá na dodržování správných návyků při hře (postoj, držení, dýchání)• vědomou kontrolou přispívá ke stabilizaci správného nátisku• dbá na správnou polohu jazyka, zvládá artikulace legato, staccato a detaché• je schopen hrát z listu a z paměti, ovládá prstoklady v rozsahu c1 - g3• orientuje se ve stupnicích durových a mollových do čtyř křížků a čtyř béček s příslušnými tónickými kvintakordy a jejich obraty• zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• dbá na dodržování správných návyků při hře (postoj, držení, dýchání)• vědomou kontrolou přispívá ke stabilizaci správného nátisku• dbá na správnou polohu jazyka, zvládá artikulace legato, staccato a detaché• je schopen hrát z listu a z paměti, ovládá prstoklady v rozsahu c1 - a3• orientuje se ve stupnicích durových a mollových do čtyř křížků a čtyř béček s příslušnými tónickými kvintakordy s obraty a septakordy s relevantními obraty v plném rozsahu• zvládá chromatickou stupnici či její extrakty• je schopen nácviků a souhry s doprovodným hudebním nástrojem či ansámblem• zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• vědomě zrychluje a prohlubuje nádech, dbá na kultivovanost projevu a kvalitu tónu• zvládá artikulace legato, staccato a detaché, je schopen hrát z listu a z paměti• je schopen samostatného studia a stylové interpretace skladby• ovládá prstoklady v rozsahu c1 - g3• zahraje stupnice durové i mollové do čtyř křížků a čtyř béček s příslušnými tónickými kvintakordy, dominantními septakordy a jejich obraty• ovládá chromatické stupnice, zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení	

2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• ovlivňuje kvalitu a intonaci tónu• zvládá přípravná dechová cvičení k výuce vibrata• dbá na správnou polohu jazyka a vědomé zdokonalování prstové techniky• zvládá artikulace legato, staccato a detaché• je schopen hrát z listu a z paměti• je schopen samostatného studia a stylové interpretace skladby• ovládá prstoklady v rozsahu c1 - a3• zahraje stupnice durové a mollové do pěti křížků a pěti béček s příslušnými tónickými kvintakordy, dominantními septakordy a jejich obraty v rychlejším tempu• ovládá chromatické stupnice• zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• ovládá kvalitu a intonaci tónu• je schopen hrát z listu a z paměti• zvládá přípravná dechová cvičení k výuce vibrata a přípravná cvičení k výuce dvojitého staccata• vědomě zdokonaluje a zrychluje prstovou techniku• prstoklady v rozsahu c1 - a3• zahraje veškeré durové i mollové stupnice do sedmi křížků a béček s příslušnými tónickými kvintakordy, dominantními a zmenšenými septakordy a jejich obraty v rychlejším tempu• ovládá chromatické stupnice• zvládá zadaná tónová, artikulační a prstová cvičení	
Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na saxofon

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na saxofon je realizována přípravné studium a následně I. a II. stupeň základního studia. I. stupeň je specifikován dle fyziologických dispozic studentů.

V přípravném studiu si studenti osvojují základní návyky pro hru na saxofon (přípravným nástrojem je zobcová flétna nebo saxonett), zejména správný a uvolněný postoj, vyvážené a uvolněné držení nástroje a správné dýchání. Na bazální úrovni se seznamují s muzickými základy a dokáží zopakovat jednoduchou melodii. Hravou formou projevují přirozenou hudebnost, vztah k muzice a svému nástroji.

Od prvního ročníku základního studia se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí prstová technika, upevňují a zdokonalují optimální dýchací návyky s důrazem na kvalitu tónu, cílevědomě se dbá na specifickou artikulaci dle stylového zaměření. Repertoár žáka je sestavován na základě jeho individuálních dispozic a zaměření s využitím konkrétních škol a dalších notových materiálů. Žák je od počátku veden k myšlence vlastního, jakožto i obecně pozitivního mentálního posunu při veřejném vystupování na školních i mimoškolních akcích, jak v sólové hře na nástroj, tak při hře komorní a orchestrální.

V druhém stupni studia je dána možnost profilace žáka směrem artificiálním, či nonartificiálním. Při studiu je využíváno nabytých schopností a dovedností, které jsou dále rozšiřovány a na konkrétní úrovni zkvalitňovány. Pokud je ke hře na klarinet přijat žák starší 14-ti let, je zařazen 1. ročníku II. stupně.

Cílem studia hry na saxofon v obou stupních základního studia je rozpoznat hudební potenciál žáka a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby dle specifika zaměření. Po celou dobu studia je dbáno na pozitivní prezentaci školy směřováním k veřejné obhajobě dosažených dovedností na koncertech, seminářích, vernisážích a dalších kulturních akcích.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- cílevědomě prohlubuje zájem o hru na saxofon, umí popsat jednotlivé části nástroje, dovede správně pečovat o nástroj
- zaujímá správný uvolněný postoj a dbá na uvolněné držení nástroje, popíše a případně i předvede správné dýchání
- správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón, dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary
- zahraje lehkou píseň podle sluchu, zvládá jednoduchou píseň s doprovodem, rozlišuje základní dynamiku (p - f)

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- zvládá základní dechová cvičení (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech), zvládá základní zvuková cvičení (barva, směr)
- umí správně nasadit a ukončit tón, uvědomuje si základní polohu jazyka a zvládá základní artikulační model TÝ - DÝ
- vědomě dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje, ovládá základní prstoklady v rozsahu c1 - d2
- dle svých možností zahraje jednoduchou skladbu z paměti
- je schopný zahrát lidové písně v rozsahu 5 tónů, opakuje rytmické a melodické modely s využitím správné artikulace
- orientuje se v základních rytmech (2/4, 3/4 a C takt), zahraje jednoduchou píseň z paměti
- umí hrát s doprovodem klavíru, cembala nebo CD

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- používá správný nátisk, uvědomuje si brániční dýchání, nasazuje jazykem „tá“
- pozná podle sluchu i notového zápisu staccato a legato, je schopný zadanou skladbu interpretovat z paměti
- ovládá základní hmaty v rozsahu c1 - d2, zahraje stupnici C dur, hraje čistě v unisonu s učitelem
- pracuje na prstové technice, umí optimálně navlhčit a nasadit plátek na hubici
- má povědomí o změnách buněčné struktury plátku při „zahrávání“
- uplatňuje se dle svých možností v souhře s jinými nástroji a s učitelem

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• umí sestavit a rozložit nástroj, provádí základní údržbu, užívá správný postoj, nátisk a nasazování tónu• pohybuje se v rozsahu f1 - f2, zvládá hru detachè a legato, má vědomí o lehké a těžké době• orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu• pracuje na uvědomělém bráničním dýchání, je schopen interpretovat lidovou píseň z paměti	
4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• umí se pohybovat v rozsahu c1 - c3, je schopen hry v základních dynamických odstínech• ovládá hru detachè a legato, vědomě používá správné dýchání, používá optimální prstovou techniku• orientuje se v lichých a sudých taktech, dokáže zahrát delší tóny bez intonačních výkyvů	
5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• hraje detachè, legato a staccato, rozlišuje jemnější dynamické odstíny, chápe význam základních tempových označení• užívá optimální frázování, akceptuje dynamiku a grafické značky v partu• uvědomuje si charakter skladby dle období, má povědomí o odlišném ladění svého nástroje• pracuje na přípravě k souhře	
6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• pohybuje se v tříčárkové oktávě, ovládá hru detachè, legato a staccato, zná alternativní hmaty konkrétních tónů• pracuje na kultivovaném přednesu, zahraje chromatickou řadu• dokáže kriticky zhodnotit svůj veřejný výkon, jakožto i výkony ostatních, účastní se hry v souboru	
7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• intonačně ovládá tříčárkovou oktávu, používá ukončení tónu dechem, je schopný samostudia• používá agogiku, dynamiku, optimální frázování, hraje melodické ozdoby• realizuje všechny grafické značky v partu, ví o systému návniku skladeb, reaguje v souboru na dirigentské gesto• ovládá elementární transpozici dle svých schopností <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	
1. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• hraje detache, legato, užívá správný postoj, dýchání, nátisk a nasazování tónu• ovládá jednočárkovou oktávu, pohybuje se v dvoučárkové oktávě• připravuje se na hru v souboru, orientuje se v základním jazzovém frázování• je schopen zahrát jednoduché téma na formu dvanáctitaktového blues	
2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• používá dynamiku, agogiku a správné swingové frázování, hraje detache, legato, staccato• orientuje se v tříčárkové oktávě, realizuje hru v souboru• sleduje kvalitní interprety dle vlastního výběru a dokáže se jejich výkony inspirovat• je schopen zahrát chorus ve dvanáctitaktovém blues	

3. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• ovládá tříčárkovanou oktávu, rozlišuje jemnější dynamické nuance• orientuje se v notovém zápisu, dokáže ukončení tónu dechem, je schopen improvizace na jednoduchý jazzový standart	

4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• ovládá celý přirozený rozsah nástroje, pracuje s barvou a kvalitou tónu• umí nasadit a ukončit tón dechem, je schopen aktivního samostudia, účastní se hry v souboru• je schopen improvizace na běžný jazzový standart <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Sborový zpěv

Charakteristika

Studium v oboru Sborový zpěv směřuje k:

- vytvoření kladného vztahu k hudbě, vytváření a formování hodnotových kritérií
- rozvoji žákovy hudebnosti a celkovému rozvoji žákovy osobnosti
- vnímání hudby jako důležité součásti života jednotlivce i celé společnosti prostřednictvím vokálních, vokálně instrumentálních a poslechovcích aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy vyjádření a komunikace
- orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- seznámení se s hudební kulturou dalších národů
- vytváření možností i potřeb setkávat se s hudebními díly a s uměním obecně
- aktivnímu způsobu přijímání hudby
- vytváření žebříčku hodnot a následné schopnosti hodnocení hudebního díla nebo hudebního sdělení.

UČEBNÍ PLÁNY - Základní studium

Studijní zaměření	PHV	I. STUPEŇ							II. STUPEŇ				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.	
Přípravná hudební výchova (PHV)	1												
Hudební nauka		1	1	1	1	1							
Pěvecký sbor Čmeláčci	1	1	1	1									
Pěvecký sbor Motýlek					1	1							
Pěvecký sbor								1	1			1	1

- Pozn. Pěvecké sbory jsou realizovány také v programu ZUŠPlus

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- začleňuje se do kolektivu, nachází v něm své místo, rozvíjí své komunikační a sociální dovednosti
- učí se vnímat své tělo, ovládat ho, používat ho jako nástroj k vytváření hudby (uvolněné držení těla, dýchání, artikulace)
- učí se poslouchat svůj hlas a pracovat s ním
- zpívá přirozeným hlasem, neforzíruje
- seznamuje se se základy notopisu a základními hudebními pojmy, rozlišuje zvuky a tóny, vlastnosti tónů
- rozvíjí své rytmické citění, zejména pulzaci
- seznamuje se s dirigentskými gesty a učí se na ně adekvátně reagovat
- podle svých možností doprovází hlasový projev hrou na tělo

1. - 2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- dbá na správné držení těla
- je schopen klidného a hlubokého dýchání
- je schopen dostatečného uvolnění mluvidel
- pokouší se o vytvoření hlavového tónu, nekřičí, neforsíruje, k tvorbě tónu
- využívá i mimohudebních představ, gest, mimiky
- rozlišuje hlas mluvený a zpěvný
- v rámci hlasového rozsahu a individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky jistě písňový repertoár
- chápe průběh melodie na základě gesta, grafického znázornění, nebo notového záznamu (orientačně)
- při zpěvu používá základní dynamiku (p, f, mf) a ritardando
- zná zásady hlasové hygieny, nepřepíná své síly
- zvládá elementární hru na Orffovský instrumentář
- rytmizuje slova

3. - 4. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- prohlubuje a upevňuje již získané dovednosti a návyky
- uvědomuje si zásady správného držení těla při zpěvu
- dbá na správné otvírání úst, artikulaci, volný krk
- aktivně využívá dechový režim- nádech do břicha - volný plynulý výdech
- osvojuje si frázování s důrazem na kantilénu
- rozšiřuje si hlasový rozsah dle svých dispozic
- zpívá za použití hlavového tónu
- měkce nasazuje tóny, je schopen čisté intonace
- při zpěvu používá základní dynamiku (p, f, mf crescendo, decrescendo) a ritardando
- dbá na hlasovou kulturu a rozšiřování hlasového rozsahu
- upevňuje aktivní jistotu ve vícehlasu
- podílí se na vytváření rytmických a pohybových doprovodů
- cítí dobu přízvučnou, důraz v 2,3, a 4 dobém taktu
- spojuje 2 a více činností (zpěv- hra na tělo/Orff - pohyb)
- osvojuje si základní italské názvosloví

5. - 6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• prohlubuje a upevňuje již získané dovednosti a návyky• pracuje s ohledem na změny hlasu související s mutací• zvládá hlasová cvičení v akordech• zpívá písně různých období a žánrů• svůj hudební projev dokáže přizpůsobit kolektivní tvorbě• dodržuje zásady kázně• podílí se na vytváření rytmických a pohybových doprovodů• rozlišuje pěvecké hlasy• rozlišuje základní nástrojové skupiny	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• prohlubuje a upevňuje již získané dovednosti a návyky• rozšiřuje písňový repertoár a interpretuje ho technicky i stylově správně• s jistotou zpívá hlavovým tónem, se správnou dechovou oporou• zpívá dvojhlasně, trojhlasně písně různých období a žánrů• rozlišuje odlišnosti vedení vícehlasu v rámci různých stylů• dokáže vyjádřit hodnocení konkrétního hudebního projevu a své hodnocení obhájit• chápe hudební pojmy• orientuje se v hudebním instrumentáři	

1. - 3. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uplatňuje pěvecké schopnosti získané na 1. stupni• používá hlas v celém svém rozsahu, nepřepíná ho a důsledně dodržuje hlasovou hygienu• má povědomí o hlasových rejstřících a v rámci možností s nimi pracuje• používá správné dýchání, snaží se o kultivovaný tón, správnou tvorbu tónu a artikulaci• umí se chovat na pódiu, je dobrým příkladem ostatním, zejména mladším členům sboru	

4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• využívá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu• uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba tónu, artikulace)• orientuje se ve struktuře složitějších sborových partitur• při zpěvu využívá celou škálu dynamických a agogických změn, je schopen pohotově reagovat na gesta sbormistra• zpívá z listu jednodušší skladby• ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem• je schopen aktivní a zodpovědné práce s ostatními• zná základní sborovou	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žáci konají postupové a závěrečné zkoušky formou veřejného vystoupení.
2. - 7. ročník	Žáci konají postupové a závěrečné zkoušky formou veřejného vystoupení.

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
3. ročník	Žáci konají postupové a závěrečné zkoušky formou veřejného vystoupení.
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	Žáci konají postupové a závěrečné zkoušky formou veřejného vystoupení.

Hra na trubku

Charakteristika

Trubka je dechový žesťový nástroj, u kterého vzniká tón chvěním rtů hráče. V současné době se používají dva typy nástrojů – se svislými písty a otočnými ventily. Má široké využití prakticky ve všech hudebních žánrech – v hudbě klasické, jazzu, popu, latinsko - americké hudbě, lidové hudbě a v dalších různých typech orchestrá.

S výukou hry na trubku začínáme podle fyzických dispozic (zejména vzrostlé druhé přední zuby). Jako přípravný nástroj nedoporučujeme zobcovou flétnu – jako příprava může posloužit pěvecký sbor nebo jiný melodický nástroj. Škola nabízí začínajícím žákům k zapůjčení trubky a nátrubky, ale později je nutné pořídit vlastní nástroj. Žák se účastní kolektivní hry v souboru či orchestru (od 4. ročníku povinně). Tyto soubory vyjíždějí do zahraničí (zejména partnerského města Baunatal) a účastní se soutěží.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- cílevědomě prohlubuje zájem o hru na trubku, umí popsat jednotlivé části nástroje
- zaujímá správný uvolněný postoj, popíše a případně i předvede správné dýchání
- správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón, dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary, zahraje lehkou píseň podle sluchu
- zvládá jednoduchou píseň s doprovodem, rozlišuje základní dynamiku

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- je veden k osvojení plného dýchání, správného a uvolněného postoje při hře (využívá zrcadlo)
- hraje zprvu na nátrubek, později si osvojuje tvorbu tónu a jeho nasazení na trumpetu
- osvojuje si dechová a intonační cvičení, později cvičení rytmická
- si začíná osvojovat nátiskové návyky (je požadováno každodenní cvičení), nasazuje tón na slabiky ty a ta
- věnuje se nácviku stabilního a dlouhého tónu
- přistupuje k nácviku tónové řady (chromatická řada v rozsahu; G Dur: g - g1) a jednoduchých lidových písní

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- prohlubuje dechová, intonační a rytmická cvičení
- rozšiřuje si rozsah, provádí každodenně jednoduchá nátisková cvičení
- začíná nacvičovat retní vazby, nacvičuje zejména nasazení tónu
- aplikuje základní návyky týkající se dechu, postoje, nátisku, intonace, rytmu
- hraje durové stupnice a T5 v rozsahu a lidové písně, případně jednoduché etudy

3. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- rozšiřuje rozsah, upevňuje intonaci tónu
- začíná pracovat s dynamikou
- prohlubuje a automatizuje základní návyky
- začíná být kladen důraz na hru podle not. Péče je věnována nácviku retní vazby a nátiskových cvičení
- seznamuje se s rytmickými útvary (synkopy, trioly, tečkovaný rytmus)
- hraje z paměti lidové písně, durové stupnice a T5 s obraty v rozsahu, začíná se s nácvikem etud – legato, staccato
- hraje jednoduché přednesové skladby – dle svých možností

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• prohlubuje znalosti a dovednosti z předchozích ročníků• v rámci možností rozšiřuje rozsah hry na nástroj• dbá na rozvoj prstové techniky (např. H. L. Clarke: Technical Studies; A. Vizzutti: Trumpet method: Book 1) a skupinové souhry (dueta, orchestrální party)• hraje durové i mollové stupnice (nejčastěji paralelní)• chápe nácvik hry z listu, začíná veřejně vystupovat - v souboru či samostatně	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• hraje v souboru, rozvíjí hru z listu, hraje stupnice Dur, moll, případně vybrané církevní stupnice (dórská, mixolydická)• rozšiřuje tónový rozsah a technické dovednosti (např. Arban: Conservatory Method, Sto elementárních etud; Clarke a Vizzutti viz 4. ročník)• rozvíjí nácvik retních vazeb (např. Ch. Collin: Advanced Lip Flexibilities; W. M. Smith: Lip Flexibilities; Arban: Conservatory Method) a rychlého nasazení na t (etudy Kolář, Arban)• zpívá intonační cvičení a analyzuje vlastní hru• hraje stupnice v rozsahu s různými rytmicko-melodickými variacemi• nacvičuje akcentaci a různé druhy artikulace• rozšiřuje svůj repertoár dle svých možností napříč stylovými obdobími	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• rozvíjí stávající dovednosti získané v předchozích ročnících• dbá na rozvoj širší výrazových prostředků a artikulace• rozvíjí schopnost hry z listu• zrychluje a zpřesňuje nasazení tónu (etudy Kolář, Arban)• nacvičuje přednesové skladby různých stylových období, jazzové standardy či orchestrální party• věnuje se hře v souboru, popř. orchestrální hře a dále se rozvíjí v rámci skupinové praxe	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• dbá na kvalitu tónu a variabilitu technických dovedností• začíná s nácvikem melodických ozdob, prostor je dán také frázování jazzových a tanečních žánrů• etudy a přednesové skladby hraje žák v různém tempu, dynamice a s různým výrazem• pravidelně cvičí nasazení, retní vazby a vydržované tóny s dynamikou uplatňuje se ve školních souborech, vylepšuje hru z listu• hraje doškálné septakordy• je veden ke sluchové sebekontrolě, hraje z listu i z paměti• žáky připraví repertoár na absolventské vystoupení, popř. na závěrečnou zkoušku <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• je veden k prohloubení dovedností získaných v prvním stupni studia• hraje tónové řady včetně patričných akordů, rozšiřuje tónový rozsah a kvalitu• zdokonaluje technické dovednosti, hru z listu, kolektivní hru a reflektuje je• Podle žánrového zaměření a hráčské úrovně se učí interpretovat přednesové skladby různých období: žesťové intrády, drobnější skladby - sonáty a koncertní etudy, některá z vět jednoho z nejznámějších trumpetových koncertů (autoři Haydn, Hummel, Neruda), nebo jazzové etudy, duety, standardy (včetně základů improvizace)	

3.- 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• pokračuje v trendu nastoupeném v 1. a 2. ročníku II. stupně• rozvíjí dovednosti technické, rytmické, interpretační• klade důraz na kvalitu tónu a celkový výraz v různých žánrech• se soustředí na různé frázování a další specifika jednotlivých hudebních stylů• uplatňuje získané dovednosti v souborech ZUŠ, a to zejména při veřejných vystoupeních• je schopen již i samostatně pracovat na skladbách různých žánrů.• nacvičuje obtížnější etudy (Arban, Kolář, Vizzutti), přednesové skladby období baroka (Vejvanovský, Bach), klasicismu (Haydn, Hummel, Neruda) i novějších (Goedike, Martinů, Hindemith) a srovnává interpretaci těchto děl současnými světovými trumpetisty (Wynton Marsallis, Maurice André, Tine Thing Helseth, Alison Balsom), jazzové standardy s rytmikou (Aebersold aj.) <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Pěvecká a hlasová výchova

Charakteristika

Výuka pěvecké a hlasové výchovy je vedena na základě klasických metod, jejichž cílem je především zdravý a hlasu prospěšný rozvoj hlasových dispozic žáka a dále zvládnutí přirozených pěveckých návyků vedoucích k interpretaci zvoleného repertoáru. Na základě osvojení základů pěvecké techniky, správných pěveckých, dechových i hlasově-hygienických návyků je možné rozšířit s ohledem na zájem a typ hlasu žáka výuku o populární zpěv (zpěv na mikrofon).

Cílem jednotlivých předmětů vyučovaných v rámci tohoto studijního zaměření je:

- získání základů správného a hlasu prospěšného využívání individuálních dispozic
- schopnost interpretace skladeb různých žánrů a slohových období s jejich náležitými znaky, a to na základě vlastního prožitku a osobitého pojetí
- zvládnutí intonačně čistého zpěvu bez doprovodu i s doprovodem různých hudebních nástrojů, či zpěvu v komorních nebo sborových (vícehlasých) uskupeních
- vzbuzení zájmu podělit se s druhými o umělecký zážitek (touha po vlastní prezentaci bez stresu i po společné návštěvě koncertu)
- sebezpoznání svých vlastních schopností (sebehodnocení, sebereflexe) a snaha o jejich maximální možné využití s ohledem na osobitý zájem a charakterový profil žáka (klasický nebo popový zpěv)
- nasměrování žáků k celoživotnímu zájmu o hudbu i jiné umělecké směry a vlastní zdokonalování v interpretaci i celkovém kulturním přehledu.

UČEBNÍ PLÁNY - Základní studium

Studijní zaměření	I. STUPEŇ							II. STUPEŇ			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Pěvecká a hlasová výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
I ludební nauka	1	1	1	1	1						
Pěvecký sbor Čmeláčci (nepovinný)	1	1	1								
Pěvecký sbor Motýlek				1	1						
Pěvecký sbor						1	1	1	1	1	1

- Výuku sólového zpěvu v 1. - 5. ročníku možno vyučovat individuálně nebo ve skupince maximálně 2 žáků.
- Komorní zpěv možno absolvovat ve výuce Komorního sboru nebo v jiných vokálně instrumentálních uskupeních školy.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- osvojuje si základní návyky a dovednosti, poznává základní technické prvky
- vnímá správné a přirozené držení těla při zpěvu
- používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly
- dbá pokynů učitele ve smyslu zřetelné a uvolněné výslovnosti (uvolnění dolní čelisti); případné drobné vady výslovnosti řeší
- odstraňuje ve spolupráci s logopedem
- zvládá zpěv s melodickým doprovodem
- cvičí klidné a hluboké dýchání (prodloužený výdech)
- rozeznává a ovládá čistou intonaci
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu, pěstuje paměť
- pracuje s rytmem a melodií, začíná pěstovat hudební představivost
- zvládá zpěv s melodickým i harmonickým doprovodem
- používá hlas ve střední hlasové poloze v rozsahu daném individuálními

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- dbá na správné držení těla
- uvědomuje si klidné a hluboké dýchání (dodržení tří fází: nádech, zadržetí, výdech)
- dbá na měkké nasazení tónu s jasnou intonační představou
- pracuje s učitelem na uvolnění mluvidel a odstranění případných artikulačních nedostatků (v případě potřeby využívá na doporučení pedagoga konzultaci u logopeda)
- pomocí písni a hlasových cvičení rozvíjí rytmickou, melodickou a tonální paměť a hudební představivost
- zachovává charakter dětského hlasu, jeho lehkost a přirozenost

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- uplatňuje správné držení těla, žeberně-brániční dýchání a uvolňování mluvidel - přiměřeně svému věku a fyziologickým možnostem
- postupně rozšiřuje hlasový rozsah
- vnímá melodický a rytmický zápis písni
- zvládá zpěv písni s doprovodem i bez doprovodu
- zpívá jednoduchý dvojhlas
- začíná pracovat s dynamikou a agogikou skladeb

3. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- důsledně a vědomě dbá na správné držení těla, užívá žeberně-brániční dýchání
- spojuje a zvukově vyrovnává vokály při zachování zásad správné pěvecké výslovnosti
- rozšiřuje dynamické možnosti vlastního zpěvního hlasu
- učí se pracovat s legatem i staccatem v celém svém hlasovém rozsahu
- používá kantilenu bez přepínání sil a při zachování hlasové přirozenosti
- zpívá dvojhlas

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
------------------	-----------

Žák:

- využívá získaných dovedností a soustavně zdokonaluje žebně-brániční dýchání
- dbá na uvědomělé spojování hlavové a hrudní resonance
- rozšiřuje a vyrovnává hlasový rozsah dle svých možností
- pěstuje hudební paměť a představivost, tvoří plynulou kantilénu
- systematicky procvičuje hlasová cvičení v rozsahu durové oktávy a zároveň sestupné stupnice, kombinuje rozložený kvintakord dur i moll do oktávy
- zapojuje se do veřejných vystoupení, je schopen zapojit se do komorního zpěvu
- je schopen interpretace přiměřeně náročného dvojhlasu

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
------------------	-----------

Žák:

- upevňuje a kultivuje získané pěvecké návyky a dovednosti, rozvíjí pěveckou techniku
- používá dechovou oporu a spojuje hlavovou a hrudní rezonanci
- rozvíjí hlas v celé své hlasové poloze, kombinuje hlasová cvičení v rozsahu oktávy (dur i moll)
- poslouchá vokálně instrumentální hudbu a je schopen rozlišení žánrů
- zpívá dvojhlasy, případně snadné tříhlasy - je schopen zapojit se do komorního zpěvu
- uplatňuje zásady hlasové hygieny dle svých poznatků
- vzhledem k předemutacímu období (u některých žáků) pracuje s hlasem co nejšetrněji, dbá rad učitele, případně foniatra

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
------------------	-----------

Žák:

- opakuje a zdokonaluje dosud probrané studijní problémy
- uvědoměle používá žebně-bráničního dýchání s dechovou oporou
- pracuje na rozšiřování a vyrovnávání hlasového rozsahu a uvědoměle spojování hlavové a hrudní resonance
- ovládá plynulou kantilénu s prodlužováním a zdokonalováním dechových frází
- je schopen rozlišení žánrů
- rozvíjí tvůrčí fantazii, představivost a vědomé čtení notového zápisu
- uvědoměle uvolňuje mluvidla
- umí interpretovat skladby s mikrofonem, je schopen veřejného vystoupení
- uplatňuje se v komorním souboru
- poslouchá nahrávky nejrůznějších interpretů a nejrůznějších slohových období a forem
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
------------------	-----------

Žák:

- ovládá správný pěvecký postoj, kultivovaná gesta a mimiku
- ovládá základy dechové techniky, hlasové kultury a výslovnosti, intonace rytmu a všech hudebně výrazových prostředků
- dokáže pohotově a přitom kultivovaně a správně používat svůj hlas
- uvědoměle používá dynamiku a rytmické citění (frázování) i agogiku
- zvládá nácvik skladeb dle notového zápisu
- orientuje se v základních dílech lidové a umělé písňové tvorby
- je schopen veřejného vystoupení
- uplatňuje se v komorních seskupeních
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• s pomocí zvládnuté dechové techniky uvědoměle používá a zdokonaluje pěvecké návyky• zvládá zpěv plynulé kantilény• pracuje na vyrovnávání vokálů a hlasových poloh, dbá na správné uvolnění mluvidel, zřetelnou výslovnost• orientuje se v hudebním zápisu i textu (správné porozumění obsahu, charakteru a stylu studovaných písní)• uvědoměle používá a zdokonaluje dynamické a rytmické citění (frázování) i agogiku• získává přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období• je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby• zdokonaluje práci při korepetici, hudební představivosti, při souhře s korepetitorem používá prvky originality• je schopen uvědoměle vnímat ostatní hlasy (smysl pro harmonické citění)• orientuje se v základních pěveckých pojmech• zvládá kultivovaný hudební projev a chování na pódiu, uplatňuje zásady hlasové hygieny	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje• používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu• zvládá zpěv plynulé kantilény• orientuje se v hudebním zápisu i textu• kultivovaně interpretuje stylově a žánrově správné vokální skladby různých slohových období, používá dynamickou a agogickou• škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby• samostatně pracuje při korepetici, je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním seskupení• kriticky hodnotí poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu• profiluje se podle svého zájmu a preferencí• má základní znalosti o hlasové hygieně, zná základní pěvecké pojmy	
Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zazpívá 2 písně (lidová, umělá)
--	-------------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zazpívá 3 písně (2 lidové a 1 umělá, nebo 2 umělé a 1 lidová)
2. - 7. ročník	3 skladby odlišného charakteru, z toho jedna lidová píseň
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (sborová)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (sborová)

Hra na varhany

Charakteristika

Tento hudební obor vznikl na naší škole v roce 2006, kdy byly k výuce pořízeny nové cvičné varhany. Ke studiu hry na varhany je třeba, aby měl žák vyvinuté hudební citění, které se u něho bude v průběhu studia nadále rozvíjet. Proto naši budoucí varhaníci hrají nejprve na klavír, aby dosáhli určité technické vyspělosti a byli na varhanní hru náležitě připraveni. Poté usednou poprvé za královský nástroj a začnou se věnovat tomuto nádhernému nástroji. Brzy zjistí, že varhany nabízejí obrovské zvukové možnosti, že umí hrát velmi potichu, ale že umí také pěkně „zahřmět“. K tomu pomáhá také prostředí, ve kterém se varhanní hře učí - výuka probíhá v barokním klášterním kostele v místnosti, která je vytápěna. Tam jsou umístěny digitální varhany, určené ke cvičení. Hodiny probíhají buď na digitálních varhanách, na velkých varhanách na kůru či chórovém nástroji v presbytáři a také na barokním varhanním pozitivu. Žáci během studia poznají více nástrojů, aby zjistili, že každý nástroj je opravdu jiný a každý má jiné zvukové možnosti. Postupně tak usednou za všechny nástroje, které se nacházejí ve městě a v rámci exkurzí a varhanních výletů poznají také nástroje v okolí. Součástí studia hry na varhany je seznámení se s konstrukcí a stavbou nástroje - žák ví, co se ukrývá ve varhanní skříni, dokáže popsat rozdíly mezi druhy traktur a má povědomí o historii nástroje, varhanní literatury a uvědomuje si historický význam Vrchlabí jako nejstarší varhanářské dílny na území Čech.

„Varhany jsou v mých očích a uších královským nástrojem.“

Wolfgang Amadeus Mozart

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- ovládá hru portamento, staccato,
- sedí u nástroje s chodidly pevně opřenými o podložku,
- má přirozené postavení ruky na klaviatuře,
- zahraje z not v rozsahu f-g1 ve čtvrtvých taktech,
- zahraje podle sluchu lidovou píseň v rozsahu kvinty,
- hraje lidové písně ve čtyřruční hře s doprovodem učitele

1. ROČNÍK

Hlavní předmět: Hra na klavír

I. STUPEŇ

Žák:

- využívá správné návyky a dovednosti, získané v přípravném studiu, osvojuje si elementární druhy úhozu,
- je veden k přirozenému sezení u nástroje, příprava ke hře stupnic a akordů dle možností žáka
- rozvíjí schopnost vyhledat na nástroji jednoduché písně nebo říkadla,
- je učitelem veden k uvědomělému metrickému a rytmickému citění
- pěstuje smysl pro souhru hrou s doprovodem učitele, seznamuje se se čtením not v houslovém a basovém klíči

2. ROČNÍK

Hlavní předmět: Hra na klavír

I. STUPEŇ

Žák:

- rozvíjí všechny osvojené technické a výrazové prvky získané v I. ročníku
- je veden ke sluchové sebekontrolě
- rozvíjí uvolněnou hru, hru dvojhmatů a akordů v propojení s pohotovou orientací na klaviatuře
- pracuje na rozvíjení koordinace obou rukou
- ve hře využívá dvojhmaty, kvintakord dur od bílých kláves, zvládá hru stupnic přes jednu až dvě oktávy zvlášť od bílých kláves
- hraje tonický kvintakord s obraty tenuto, staccato, rozloženě zvlášť
- seznamuje se s elementárními základními hudebními útvary různých stylových období

3. ROČNÍK	Hlavní předmět: Hra na klavír	I. STUPEŇ
Žák:		
<ul style="list-style-type: none">• využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou, orientace na nástroji) a používá základní technické prvky (základní úhozy, uvědomělá práce s rytmem na základě rytmického citění, prstová technika na základní úrovni, používání pedálů podle návodu pedagoga)• orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu• vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky• využívá základních harmonických funkcí při samostatné hře u jednoduchých doprovodů		

4. ROČNÍK	Hlavní předmět: Hra na klavír	I. STUPEŇ
Žák:		
<ul style="list-style-type: none">• je schopen nastudovat skladbu podle pokynů učitele a s využitím osvojených technických a výrazových prostředků• zvládá vyšší nároky na vystižení nálady a charakter interpretované skladby• prohlubuje schopnost vyjádřit emoce prostřednictvím už zvládnutých výrazových prostředků (barvitá dynamika, uvědomělá agogika, stylotvorné prvky)• rozvíjí technickou zručnost, pasážovou a úhozovou techniku, melodické ozdoby a kultura prstokladu dle dispozic žáka, rozvíjí pedalizační techniku na základě sluchové kontroly• seznamuje se s dalšími melodickými ozdobami v souvislosti s probíraným hudebním materiálem,• je veden ke správnému frázování• seznamuje se s většími hudebními formami, uvědoměle propojuje fantazii se správnými výrazovými prostředky, seznamuje se se skladbami různých stylů a při hře aplikuje adekvátní výrazové prostředky		

5. ROČNÍK	Hlavní předmět: Hra na varhany	I. STUPEŇ
Žák:		
<ul style="list-style-type: none">• umí nastavit varhanní lavici ke správnému sezení u nástroje• seznamuje se s rozdíly klavírní a varhanní hry, a to zejména s druhy úhozu• umí podkládat správně palec, zdokonaluje hru legato• váže dvojhmaty - tercie, sexty• dokáže použít manuálů jako prostředku k docílení zvukové rozmanitosti• umí popsat základní části nástroje• seznamuje se s hrou pedálu a využívá prodlev jako základního prostředku k použití pedálu• dokáže správně zahrát čtyřhlasý chorál - bez použití pedálu		

6. ROČNÍK	Hlavní předmět: Hra na varhany	I. STUPEŇ
Žák:		
<ul style="list-style-type: none">• zdokonaluje se ve hře různých způsobů úhozu• seznamuje se se zásadami artikulace• hraje různé hudební formy - pastorele, preludium, snadnější fugy• u hry čtyřhlasých chorálů používá pedál - nejprve jako zdvojený bas, později jako samostatný hlas• dokáže naregistrovat varhanní pléno• seznamuje se s použitím kolektivů, pevných kombinací a ostatních pomocných zařízení• na pedál hraje patami a špičkami a postupně osamostatňuje pedálovou linku• dokáže jednoduše popsat základní rozdíly v interpretaci skladeb různých stylových epoch		

7. ROČNÍK	Hlavní předmět: Hra na varhany	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• zdokonaluje se ve hře různých způsobů úhozu• artikulaci chápe jako jeden z nejdůležitějších výrazových prostředků varhanní interpretace• hraje různé hudební formy - pastorale, preludium, fugy, příprava na triovou hru• u hry čtyřhlasých chorálů používá pedál - nejprve jako zdvojený bas, později jako samostatný hlas• dokáže naregistrovat interpretovanou skladbu na různých typech varhanních nástrojů• je zblhlý v používání kolektivů, pevných kombinací a ostatních pomocných zařízení• na pedál hraje patami a špičkami a v oktávách• dokáže jednoduše popsat základní rozdíly v interpretaci skladeb různých stylových epoch• dokáže jednoduše popsat rozdíly jednotlivých specifik varhanních nástrojů v Evropě <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>		

1. - 2. ROČNÍK	Hlavní předmět: Hra na varhany	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• ovládá techniku hry na obou manuálech a pedálu - manuálové skoky, techniku sóla a doprovodu, polyfonní techniku v manuálech i v pedále• zahraje napoprvé snazší sazbu, především homofonní, využije této schopnosti při hře z listu a nácvičku doprovodů• samostatně zvládne registraci skladby - vybere kombinaci rejstříků nebo rozhodne z více variant• opírá se o sluchovou představu, taktové schéma i barvu nástroje, přizpůsobí svoji hru akustice daného prostoru• reaguje na různé typy nástrojů - krátkou oktávou, s dobovou dispozicí nebo s krátkým pedálem• ovládá elementární základy varhanní improvizace• ovládá základy generálbasu a dokáže doprovodit danou skladbu na více typech klávesových nástrojů (varhany, pozitiv, cembalo)		

3. - 4. ROČNÍK	Hlavní předmět: Hra na varhany	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• reaguje na různé typy nástrojů - s krátkou oktávou, s dobovou dispozicí nebo s krátkým pedálem• ohodnotí hru jiných interpretů a vznes argumenty pro své názory• upraví doprovod z klavírních not, nebo klavírního výtahu, zpracuje aranžmá pro varhany s pomocí rejstříků, manuálů a crescendo• zahraje z listu skladbu podle jeho individuálních schopností• orientuje se v literatuře pro varhany a jejich interpretech, zařadí jednotlivé skladatele do hudební epochy a rozpozná různá stylová období• dokáže dle svých možností improvizovat nejméně tyto formy: bicinium, preludium, chorálová předehra - kolorovaný cantus firmus• ovládá základy generálbasu a dokáže doprovodit danou skladbu na více typech klávesových nástrojů (varhany, pozitiv, cembalo) <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>		

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na violu

Charakteristika

Viola je součástí rodiny smyčcových hudebních nástrojů. V orchestru, smyčcových souborech a komorní hře slouží jako střední altový hlas. V současné době se stále více uplatňuje jako svébytný sólový nástroj. S výukou na violu je možné začít již v šesti letech. Škola disponuje v archivu kvalitními nástroji všech velikostí, které je možno dle potřeby žákovi zapůjčit. Hra na smyčcové nástroje rozvíjí psychické a intelektuální dovednosti dítěte. Při hře zapojuje a rozvíjí jemnou prstovou motoriku, učí se koordinaci těla a rukou, koncentraci a rozvíjí volní vlastnosti. Vedle sólové hry se hráči uplatňují v komorní, souborové a orchestrální hře. Výuka nabízí dětem možnost veřejně se představit na školních interních koncertech i mimoškolních akcích (vernisáže, vánoční besídky v domovech pro seniory, apod.) a v soutěžích.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- seznamuje se s nástrojem a probouzí v sobě zájem o hru na violu
- umí pojmenovat základní části violy a smyčce
- dokáže popsat nástroj, pojmenovat jeho jednotlivé části
- orientuje se v notovém zápisu prázdných strun
- zvládá základní návyky v držení smyčce a violy
- dbá o uvolněnost obou paží
- hraje různými částmi smyčce na prázdných strunách
- hraje jednoduchá cvičení a písně v 1. nebo 3. poloze na jedné či více strunách pizzicato nebo arco

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- podrobněji se seznamuje s částmi violy a smyčce
- učí se základní péči o nástroj - napnutí a povolení žíní, nasazení pavouka, čištění strun od kalafuny, kalafunování smyčce, funkce doladovačů, uložení do pouzdra
- orientuje se v altovém klíči
- při hře správně uvolněně stojí, provádí samostatně usazení nástroje a jeho správné držení
- zná funkce levé paže a uchopení violy ve výchozí poloze
- vede smyčec rovně při hře u žabky, středem, u špičky a při hře celým smyčcem
- ovládá zásady kladení prstů na hmatníku v první nebo ve třetí poloze dle zvoleného prstokladu (dur/moll)
- ovládá hru krátkých, jednoduchých smyků
- kombinuje hru celým smyčcem a jeho polovinami
- orientuje se v notovém zápisu v 1. nebo 3. poloze
- zvládá drobná cvičení z probírané školy
- hraje z paměti jednoduché skladbičky nebo lidové písně

2. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• navazuje na získané dovednosti z 1. ročníku jejich opakováním a prohlubováním• drží nástroj správným způsobem• ovládá základní smyky - détaché, jednoduché legato, staccato• ovládá hru v durovém i mollovém prstokladu a jejich vzájemné kombinace v první nebo ve třetí poloze, tyto základní prstoklady rozezná v notovém zápisu• rozlišuje základní dynamické rozdíly: p, mf, f, pěstuje smysl pro rytmus v různých tempech• učí se posuzovat svoji intonaci a tříbí sluchovou kontrolu• uplatňuje nové prstoklady v etudách, stupnicích a v přednesových skladbách• hraje z paměti lidové písně a skladby lehčího charakteru apod., zahraje durovou stupnici a akord přes jednu oktávu	

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• dobře se orientuje v dosud probraných prstokladech dur a moll• neustále zlepšuje svoji orientaci v notovém zápisu• zvládá smyk staccato a propojuje jej se smyky detaché a legato, ovládá hru dalšího prstokladu dle zvoleného postupu• rozšiřuje dynamickou škálu - piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo• zvyšuje pohyblivost prstů levé ruky pomocí prstových cvičení a trylků, připravuje se na nácvik vibrata uvolněnou levou paží• rozpozná intonačně čistý tón a je schopen vlastní intonační korekce při souhře s jiným nástrojem• ovládá hru drobných etud• zlepšuje svoji hudební paměť studiem přednesových skladeb z paměti	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• vzájemně propojuje hru v různých prstokladech v první poloze• čte a hraje v altovém klíči• nacvičuje některé vyšší polohy, především třetí, s použitím hladkých výměn poloh• pečuje o kvalitu a krásu tónu studiem různých smykových cvičení a soustředěným sebesposlechem• zabývá se nácvikem vibrata na dlouhých tónech a jeho použitím ve vhodných skladbách• kombinuje smyky detaché, legato, staccato v rychlejším tempu a je schopen hry řadového staccato v pomalém tempu• zvládá vybrané durové a mollové stupnice a rozložené akordy v rozsahu dvou oktáv• hraje složitější rytmické útvary (trioly, tečkovaný rytmus, atd.)• interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností• snaží se o vlastní muzikální projev a uplatňuje ho v přednesových skladbách• učí se souhře v komorním souboru, umí naladit nástroj pomocí kolíčku a doladovačů	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák:	
<ul style="list-style-type: none">• pokračuje ve studiu poloh a jejich výměn při hře durových a mollových stupnic a kvintakordů, v etudách a přednesových skladbách• studuje některé základní dvojhmaty, hlavně ve spojení s prázdnými strunami• zabývá se smyky spiccato, staccato, řadové staccato, martelé, portamento apod.• pěstuje smysl pro přesný rytmus a vystižení předepsaného tempa• rozvíjí zpěvný tón a další výrazové složky hry• učí se správně interpretovat melodické ozdoby různých hudebních stylů• zná zápis a způsob provedení přirozeného flazoletu• hraje skladby většího rozsahu• je schopen hry z listu• uplatňuje své dovednosti v některém školním souboru nebo orchestru• dokáže vyměnit strunu, namazat kolíčky, srovnat kobylku	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• orientuje se v notovém zápisu včetně třetí polohy a ovládá teoreticky i prakticky intervaly• studuje základní dvojhmaty (tercie, sexty, oktávy)• upevňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách• hraje stupnice na jedné struně v různých prstokladových kombinacích• zahraje dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy• dbá na sluchovou kontrolu• věnuje pozornost kvalitě tónu, cvičí hudební paměť, rozvíjí schopnost samostatného studia• zahraje z listu složitější skladby, rozezná základní členění skladeb• uplatňuje se při souborové hře, kde je schopen sebekontroly intonační a rytmické	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• čte a hraje v altovém klíči, pohotově čte a hraje při přechodu do G klíče• propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, používá je v praxi• dbá na intonační čistotu a je schopen rytmické sebekontroly• orientuje se ve složitějších smykových variantách, hře v polohách i hře dvojhmatů• interpretuje přednesové skladby z různých stylových období• zahraje základní dur, moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy• samostatně užívá vibráto dle svých individuálních dispozic• část skladby dokáže nastudovat samostatně s přihlédnutím k technické a výrazové stránce hry (výběr prstokladu, dynamika)• hra z listu složitějších skladeb <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• prohlubuje své nabitě dovednosti a zkušenosti z předešlého studia• uplatňuje kvalitní výrazové stránky hry s dobrým tónem, výměnami smyku, vibrátem, dynamikou, agogikou a frázováním• umí porozumět zápisu a vyjádřit jej• samostatně nastuduje skladby různých stylových období a žánrů• věnuje větší časový prostor přednesovým skladbám, jejich pochopení a interpretaci, používá nahrávek vynikajících interpretů• na základě svých zkušeností a dovedností má vlastní názor na všechny druhy interpretací různých dějinných epoch a žánrů, dokáže jej prezentovat a obhajovat• rozvíjí hudební paměť, hraje v komorních nebo orchestrálních souborech, spolupracuje na vytváření společných interpretací• využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností k společným projektům	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku• uplatňuje ve hře široké spektrum různých druhů smyků• používá různé druhy vibráta• samostatně pracuje a řeší otázku nácviku a interpretace skladeb, pracuje s kvalitou a barvou tónu, vytváří vlastní řešení prstokladů, smykových a výrazových možností• seznamuje se se špičkovou interpretací skladeb všech období a získává tak prostor pro využití svých zkušeností, vědomostí a dovedností ke své originální interpretaci i pro vyhledávání a výběr vlastního repertoáru• má vlastní názor na všechny druhy interpretací různých dějinných epoch a žánrů, dokáže jej prezentovat a obhajovat• hraje v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na violoncello

Charakteristika

Violoncello patří do skupiny smyčcových nástrojů. Svým tónovým rozsahem se řadí mezi hlubší a střední hlasy. S výukou na violoncello je možné začít již v šesti letech, pokud je k tomu žák fyzicky způsobilý. Škola disponuje v archivu kvalitními nástroji všech velikostí, které je možno dle potřeby žákovi zapůjčit. Hra na smyčcové nástroje rozvíjí psychické a intelektuální dovednosti dítěte. Při hře zapojuje a rozvíjí jemnou prstovou motoriku, učí se koordinaci těla a rukou, koncentraci a rozvíjí volní vlastnosti. Vedle sólové hry se hráči uplatňují v komorní, souborové a orchestrální hře. Výuka nabízí dětem možnost veřejně se představit na školních interních koncertech i mimoškolních akcích (vernisáže, vánoční besídky v domovech pro seniory, apod.) a v soutěžích.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- dokáže popsat nástroj, pojmenovat jeho jednotlivé části
- zvládá základní návyky v držení violoncella
- tahá smyčcem na prázdných strunách
- zvládá přechody ze struny na strunu při hře na prázdných strunách

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- podrobněji se seznamuje s částmi violoncella a smyčce
- učí se základní péči o nástroj - napnutí a povolení žíní, čištění strun od kalafuny, kalafunování smyčce, funkce doladovačů, uložení do pouzdra
- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla a správné držení nástroje, koordinace levé a pravé ruky - hra pizz.)
- používá část základních technických prvků hry (ovládání části smyčce - hlavně dolní polovina)
- ovládá hru v 2. poloze na strunách G, D, A
- ovládá přechody ze struny na strunu
- je schopný zahrát jednoduché lidové písně

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- ovládá správné držení těla, nástroje a smyčce a zvládá koordinaci obou rukou
- uplatňuje dlouhé smyky v jednoduchých cvičeních a písních, zvládne smyk détaché
- zvládá základní dělení smyku a přechody přes dvě struny (legato)
- přečte noty v basovém klíči v rozsahu základní polohy (prstoklad)
- zahraje zpaměti lidovou píseň (arco)
- předvede skluz do vyšší polohy (příprava budoucích uvolněných výměn poloh)
- při hře rozliší předepsanou dynamiku p, f
- vysvětlí pojmy repeticce, prima a sekonda volta a rozezná je v notovém zápisu
- sluchem určí směřování melodie nahoru / dolů
- sluchem i v notách rozezná kontrastní části malé písňové formy „ab“
- identifikuje předtaktí
- v lidové písni odliší různé druhy (ukolébavka, tanec...)
- zahraje jednoduchou melodii podle not
- s pomocí učitele nastuduje z not jednoduchou skladbu

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• používá základní dělení smyčce a přechody přes struny• plynule zvládá smyky détaché a legato• podle předepsaných značek při hře rozliší dynamiku p, mf, f, vytvoří crescendo a decrescendo• rozliší sluchem dur a moll tónorod• sluchem určí návrat části v symetrické formě „aba“• zahraje předtaktí, rozezná dvou a třídobé metrum• hraje jednoduché skladby různých stylových období (baroko - současná hudba)• samostatně vytvoří prstoklad v první poloze• předvede krátký smyk (staccato, martellé...)• zahraje v široké základní poloze a dle svých schopností i ve vyšší poloze a jejich kombinacích• zvládá elementární hru z listu• tvoří poměrně kvalitní tón, orientuje se v jednoduchém zápisu• navrhne dynamiku vzhledem k charakteru skladby	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• umí naladit nástroj pomocí kolíčků a doladovačů• používá výměny nižších poloh (široká/úzká) a zvládá orientaci ve vyšších polohách• podle předepsaných značek rozliší dynamiku pp - ff, zahraje důraz a sfz• rozpozná a použije základní tempová označení (andante, moderato, allegro, ritardando)• ovládá základní italské názvosloví pro dynamiku, agogiku, výraz a zkrácení notového zápisu• zahraje z listu jednoduchou skladbu• tvoří poměrně kvalitní tón v pravé ruce a plynulé přechody přes struny v legatu• umí použít různé druhy smyků a zvládá hru složitějších rytmických útvarů• předvede vibráto• uplatňuje se v souhře s dalším hudebním nástrojem	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• dokáže vyměnit strunu, namazat kolíčky, srovnat kobylku• tvoří kvalitní tón a používá vibráto• vědomě pracuje s výrazovými prostředky (tempo, agogika, dynamika...)• studované skladby a písně zařadí k příslušnému stylovému období a žánru, jmenuje jejich autora (v populární hudbě interpreta)• porovná studované skladby různých stylů a žánrů na základě odlišností• určí začátek, vrchol a konec fráze u známé melodie - průběh fráze zvýrazní pomocí dynamiky a agogiky• je schopen samostatné domácí přípravy• orientuje se v notovém zápise• používá snadnější výměny vyšších poloh a dle svých možností předvede palcovou polohu• zahraje jednoduchou melodickou ozdobu• předvede složitější smyky (tečkovaný rytmus, trioly, synkopy)• zhodnotí svůj výkon na základě daných kritérií• vyjmenuje možné výrazové prostředky• zahraje z listu jednoduchou skladbu	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• hraje s intonační jistotou úměrně svým schopnostem• používá vibráto• pracuje s frází a celkovou hudební formou skladby• sluchem i podle zápisu pozná přechod do jiné tóniny• bezpečně se orientuje v základní palcové poloze• používá širokou škálu smyčcové techniky• je schopen přinést do hry vlastní podněty• v diskuzi formuluje srozumitelně vlastní názor a používá správně hudební terminologii	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• samostatně si naladí nástroj• využívá plynulé výměny vyšších poloh• zvládá základní dvojhmaty• bezpečně se orientuje v notovém zápisu a je schopen samostatné přípravy• s pomocí učitele uplatňuje interpretační rozdíly mezi kantilénou a motorickou technikou• zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu• navrhne výrazové prostředky pro hranou skladbu s ohledem na daný žánr a styl• poslechem odliší historickou hudbu od současné• hraje skladby různých žánrů a stylů• spolu s učitelem připraví své absolventské vystoupení• zhodnotí vlastní výkon z hlediska různých kritérií• v komunikaci s korepeticem je schopen navrhnout možné změny v interpretaci a zdůvodnit je konkrétní argumenty <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• upevňuje a prohlubuje získané dovednosti z předešlého studia• využívá a zapojuje hru v polohách• používá vědomě vibráto• seznamuje se s dalšími výrazovými prostředky - flažolety• rozvíjí techniku hry - palcovou polohu• seznamuje se s dvojhmaty• orientuje se a hraje v basovém, tenorovém a houslovém klíči• uplatňuje kvalitní výrazové prostředky hry s dobrým tónem, výměnami smyků, vibrátem, dynamikou, agogikou a frázováním• je schopen samostatně nastudovat snazší skladby různých stylových období a žánrů• zahraje skladbu z paměti• rozvíjí pohotovost hry z listu• aktivně se účastní komorní nebo orchestrální hry• vlastní interpretaci a poslechem hudby se seznamuje s hudbou různých období• na základě poslechu si sám vybírá skladby k vlastnímu studiu	

3. - 4. ROČNÍK**II. STUPEŇ**

Žák:

- používá celou škálu barevnosti nástroje
- rozvíjí obtížnější techniky (výměny poloh, smyčcové techniky)
- navštěvuje koncerty, semináře a vytváří si svůj názor
- je schopen vybrat přiměřené náročnou skladbu dle svých interpretačních schopností
- samostatně pracuje při nácviu skladby
- projevuje vlastní iniciativu a názor při studiu skladeb sólového repertoáru
- hraje v přiměřeném tempu skladby z listu
- v sólové hře se věnuje delším skladbám z paměti
- samostatně pracuje při nácviu skladeb z oblasti komorní a orchestrální hry
- je schopen konfrontovat vlastní pojetí nastudovaných skladeb s významnými vzory

Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na zobcovou flétnu je realizováno přípravné studium, které trvá jeden až dva roky a následně I. a II. stupeň základního studia.

V přípravném studiu si žáci osvojují základní návyky pro hru na flétnu, zejména správný a uvolněný postoj, vyvážené a uvolněné držení nástroje a správné dýchání. Na základní úrovni se seznamují s nástrojovými dovednostmi a dokážou zopakovat a zahrát jednoduchou melodii. Žáci hravou formou projevují přirozenou hudebnost, vztah k hudbě a ke svému nástroji.

Od 1. ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí prstová technika, upevňují a zdokonalují správné dýchací návyky s důrazem na kvalitu tónu, cílevědomě se dbá na správnou a odpovídající artikulaci. Repertoár žáka se sestavuje na základě jeho individuálních dispozic a zaměření s využitím řady flétnových škol a dalších dostupných notových materiálů. Žák je od počátku studia veden k veřejnému vystupování na školních i mimoškolních akcích jak v sólové hře na nástroj, tak při hře ve školních souborech a orchestrech. Od 4. ročníku je povinná skupinová praxe.

Při studiu II. stupně studia žák využívá nabyté schopnosti a dovednosti, které dále rozšiřuje a zkvalitňuje. Cílem studia hry na zobcovou flétnu v obou stupních základního studia je rozpoznat a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby různých stylů. Žák je po celou dobu studia veden k veřejnému vystupování na koncertech, seminářích, vernisážích a jiných kulturních akcích.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- cílevědomě prohlubuje zájem o hru na zobcovou flétnu, umí popsat jednotlivé části nástroje
- dovede správně pečovat o nástroj, zaujímá správný uvolněný postoj a dbá na uvolněné držení nástroje
- popíše a případně i předvede správné dýchání, správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón
- dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary, zahraje lehkou píseň podle sluchu
- zvládá jednoduchou píseň s doprovodem, rozlišuje základní dynamiku (p - f)

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- zvládá základní dechová cvičení (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech)
- zvládá základní zvuková cvičení (barva, směr), umí správně nasadit a ukončit tón
- uvědomuje si základní polohu jazyka a zvládá základní artikulaci model TÝ - DÝ
- vědomě dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje, ovládá základní prstoklady v rozsahu c1 - d2
- umí používat staccato i legato, dle svých možností zahraje jednoduchou skladbu z paměti
- je schopný zahrát lidové písně v rozsahu 5 tónů, opakuje rytmické a melodické modely s využitím správné artikulace
- orientuje se v základních rytmech (2/4, ¾ a C takt), zahraje jednoduchou píseň z paměti
- umí hrát s doprovodem klavíru, cembala nebo CD, zahraje jednoduché moderní techniky

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- na odpovídající úrovni zvládá základní technické dovednosti, rozlišuje nálady skladeb a věnuje pozornost nádechům a intonaci
- nasazuje artikulaci TÝ - DÝ, dokáže vytvořit drobné technické cvičení na konkrétní technický problém (žížalky)
- je schopný zadanou skladbu interpretovat z paměti, ovládá základní hmaty v rozsahu c1 - g2
- zahraje stupnice C, G, D, F, e,, hraje čistě v unisonu s učitelem, orientuje se v dalších rytmech (3/8, 6/8)
- uplatňuje se dle svých možností v souhře s jinými nástroji a s učitelem
- na odpovídající úrovni dokáže pracovat s výrazem vybrané skladby

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• při hře využívá správné návyky (postoj, držení nástroje, dechová technika)• orientuje se ve stupnicích a akordech do 2 a 2b• rozšiřuje repertoár o další styly a zachovává formální přehlednost skladeb (píseň, tance...), hraje z paměti i z listu• využívá základní dynamiku s důrazem na intonaci• zná základní melodické ozdoby a prakticky je používá v přednesových skladbách• věnuje větší pozornost komorní hře, zahraje v duu, triu, s doprovodem klavíru nebo cembala• dle svých možností a fyziologické vyspělosti začíná hrát na altový nástroj	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• na odpovídající úrovni zvládá hru na sopránový nástroj, začíná hrát na altový nástroj• ovládá kvartovou transpozici pro hru na altový nástroj, hraje v rozsahu c1 - c3• hraje kultivovaným tónem, zvládá náročnější dechová a zvuková cvičení a je schopen je samostatně vytvořit• pozná a správně rytmicky zahraje notu šestnáctinovou až celou, čtvrtovou, půlovou a osminovou s tečkou, pomlky šestnáctinové až celé v takttech 2/4, 3/4, 4/4, 6/4, 3/8, 6/8, používá více druhů artikulace• ovládá hru stupnic dur a moll do 3 a 3b, vybrané skladby hraje v rychlejším tempu• je schopen samostatně posoudit náročnost skladby, je schopen samostatně nastudovat jednodušší skladbu a souborový part• je schopen samostatně vytvořit cvičení na konkrétní technický problém• uplatňuje se při hře ve flétnovém souboru nebo v jiném komorním seskupení	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• hraje v rychlejším tempu stupnice a akordy do 4 a 4b• postupně se seznamuje s rozsahem altové flétny a repertoárem nástroje, přiměřeným tempem čte zápis altové flétny• na odpovídající úrovni interpretuje na sopránový nástroj vybrané repertoárové skladby• má základní návyky a schopnost práce v kolektivu, ke které přistupuje zodpovědně• je schopen částečné samostatnosti při výběru a studiu skladeb• dle svých možností je schopen kultivovaného veřejného vystoupení, soustředí se na svůj výkon, klade důraz na intonaci• během skupinové praxe se seznamuje s hrou na basovou i tenorovou zobcovou flétnu	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• hraje etudy i rozsáhlejší skladby, ve kterých využívá a zároveň prohlubuje své technické dovednosti• samostatně navrhuje a využívá dynamiku, agogiku a frázování, je schopen jednoduché analýzy skladby• dokáže rozeznat styl skladby ze základních okruhů typických pro zobcovou flétnu a zahrát ji• zvládá základní zdobení v renesančních a barokních skladbách• dokáže zahrát z paměti kratší skladby, uplatňuje se při ansámblové hře a je schopen posoudit práci ostatních žáků• během skupinové praxe spolupracuje s mladšími žáky	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• je vybaven širokým spektrem technických dovedností, které uplatňuje při hře• hraje v celém rozsahu sopránového a altového nástroje• dle svých možností kultivovaně interpretuje skladby od renesance po současnost• umí zahrát z listu v komorní nebo souborové hře, při hře duet s učitelem• v ansámblové hře hraje na různé nástroje a je oporou a rádcem mladším žákům• rozlišuje typické stylové odlišnosti• navrhuje a sestavuje vhodný repertoár dle svých možností Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• používá analýzu jako prostředek jejího základního pochopení• při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladby, dokáže vyjádřit svůj názor na způsob provedení skladby v souboru• vlastní interpretací a poslechem hudby se seznamuje s hudbou všech stylových období a žánrů• na základě poslechu si sám vybírá skladby k vlastnímu studiu	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none">• používá celou škálu barevnosti tónu nástrojů• samostatně se stará o nástroj• rozvíjí obtížnější techniky a práci s dechem v moderních technikách• navštěvuje koncerty, semináře, festivaly a vytváří si vlastní názor• je schopen pracovat v souboru s mladšími žáky a nastudovat samostatně souborovou skladbu Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

Kolektivní interpretace - Skupinová praxe

Charakteristika

Předmět Skupinová praxe je naplňován různými soubory. Některé mají několikaletou tradici, jiné vznikají na začátku školního roku s ohledem na momentální potřeby školy. Předmět Skupinová praxe je povinný od 4. ročníku prvního stupně. Pokud žák prokáže odpovídající schopnosti, může ho na základě doporučení učitele a schválení ředitele školy navštěvovat i v nižším ročníku.

Učební osnovy

4. - 5. ROČNÍK / I. STUPEŇ

Žák:

- žák reaguje na základní požadavky a gesta vedoucího souboru nebo učitele
- zvládá základní rytmické hodnoty a takty při hře v souboru
- nacvičí správnou souhru na začátku i konci skladby - zrakový kontakt s ostatními hráči
- v souboru uplatní základní dynamiku
- reaguje na základní požadavky a gesta vedoucího souboru nebo učitele
- žák zahraje z listu jednoduchý part
- poslouchá své spoluhráče a vnímá tak skladbu jako celek
- je si vědom spoluodpovědnosti za provedení skladby
- orientuje se v notovém zápisu - pokračování ve hře od označených taktů
- dbá na čistou intonaci, kvalitní tón, respektuje ostatní hlasy v souboru
- uspořádá prostor pro společnou práci
- spolupracuje s ostatními členy souboru, respektuje různou úroveň technické vyspělosti a individualitu spoluhráčů
- hraje v souboru písně, delší skladby a melodie ve dvojhlasu a tříhlasu
- interpretuje skladby s důrazem na dynamiku a tempo; samostatně kontroluje intonaci

6. - 7. ROČNÍK / I. STUPEŇ

Žák:

- vyjadřují se ke způsobu provedení skladby,
- vyjadřují se, navrhnou i případně samostatně volí obsazení jednotlivých hlasů skladby, včetně doplňujících efektů,
- navrhnou způsob provedení skladby, včetně úpravy tóniny,
- navrhnou úpravu formy skladby - předehra, mezihry, dohry apod.,
- navrhnou samostatně příležitost k veřejnému uvedení nastudované skladby,
- jsou motivováni i k účasti v souborech fungujících mimo školu,
- jsou vedeni ke schopnosti samostatně organizovat zkoušku skupiny nebo souboru a komunikaci v rámci seskupení,
- jsou schopni kontrolovat své chování na podiu i mimo něj,
- jsou samostatní v nástupu jednotlivých hlasů ve hrané skladbě,
- uvědomují si zodpovědnost ke svým spoluhráčům

1. - 2. ROČNÍK / II. STUPEŇ

Žák:

- správně prostuduje svůj part - tempo, zpomalování, zrychlování, fráze, artikulace, rytmus, pomlky nástupy, ukončení apod.
- žák reaguje na tempové a dynamické změny
- domluví se s ostatními hráči na společném postupu při nácviu skladby
- poradí a pomůže méně zkušeným spoluhráčům
- zdokonalí nástupy a ukončení skladeb, těžší dynamické a tempové změny
- rozlišuje interpretaci klasickou a jazzovou (správné frázování apod.)
- uplatní stálou sebekontrolu pro kultivovaný projev
- plně chápe a prožije umělecká díla přiměřeného obsahu a formy

3. - 4. ROČNÍK / II. STUPEŇ

Žák:

- hraje v souboru s rytmickou jistotou, takže méně zkušení a mladší hráči se ho mohou „držet“
- orientuje se v partituře, ne pouze ve svém partu
- je schopen zastoupit učitele na zkoušce souboru
- poradí mladším členům souboru, například ve věci prstokladů
- předloží vlastní podnět k tempu, přednesu, výrazu skladby
- naslouchá učiteli, plní jeho pokyny a tak dává příklad mladším členům souboru
- hraje v přesné souhře s ostatními hráči

Hudební školka (I. přípravný ročník)

Charakteristika

V přípravné hudební výchově je hravou formou podchycen zájem dětí o hudbu a na základě těchto předpokladů rozvíjeny jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky.

Aktivizuje a podněcuje se jejich tvořivost v elementárních činnostech pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových. Součástí výchovně vzdělávacího procesu je zjišťování, sledování a usměrňování zájmu žáků se zřetelem na možnosti jejich dalšího studia v základní umělecké škole.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM - I. PŘÍPRAVNÝ ROČNÍK

Žák:

- seznamuje se s základními hudebními pojmy (zvuk, tón, pomalu, rychle, silně, slabě, nota, notová osnova, hudební nástroj, hudební skladatel, skladba, orchestr, dirigent apod.)
- umí rozpoznat základní hudební nástroje a jednoduše přiřadit do skupin
- sluchově pozná základní hudební nástroje
- zvládá základní rytmické modely (sudý a lichý takt), vyjádří jej hrou na tělo nebo prostřednictvím Orffova instrumentáře
- umí zopakovat jednoduché rytmické modely
- dokáže pohybem vyjádřit pravidelný rytmický puls (chůze, tleskání, dupání), vnímá těžkou a lehkou dobu
- umí spolupracovat ve skupině a přizpůsobit se kolektivu
- umí sluchově rozlišit durový a mollový tónorod, stoupající a klesající melodii
- je schopen aktivního (s pohybem nebo jinou aktivní činností) i pasivního poslechu skladeb, dokáže slovně vyjádřit náladu skladby, používá výtvarných prostředků
- ovládá základní řadu lidových a umělých písní, dokáže si zapamatovat text a melodii
- umí doprovodit pomocí Orffova instrumentáře píseň v 2/4 a 3/4 taktu
- seznamuje se se základními kompozicemi sféry artificiální i nonartificiální hudby
- seznamuje se s základy správného a vhodného chování při veřejných vystoupeních

Přípravná hudební výchova (2. přípravný ročník)

Charakteristika

V přípravné hudební výchově je hravou formou podchycen zájem dětí o hudbu a na základě těchto předpokladů rozvíjeny jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky.

Aktivizuje a podněcuje se jejich tvořivost v elementárních činnostech pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových. Součástí výchovně vzdělávacího procesu je zjišťování, sledování a usměrňování zájmu žáků se zřetelem na možnosti jejich dalšího studia v základní umělecké škole.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM - II. PŘÍPRAVNÝ ROČNÍK

Žák:

- rozumí pojmům notová osnova, houslový klíč, taktová čára, repetice
- ovládá zpěv jednoduchých lidových písní, k nimž zvládne jednoduchý rytmický doprovod
- rozezná 2/4, 3/4 a 4/4 takt
- intonuje noty v rozsahu kvinty
- rozpozná stoupající a klesající melodii
- sluchově rozezná dur a moll tóninu
- orientuje se v základním dělení hudebních nástrojů
- umí číst a psát noty v rozsahu c1-c2
- ovládá hodnoty not a pomlk (celá, půlová, čtvrtá, osminová)

Komisionální zkouška do základního studia

Přípravná hudební výchova (PHV)

- zahraje nebo zazpívá 2 krátké skladbičky podle technické vyspělosti
- zazpívá lidovou píseň
- vytleská rytmický model ve 2/4, 3/4 nebo 4/4 taktu
- je schopen pojmenovat noty v jednočárkované oktávě

Recepce a reflexe hudby - Hudební nauka

Učební osnovy

1. ROČNÍK

žák:

- zná a umí použít pojmy: tón a jeho vlastnosti, notová osnova, houslový a basový klíč, takt a jeho značení, taktová čára, hudební abeceda, stupnice, tónina, tempo, dynamika, legato, ligatura, staccato, repetice, první a druhý závěr
- zná pojmy celý tón, půltón, tečka u noty
- čte a píše noty v houslovém klíči do c3
- je seznámen s basovým klíčem
- rozliší základní tempová označení (andante, moderato, allegro)
- rozumí pojmům accelerando a ritardando
- rozliší dynamická označení (pp, p, mf, f, ff)
- rozumí pojmům crescendo a decrescendo
- rozumí funkci posuvek (křížek, béčko, odrážka)
- umí vyjmenovat stupnice do 1 křížku a 1 bé
- umí zapsat hodnoty not a pomlky
- opakuje po učiteli melodické a rytmicko-melodické útvary
- sluchově rozezná durový a mollový kvintakord

2. ROČNÍK

žák:

- umí rozeznat předtaktí a úplný takt
- zná pojem akcent
- rozumí pojmům tónika, subdominanta a dominanta
- umí pojmenovat základní intervaly
- zapíše a sluchově rozliší čisté a velké intervaly vrchní v rozsahu kvinty
- zná základní hlasy pěveckého sboru
- rozliší pojmy stupnice a tónina
- umí zapsat durové stupnice do 4 křížků a 4 bé
- zvládá čtení a psaní noty a pomlky šestnáctinové
- v zápisu rozpozná čtvrtovou notu s tekou a umí jí používat
- samostatně čte a píše noty i s posuvkami v houslovém a basovém klíči
- dokáže zapsat krátký rytmický model v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu s využitím základních notových hodnot

3. ROČNÍK

Žák:

- zná pojem synkopa
- rozpozná a zapíše durový kvintakord a jeho obraty
- rozezná základní harmonické funkce (tonika, subdominanta, dominanta)
- zná a ovládá stavbu stupnice dur a moll
- umí vyjmenovat a charakterizovat skupiny hudebních nástrojů
- definuje pojem stupnice paralelní a stupnice stejnojmenná
- zapíše durové a mollové stupnice do 4# a 4b s příslušným kvintakordem a jeho obraty
- zapíše a sluchově rozliší interval do čisté oktávy
- seznámí se s životem a se stěžejní tvorbou B. Smetany a A. Dvořáka

4. ROČNÍK

Žák:

- orientuje se v rozdělení oktáv
- zařadí hudební nástroje do příslušných nástrojových skupin a stručně popíše jejich funkci
- orientuje se samostatně v durových a mollových stupnicích
- umí vytvořit a určit odvozené intervaly
- rozšiřuje své znalosti o tempová a dynamická označení (grave, largo, lento, adagio, andante, moderato, allegretto, allegro, vivace, presto, prestissimo) a změny v tempu (accelerando a ritardando, a tempo)
- rozumí pojmu transpozice a enharmonická záměna
- zapíše a intonuje čisté a velké intervaly spodní
- zapíše intervaly malé
- seznámí se s životem a stěžejní tvorbou J.S.Bacha, W.A.Mozarta a L.van Beethovena

5. ROČNÍK

Žák:

- zná všechny stupnice dur i moll s obraty kvintakordů a rozumí jejich stavbě
- vyjmenuje základní melodické ozdoby
- zná princip sestavení dominantního septakordu
- prakticky použije enharmonickou záměnu a transpozici
- rozumí pojmům polyfonie a homofonie a je schopen je rozpoznat v aktivním poslechu
- zná základní stavební prvky skladby (motiv, téma, předvětí, závětí, perioda a základní písňové formy ab, aba, abc)
- má povědomí o velkých hudebních formách: variace, rondo, fuga, barokní svita, concerto grosso, sólový koncert, symfonie, koncert,
- sonáta, píseň, opera, symfonická báseň
- dle poslechu určí hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální, komorní a symfonickou
- seznámí se s odlišnostmi jednotlivých stylových epoch
- chronologicky se orientuje v hudebním vývoji z hlediska historického a hudebně imanentního (od středověku po hudbu 20.století)
- popíše jednotlivá stylová období
- seznámení s nejdůležitějšími kulturními institucemi v českých dějinách (Národní divadlo, Stavovské divadlo, Rudolfinum)
- získává přehled o neznámějších českých hudebních tělesech a festivalech
- charakterizuje a rozpozná stylová období - baroko a klasicismus
- dle možností se orientuje v sféře nonartificiální hudby (jazz, pop, divadla malých forem, muzikál)
- získává přehled o kultuře ve svém regionu

Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku

Učební osnovy - II. stupeň

1. ROČNÍK

Žák:

- má znalosti v oblasti akustiky, je seznámen s vyzařováním zvuků u jednotlivých nástrojů
- se postupně seznamuje se studiovou technikou
- ovládá softwarový syntetizátor od firmy Arturia dle vlastního výběru
- žák ovládá základní funkce programu Ableton live (nastavení programu, pracovní plocha, nastavení vstupů a výstupů, používání audio a MIDI stop, používání základních efektů)
- zvládá elementární znalosti aplikace VCV rack

2. ROČNÍK

Žák:

- je seznámen s umisťováním mikrofonů k jednotlivým nástrojům pro potřeby koncertů nebo nahrávání
- rozumí ovládacím prvkům mixážního pultu
- rozumí subtraktivní syntéze
- žák se orientuje v pokročilejších funkcích programu Ableton live (Warp, nástroje, drum rack, programování MIDI...)
- žák využívá controleru Push 2 pro ovládání programu Ableton live a pro vyjádření svých hudebních nápadů

3. ROČNÍK

Žák:

- rozumí základnímu vybavení studia (efekty, mikrofon, mixážní pult...)
- prohlubuje znalosti v oblasti nahrávacích softwarů a softwarů pro další zpracování zvuků a zvukové stopy
- je schopen nahrát a zvukově zpracovat skladbu
- žák dokáže patchovat modulární systém
- žák dokáže pomocí programu Ableton live ovládat externí nástroje

4. ROČNÍK

Žák:

- prohlubuje znalosti získané v předchozích ročnících
- je schopen ozvučit menší koncert, využívá svých znalostí pro nahrávání hudebních těles i sólistů ZUŠ
- dokáže pracovat s MIDI
- je schopen notového zápisu v programu Finale
- žák dokáže nahrát a zpracovat kompletní skladbu v programu Ableton live
- žák rozumí procesu míchání skladby a závěrečné úpravy zvané mastering

Výtvarný obor - I. stupeň

Charakteristika výtvarného oboru

Výtvarný obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím aktivní, poučené výtvarné činnosti využívat výtvarného jazyka jako uměleckého prostředku komunikace. Studium ve výtvarném oboru nabízí vedle nových možností vyjádření i témata na základě vnímání okolního světa, umožňuje adekvátně reagovat výtvarnými prostředky, dává ucelený přehled o výtvarném umění, pomáhá vyhranit výtvarný názor a vnímá důležitost vlastní tvorby jako součást osobního naplnění. Vzdělávání ve výtvarném oboru rozvíjí výtvarné dispozice žáků – vnímání, myšlení, vyjadřování, představivost, estetické citění a tvořivost. Výtvarný projev je ovlivněn řadou schopností, jejichž rozvíjení se promítá do utváření osobnosti žáka. S jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem se vyvíjejí výtvarné formy, které užívá a které ho obohacují. Základní vyjadřovací prostředky a obrazové znaky nabízejí způsoby, jak myšlenky učinit srozumitelné. Žák se učí pojmenovávat a porovnávat výtvarné znaky a prvky výtvarného jazyka, s nimi i svoje pocity, postřehy a myšlenky. Navazuje a prohlubuje výtvarné vztahy, reflektuje názory druhých, respektuje odlišný výtvarný projev. Dokáže intuitivně a posléze vědomě používat výtvarný jazyk, materiály a nástroje. Porozumění výtvarnému jazyku, včetně jeho aplikací ve výtvarném umění, pomáhá nalézat celoživotní vztah k výtvarné kultuře.

Žáci si vedou tematický deník, ve kterém pravidelně zaznamenávají své výtvarné studie, skici, inspirace a koncepty související s probíraným učivem. Domácí úkoly jsou nedílnou součástí hodnocení a klasifikace, přičemž se posuzuje nejen technické zpracování, ale i originalita, kreativita a schopnost vizuálního vyjádření myšlenek.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin je určeno pro žáky s hlubším zájmem o výtvarný obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Předměty

- Plošná tvorba /kresba, malba, grafka, koláž.../
- Prostorová tvorba /především modelování z různých materiálů /
- Objektová a akční tvorba / práce s méně obvyklými materiály, výtvarné hry, experimenty, fotografie.../
- Teorie výtvarné kultury /umělekohistorický přehled z oblasti výtvarné kultury/

Plošná tvorba

Zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost, na život nebo na niterný svět žáků. Je postavena na objektivně volené tématice, která obohacuje dětské myšlení i emotivitu. V souvislosti s tématem žáci poznávají výrazovou svébytnost linií, barev a tvarů ve vlastní volné a užité tvorbě, v pozorování a v přepisu reality nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Soustředěný zájem vzbuzuje i experimentování s materiály, nástroji nebo postupy, která rozvíjí tvořivost a fantazii. Způsoby vyjadřování navazují jak na klasické výtvarné postupy, tak na kombinování technik, které mnohdy dospívá až k přesahům mezi plošnou a plastickou tvorbou.

Prostorová tvorba

Učí žáky odlišnému způsobu výtvarného myšlení. Vedle prostorového uplatnění linií, barev a tvarů vystupuje do popředí role světla a stínu, objemů, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Volná tvorba nejčastěji spočívá ve výtvarném experimentování v řešení drobných sochařských prací, studijním modelování, užitá tvorba je nejčastěji zastoupena keramikou, skicami. Je závislá nejen na obsahu námětu a na výtvarné úvaze, ale i na zvoleném postupu – modelování, tvarování, konstruování. Významnou roli hraje i vztah žáka k materiálu a jeho zručnost.

Objektová a akční tvorba

Vyvažuje prožitkovými aktivitami některé postupy plošné a prostorové tvorby. Na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity, vztahy a vznikající postoje navazuje jejich výtvarný přepis a hlouběji je ukotvuje. Objektová tvorba pomáhá žákům přiblížit se realitě – materiálu či nalezenému předmětu, nebo vytvářet nová prostředí. Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho situaci ve světě, k vnímání sebe sama nebo k prožívání kontaktů s druhými. Akční tvorba má multimediální charakter. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají hudbu a její rytmus, proměňují svou identitu atd.

Teorie výtvarné kultury

Prostupuje celou výukou – nabízí prožitky, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje pohyb uvnitř žánrů a napříč historií. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí. Proto má výtvarná kultura v přípravné výtvarné výchově a v základním studiu I.a II.stupně volný časový rozsah. V základním studiu I. a II. stupně se informace řadí do přehledného souboru znalostí.

Pomocí percepce a reflexe výtvarného umění je žákovi umožněna prostřednictvím zkoumání vizuálně vnímatelných znaků v okolním světě i uměleckých dílech. Analyzuje náměty, výtvarné problémy a způsoby jejich zpracování v kontextu různých historických období, kulturních vlivů a stylů. Žák se seznamuje s historií a vývojem výtvarného umění, významnými umělci a jejich tvorbou, stejně jako s principy výtvarného jazyka v umělecké i mimo-umělecké oblasti. Získané poznatky aplikuje při vlastní tvorbě, rozvíjí schopnost interpretace uměleckých děl a učí se formulovat své názory na vizuální kulturu s ohledem na estetické, symbolické i sociální aspekty umění.

Přípravné studium

Přípravné studium je určeno pro 5 – 6-ti leté děti. Úkolem přípravného studia je citlivě rozvíjet dětskou představivost pomocí výtvarného zpracování námětů, ke kterým mají děti vlastní citový vztah. Zároveň se učí jednoduché výtvarné techniky spojené se zvládnutím základních pracovních návyků.

UČEBNÍ PLÁN - Přípravná výtvarná výchova

Předmět	1. ročník	2. ročník
Plošná tvorba	1	1
Prostorová tvorba	1	1
Celkem	2	2

Učební osnovy

PLOŠNÁ TVORBA

Žák:

- formou hry je seznámen se základními kreslířskými a malířskými výtvarnými technikami /např. kresba tužkou, pastelkami, dřívkem, perem, rudkou, uhlem, malba vodovými a temperovými barvami, atd./
- kombinuje výtvarné techniky podle pokynů učitele
- rozeznává základní druhy barev
- bez větších obtíží dokáže pracovat s pastelkami, voskovými a suchými pastely, tužkou, rudkou
- dovede spontánně nakreslit či namalovat své zážitky a představy
- dovede ve větší či menší míře uplatnit svou fantazii

PROSTOROVÁ TVORBA

Žák:

- zvládne jednoduché úkoly ze základních plastických materiálů, vyzkouší si zpracování těchto materiálů

Základní studium I. stupně

Napříč ročníky I. stupně základního studia žáci získávají a dále rozvíjí odborné znalosti a dovednosti v jednotlivých předmětech. Navíc se volně prolíná celou šíří vyučování prvního stupně teorie výtvarné kultury, která není samostatným předmětem, nýbrž je začleňována průběžně do obsahu učiva. Nesoustřeďuje se pouze na chronologický vývoj, ale na chápání a smysl výtvarné kultury v jednotlivých obdobích a vlastní využití těchto znalostí v praxi. Na konci 7. ročníku každý žák ukončuje I. stupeň vzdělání závěrečnou absolventskou prací, která prokáže odpovídající výtvarnou vyspělost.

UČEBNÍ PLÁN - Výtvarná výchova

Povinný předmět	ROČNÍK						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Plošná tvorba	2	2	2	2	2	2	1
Prostorová tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Objektová a akční tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Výtvarná kultura	0	0	0	0	0	0	1
Celkem	3	3	3	3	3	3	3

Učební osnovy

PLOŠNÁ TVORBA

1. ROČNÍK - I. STUPEŇ PŘEDMĚT: PLOŠNÁ TVORBA

Žák:

- dokáže svobodně experimentovat s různými charaktery lineární kresby ve vztahu ke kreslicím materiálům
- dokáže si hrát se základními prvky výtvarného jazyka, umí uplatnit svou fantazii
- zvládá vyšší nároky než v přípravných ročnících výtvarného oboru
- při práci se základními kreslířskými a malířskými prostředky
- rozezná teplé a studené barvy a dokáže jich využít pro vyjádření pocitů, atmosféry, dojmů, event. lidských vlastností a nálad
- dokáže ztvárnit s využitím základní barevné škály technikou malby osobní prožitek, čtenářský či filmový zážitek
- zvládne v oblasti grafiky nejjednodušší formy grafiky /monotyp, gelyprint/
- Vyzkouší si a zvládne, dle výběru učitele, některé další výtvarné techniky, jako např. jednoduchou koláž či assembláž

2. ROČNÍK - I. STUPEŇ PŘEDMĚT: PLOŠNÁ TVORBA

Žák:

- umí rozlišit základní výrazové prostředky kresby /linii/ a malby /plochu/
- umí prozkoumat vlastnosti linií, barev, struktur, světla a stínu
- dokáže experimentovat s vlastnostmi výtvarných prvků, intuitivně
- citlivě rozeznává teplé a studené barvy
- v oblasti grafiky žák zvládá s pomocí učitele i složitější grafické techniky (monoprint, papírotisk)

3. ROČNÍK - I. STUPEŇ

PŘEDMĚT: PLOŠNÁ TVORBA

Žák:

- je schopen najít vlastní výraz lineární kresby k danému tématu /tvar, linie, intenzita.../
- v tématické kresbě žák zvládne výstižně charakterizovat prostředí, zvýraznit ústřední dějový prvek, vyjádřit atmosféru děje
- ve volné tvorbě si dovede hrát s hledáním různých variací na dané téma, dovede uplatnit svou originalitu a fantazii, využít svých zkušeností a nápadů, vlastními „slovy“ umí formulovat své pocity
- intuitivně používá výtvarnou kompozici
- v malbě dokáže citlivě experimentovat s mícháním terciárních barev
- v grafické tvorbě je schopen zvládnout téměř samostatně i složitější grafické techniky, jako např. suchá jehla, tyto grafiky si dovede i samostatně vytisknout na grafickém lisu
- dle pokynů učitele zvládne i různé kombinované techniky, koláž...

4. ROČNÍK - I. STUPEŇ

PŘEDMĚT: PLOŠNÁ TVORBA

Žák:

- zná základní výtvarné prvky, jejich zásobu rozšiřuje o bod, tvar, plochu a prostor
- experimentuje v kresbě s linií, světlem a stínem
- dokáže pomocí kresby vyjádřit objem, prostor /studijní kresba/
- v malbě experimentuje se světlem a stínem, chápe pojem světelný kontrast
- uvědomuje si výrazové prostředky barev a symboliku barev
- dovede kombinovat malířské nebo malířské a kreslířské techniky podle vlastních záměrů nebo záměrů učitele
- bez obtíží zvládá složitější grafické techniky /suchá jehla, linoryt/, včetně návrhu a jeho zpracování
- v krátkých besedách se seznamuje s nejstarším uměním

5. ROČNÍK - I. STUPEŇ

PŘEDMĚT: PLOŠNÁ TVORBA

Žák:

- ve studijní kresbě dovede uplatnit subjektivně zpodobení věcí, zátiší a portrétu
- dokáže samostatně pomocí kresby vyjádřit zejména objem, umí použít různé druhy stínování /šrafura, plošné stínování.../
- v malbě je žák schopen malířsky vyjádřit základní barevné vztahy /barevný kontrast, barevná harmonie, barvy příbuzné, barvy kontrastní.../
- umí využívat výtvarný jazyk k nefigurativnímu vyjádření emocí, jevů a vztahů
- v krátkých besedách se seznamuje s nejstarším uměním

6. ROČNÍK - I. STUPEŇ

PŘEDMĚT: PLOŠNÁ TVORBA

Žák:

- je schopen kresebného přepisu tvaru a jeho stavby a pokouší se o objektivní studii
- dokáže výstižně vyjádřit podstatné rysy kresleného objektu
- orientuje se v barevném kruhu, dokáže míchat barvy, daří se mu stínování
- seznamuje se s některými uměleckými díly /dle výběru učitele/ a dokáže experimentovat s parafrázemi uměleckých děl
- komponuje výtvarné etudy s různými výrazovými aspekty
- poznává umění románské a gotické. Tyto poznatky dovede uplatnit ve své tvorbě

7. ROČNÍK - I. STUPEŇ

PŘEDMĚT: PLOŠNÁ TVORBA

Žák:

- je schopen kresebného přepisu tvaru a jeho stavby a zhotoví objektivní studii
- při studijní kresbě dokáže kresebně vystihnout kontrasty světlých a tmavých ploch a jejich přechody
- při studijní kresbě dodržuje zásady správné kompozice, ale i dovede odvodit účinky jejich porušení
- bez obtíží využívá výtvarný jazyk v celé jeho šíři
- dovede komponovat výtvarné etudy s různými výrazovými aspekty /sestava náhodná, klidná, dynamická, atd./
- dovede si rozplánovat soubor variant pro dané téma a hledá originální řešení
- seznamuje se s uměním baroka, secese a s moderním uměním /základy/
- znalosti některých směrů výtvarného moderního umění uplatňuje i při své tvorbě

PROSTOROVÁ TVORBA

1. ROČNÍK - I. STUPEŇ	PŘEDMĚT: PROSTOROVÁ TVORBA
Žák: <ul style="list-style-type: none">• si dovede hrát s různými tvárnými materiály, jako např. papír, papír a škrob, hlína• modeluje prsty a provádí haptické hry• s pomocí učitele se učí respektovat vlastnosti keramické hlíny• seznamuje se se základními technikami zpracování keramické hlíny	
2. ROČNÍK - I. STUPEŇ	PŘEDMĚT: PROSTOROVÁ TVORBA
Žák: <ul style="list-style-type: none">• naučí se prostorově vnímat skutečnost• rozezná ploché a plastické seskupení materiálu• používá nástroje a vybavení, pod dohledem učitele dodržuje pracovní postupy• procvičuje základní techniky modelování a zpracování hlíny, rozvíjí schopnosti• hmatového prožitku (mačká, hněte, tvaruje a vnímá odpověď materiálu)• vytváří malé bytosti, první nádoby a jednoduché práce z plátu• dokáže využít hmotu k vytvoření objemu	
3. ROČNÍK - I. STUPEŇ	PŘEDMĚT: PROSTOROVÁ TVORBA
Žák: <ul style="list-style-type: none">• plasticky ztvárňuje skutečnost a řeší plynulé přechody objemů• dokáže vymodelovat i jednoduchou trojrozměrnou zvířecí plastiku• postupně ovládá dekorační techniky - engoby, patiny• volí cíleně správné postupy dekorace a modelování• válí, hloubí, vytlačuje, vrství, slepuje, tvoří z válečků a menších plátů	
4. ROČNÍK - I. STUPEŇ	PŘEDMĚT: PROSTOROVÁ TVORBA
Žák: <ul style="list-style-type: none">• má již jisté zkušenosti se zpracováním modelovací hmoty, hlíny• umí používat modelovací nástroje /špachtle, oko.../ a vytvářet s jejich pomocí hmotný objem• dovede vytvořit i trojrozměrné plastiky menšího formátu	
5. ROČNÍK - I. STUPEŇ	PŘEDMĚT: PROSTOROVÁ TVORBA
Žák: <ul style="list-style-type: none">• dokáže v prostorovém pojetí ztvárnit figurální a jiné motivy• plasticky ztvárňuje skutečnost a umí řešit plynulé přechody objemů• dovede pracovat s vnitřním i vnějším prostorem plastiky• experimentuje a konstruuje s většími pláty - staví, lepí, prořezává	
6. ROČNÍK - I. STUPEŇ	PŘEDMĚT: PROSTOROVÁ TVORBA
Žák: <ul style="list-style-type: none">• dovede vymodelovat portrétní skicy nebo podobizny• pomocí nástrojů zanechává při zpracování hlíny osobitý rukopis• použije náročnější techniky modelování a dekorace, modeluje detaily, řezy	

7. ROČNÍK - I. STUPEŇ

PŘEDMĚT: PROSTOROVÁ TVORBA

Žák:

- dokáže vymodelovat vysoký reliéf, trojrozměrnou plastiku
- dovede v souladu se stavbou a obsahem projektů uplatňovat tvárné materiály v objektech různých velikostí
- dovede kombinovat i různé materiály
- je schopen samostatného návrhu objektu a přenosu ze skicy do prostorového materiálu

OBJEKTOVÁ A AKČNÍ TVORBA**1. ROČNÍK - I. STUPEŇ**

PŘEDMĚT: OBJEKTOVÁ A AKČNÍ TVORBA

Žák:

- dokáže, v rámci svých věkových možností a zkušeností, hledat a shromažďovat přírodní materiály pro tento předmět
- z těchto nahromaděných přírodních i jiných materiálů s pomocí učitele vytvoří elementární „objekt“
- hraje si a experimentuje

2. ROČNÍK - I. STUPEŇ

PŘEDMĚT: OBJEKTOVÁ A AKČNÍ TVORBA

Žák:

- se učí pracovat ve skupině, konzultovat své nápady a návrhy se spolužáky
- dokážou společně vytvořit jednoduchý skupinový objekt

3. ROČNÍK - I. STUPEŇ

PŘEDMĚT: OBJEKTOVÁ A AKČNÍ TVORBA

Žák:

- dokáže výtvarně myslet, inspirován ukázkami z tvorby známých výtvarníků
- dovede hledat vhodné materiály pro objektovou tvorbu
- prozkoumává vlastnosti výtvarných a jiných materiálů, event. nástrojů a tyto náhodné objevy dovede rozvíjet ve své tvorbě.

4. ROČNÍK - I. STUPEŇ

PŘEDMĚT: OBJEKTOVÁ A AKČNÍ TVORBA

Žák:

- dovede samostatně vytvářet kompozice v ploše /některé formy landartu/ - struktury z přírodnin vyplňující daný tvar prostoru
- komponuje pravidelné i nepravidelné sestavy
- dodržuje požadavky na členitost tvarových variací
- vytvoří drobnou fotografickou etudu

5. - 7. ROČNÍK - I. STUPEŇ

PŘEDMĚT: OBJEKTOVÁ A AKČNÍ TVORBA

Žák:

- dovede samostatně vytvářet kompozice v ploše /některé formy landartu/ - struktury z přírodnin vyplňující daný tvar prostoru
- komponuje pravidelné i nepravidelné sestavy
- samostatně fotí, vytváří drobná videa
- v rámci domácí práce je schopen digitální kresby
- se vyjadřuje gestem či pohybem, používá hudbu a její rytmus
- proměňuje svou identitu
- komponuje prostorové etudy z různých materiálů

VÝTVARNÁ KULTURA

7. ROČNÍK - I. STUPEŇ

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ KULTURA

Výtvarná kultura prostupuje jako teoretická složka všech vyučovaných předmětů celou výukou – porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje pohyb uvnitř výtvarných žánrů a napříč historií. Na všech stupních studia jde o hledání inspirace, asociací a souvislostí.

Žák ukončí I. stupeň studia vlastní absolventskou výstavou či prezentací.

Očekávané výstupy

I. stupeň základního studia

- přistupuje k tvorbě poznáváním a sebepoznáváním, podle svých individuálních schopností si stanovuje dílčí cíle, které dokáže realizovat
- poznává a vědomě používá obrazotvorné prvky plošného i prostorového vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barva, textura atd.), jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.) a jejich účinky dokáže porovnat a zhodnotit
- využívá základní techniky vizuálně obrazného sdělení, prostorových činností včetně objektové a akční tvorby s využitím klasických i moderních technologií
- vnímá smyslové podněty a vědomě je převádí do vizuální formy prostřednictvím výtvarného jazyka, inspiruje se fantazií nebo realitou, komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy, proměňuje běžné v nezvyklé

Rozsah prezentované absolventské práce

1 studie reálného předmětu (zátiší)
1 malba
1 grafická práce
1 prostorová práce

Výtvarný obor - II. stupeň

Základní studium II. stupně

II. stupeň výuky je určen pro starší žáky, kteří zde dále rozvíjí svůj výtvarný názor. Výuka je více individuálně zaměřená podle zájmů a zaměření jednotlivých studentů. Teorie výtvarné kultury se zde stává samostatným předmětem, který žáky podrobněji seznamuje s jednotlivými obdobími dějin výtvarné kultury.

UČEBNÍ PLÁN - Výtvarná výchova

Povinný předmět	ROČNÍK			
	1.	2.	3.	4.
Plošná tvorba	1	1	1	1
Prostorová tvorba	1	1	1	1
Objektová a akční tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkem	3	3	3	3

Poznámka: Počet hodin je orientační. Předměty se v průběhu výuky prolínají. Výuka je organizována ve skupině do 15 žáků.

Učební osnovy

PLOŠNÁ TVORBA

1. - 4. ROČNÍK - II. STUPEŇ

PŘEDMĚT: PLOŠNÁ TVORBA

Žák:

- navazuje na znalosti a zkušenosti ze studia na I. stupni, zkvalitňuje své výtvarné dovednosti
- zvládá složitější lineární perspektivu
- stylizuje skutečnosti, cesta od reality k jednoduchosti a stylizaci
- ovládá techniky z prvního stupně a zdokonaluje se
- ovládá způsoby výtvarného myšlení a vyjadřováním úrovní samostatně pojaté tvorby, je otevřený odlišnostem, argumentuje, prezentuje práci vlastní i druhých, dovede pracovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrakci..., rozlišuje a propojuje obsah a formu
- originálně řeší výtvarné problémy, experimentuje, vědomě uplatňuje kompoziční a výrazové vztahy
- z různých úhlů zkoumá podoby světa, zvládá kresbu tužkou, rudkou, uhlem, perem, studie podle modelu, zátiší, kresba portrétu
- v grafice zvládá linoryt, techniku suché jehly
- teoreticky se seznamuje s ostatními grafickými technikami, v malbě postupně začíná uplatňovat svůj malířský rukopis
- citlivě zachází s barvou, má vlastní představu o barevné symbolice
- je schopen barevného vyjádření vztahu vůči okolnímu světu a vyjádření vlastních emocí. Tyto představy svobodně uplatňuje v autorské malbě
- využije písmo v návrhu propagační grafiky (plakát, pozvánka, knižní obálka, monogram, Ex libris, logo...)
- k ilustraci textu vybere motiv vyjadřující myšlenku díla a zvolí vhodnou techniku
- nalezne inspirující námět ve svém okolí i představě a fantazii

PROSTOROVÁ TVORBA

1. - 4. ROČNÍK - II. STUPEŇ

PŘEDMĚT: PROSTOROVÁ TVORBA

Žák:

- s využitím všech předchozích znalostí a dovedností je schopen samostatně pracovat na určitém tématu a to od návrhu až po konečnou realizaci v materiálu
- samostatně vymýšlí, realizuje a vhodně aplikuje dekor ve své tvorbě
- vytváří složité ornamenty různými technikami a způsoby
- při modelování podle předlohy používá stylizaci, dbá na kompaktnost (celistvost) tvaru, pracuje citlivě se strukturou povrchu
- dovede vymodelovat hlavu, v základních rysech dokáže vystihnout charakter portrétovaného
- dovede vymodelovat plastickou studii lidské ruky, nohy, event. jiných částí lidského těla, umí odlít reliéf do sádry.

OBJEKTOVÁ A AKČNÍ TVORBA

1. - 4. ROČNÍK - II. STUPEŇ

PŘEDMĚT: OBJEKTOVÁ A AKČNÍ TVORBA

Žák:

- originálně řeší výtvarné projekty na zadané téma
- vytváří si vlastní pohled na výtvarná díla
- aktivně se podílí na výzdobě interiéru školy, používá netradičních materiálů a využití prostoru
- pracuje s různými druhy materiálů a dokáže je mezi sebou vhodně kombinovat
- popíše prožitek z akční tvorby
- aktivně pracuje spolu se svými spolužáky na společném úkolu, aktivně a samostatně se zhostí role ve skupině
- dokáže si obhájit svůj výtvarný postup a svůj názor
- respektuje výtky učitele na špatný technologický postup a po zvážení a diskuzi zjedná nápravu

VÝTVARNÁ KULTURA

1. - 4. ROČNÍK - II. STUPEŇ

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ KULTURA

Žák:

- pracuje s reprodukcemi uměleckých děl (kopíruje kresbu, vytváří kompoziční, barevné aj. variace...), k takto zpracovávaným dílům správně přiřadí autora a určí období vzniku, umělecký sloh či směr
- seřadí umělecké slohy podle časové posloupnosti
- při prezentaci své práce používá správnou terminologii
- stručně charakterizuje základní výtvarné techniky a materiály
- na základě srovnání a pomocí diskuze odvodí základní znaky jednotlivých uměleckých slohů a směrů
- umělecká díla, jimiž se inspiroval při tvorbě své práce, je schopen interpretovat, hodnotit a uvádět do kontextu se svou prací
- dokáže rozlišit kvalitní a hodnotné umělecké dílo v kontextu umělecké tvorby dnešní doby

Žák ukončí II. stupeň studia vlastní absolventskou výstavou či prezentací.

Očekávané výstupy

II. stupeň základního studia

- samostatně řeší výtvarné problémy, experimentuje, argumentuje, diskutuje, respektuje různá hlediska, umí se poučit, obhájí nebo změní vlastní postup, podílí se na utváření pravidel týmové spolupráce
- pracuje s vizuálními znaky a symboly, využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování; rozlišuje a propojuje obsah a formu, vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy a osobitě je aplikuje
- z různých úhlů zkoumá podoby světa a mezilidské vztahy, je schopen konceptuálního myšlení z hlediska času, lokality, kulturních či ekologických souvislostí; dává hlubší myšlenkový význam akcím, objektům a instalacím; na úrovni samostatně pojeté tvorby se stává nezávislou, samostatnou osobností
- zná obrazotvorné prvky plošného i prostorového vyjádření, jejich výtvarné a výrazové vlastnosti a vztahy; správně používá odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti
- orientuje se v hlavních rysech historického vývoje uměleckých slohů a směrů, zajímá se o vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění, vnímá je v širších souvislostech, samostatně vyhledává náměty a inspiraci z různých oblastí světové kultury a vědy, individuálně si z nich vybírá podněty pro svou tvorbu
- respektuje odlišné výtvarné názory a individuálně si vybírá podněty z různých oblastí světové kultury

Rozsah prezentované absolventské práce

3 studie reálného předmětu (zátiší)
1 malba
1 grafická práce

Literárně - dramatický obor

Literárně-dramatický obor představuje syntetizující vzdělávací oblast, jejíž základ tvoří tvořivé dramatické (pohybové a mluvní), výtvarné a slovesné činnosti. Zaměřuje se na rozvoj schopnosti žáků vnímat, reflektovat a tvořivě zpracovávat lidské chování a mezilidské vztahy.

Vzdělávací obsah oboru je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání (RVP ZUŠ) a směřuje k naplnění klíčových kompetencí žáka, zejména kompetence k umělecké komunikaci, kompetence osobnostně sociální a kompetence kulturní. Prostřednictvím dramatických aktivit jsou rozvíjeny schopnosti sebevyjádření, vnímání a interpretace uměleckého sdělení, tvořivosti a spolupráce.

Dramatická výchova je významným prostředkem rozvoje klíčových kompetencí žáků, zejména schopnosti spolupráce, empatie a řešení sociálních situací. Současně disponuje i preventivním a částečně terapeutickým potenciálem. Ve výuce je kladen důraz na rozvoj vztahů ve skupině, podporu pozitivního sociálního klimatu a uvědomění si vzájemné závislosti jednotlivých členů kolektivu.

Obor dále přispívá k rozvoji uměleckých předpokladů žáků, především v oblasti divadelní a slovesné tvorby. Vzdělávací proces zpravidla směřuje k veřejné prezentaci formou divadelního představení, přičemž důraz je kladen především na samotný proces tvorby, nikoli pouze na výsledný produkt.

Součástí výuky je rovněž seznámení se se základními poznatky z historie dramatického a slovesného umění a aktivní recepce uměleckých děl prostřednictvím návštěv vybraných divadelních a filmových představení, výstav a koncertů.

V souladu s principy RVP ZUŠ je podporován individuální přístup k žákům, respektování jejich osobnostních zvláštností a rozvoj jejich tvořivého potenciálu.

Vzhledem k charakteru oboru je žádoucí mezioborová spolupráce v rámci ZUŠ, stejně jako spolupráce s dalšími výchovně-vzdělávacími institucemi a kulturními organizacemi.

Přípravné studium

Učební plán č.1 / Přípravné studium pro děti 6 - 7 leté, délka studia 1 - 2 roky

Předmět	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK
Přípravná dramatická výchova	2	2

Poznámka: Maximální počet žáků ve skupině je 10

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÁ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Žák:

- Žáci se učí především vzájemné kooperaci a respektu při dramatické hře
- Žáci se učí vzájemně si naslouchat
- Žáci se učí respektovat autoritu a vedení při dramatické hře
- Žáci jsou vedeni k aktivní účasti při společné hře
- Žáci jsou vedeni k uvědomění si své důležitosti ve skupině a zároveň zodpovědnosti vůči ostatním členům skupiny
- výuka probíhá prostřednictvím pohybových a rytmických her, řečových cvičení
- Žáci se učí vnímat zvuky, hudbu, pohyby v prostoru
- základem výuky není vytvořit představení, ale formovat osobnost žáků

Základní studium I. stupně

Učební plán č.2 / První stupeň pro žáky od 8 let, délka studia 7 let

Povinný předmět	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK	3. ROČNÍK	4. ROČNÍK	5. ROČNÍK	6. ROČNÍK	7. ROČNÍK
Dramatická průprava	2	2	1,5				
Dramatická tvorba				1,5	1,5	1,5	1,5
Práce v souboru			0,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Celkem	2	2	2	3	3	3	3

Poznámka: Maximální počet žáků ve skupině je 10

Předmět: **DRAMATICKÁ PRŮPRAVA**

1. ROČNÍK

Žák:

- aktivně se účastní hry
- rozlišuje stav napětí a uvolnění
- vyjadřuje pohybem a hlasem náladu, pocit
- jedná přirozeně v daných okolnostech a situacích
- uplatňuje a rozvíjí vlastní představivost a fantazii ve hře s rekvizitou
- vnímá ostatní členy skupiny a v rámci hry na ně reaguje

2. - 3. ROČNÍK

Žák:

- využívá výměny rolí k zvládnutí jednoduché dramatické formy
- uplatňuje vlastní nápady a myšlenky vciňuje se do postavy a jedná v daných okolnostech
- osvojuje si pohybové, hlasové a mluvní dovednosti
- vnímá prostor, partnera, skupinu a aktivně spolupracuje
- zvládá svoji roli v rámci jednoduchého dramatického děje
- improvizuje (text) na elementární úrovni
- přijímá nové podněty z divadelního nebo jiného uměleckého zážitku a otevřeně sděluje své postřehy
- dokáže čerpat podněty, získané četbou literatury

Předmět: **DRAMATICKÁ TVORBA**

4. ROČNÍK

Žák :

- využívá kontakt s partnerem v rámci jednoduchého dramatického výstupu
- využívá jednoduché rekvizity
- využívá pohyb v prostoru k zvýraznění přidělené role
- projevuje vlastní názory a postoje
- respektuje ostatní členy skupiny a ve spolupráci i konfrontaci s nimi nahlíží sám sebe
- rozvíjí dále pohybové, hlasové, mluvní, (výtvarné a hudební) schopnosti, znalosti a dovednosti

5. ROČNÍK

Žák :

- využívá prvky stylizace a uplatňuje je v kolektivní práci
- improvizuje (vlastní text)
- odhaluje motivy činnosti dějových postav
- dokáže čerpat podněty, získané četbou literatury, návštěv divadelních představení a koncertů

6. ROČNÍK

Žák :

- využívá prvky stylizace a tvoří je uplatňuje v kolektivní práci v návaznosti na charakter ztvárněné postavy
- využívá srozumitelný projev pracuje s rekvizitou ve spojení s kostýmem
- uplatňuje kritické myšlení – rozlišuje, třídí, pojmenovává své zážitky
- z divadelního představení (v roli aktéra i diváka)
- je schopen zpětné vazby k sebehodnocení
- využívá diskuse k formulování vlastních názorů k vytvářeným postavám ve spojení se vzájemným hodnocením ve skupině

7. ROČNÍK

Žák:

- využívá vhodné pohybové, (hudební a taneční prvky, umí zacházet s rekvizitou apod. při interpretaci vybrané předlohy, vlastní tvorbě či improvizaci
- vybírá s pomocí učitele či sám vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (např. poezie, próza, dramatický text, námět, téma) a kultivovaně ji interpretuje
- vystaví a realizuje vlastní jednoduchý námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků (slovo, pohyb, gesta, mimika, rekvizita, aj.)
- komunikuje prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního)
- porozumí režijnímu plánu dramatického tvaru, podílí se na jeho naplnění, dokáže vyjádřit své myšlenky a emoce, experimentuje v různých formách
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní
- rozpozná, kdy hraní vychází z přirozeného a v rámci daného žánru pravdivého jednání a z komunikace a spolupráce s partnerem
- tvoří ve spolupráci s ostatními krátké literární nebo dramatické tvary
- využívá divadelní výrazové prostředky a prvky divadelního jazyka při společné realizaci dramatického tvaru, přijme svou roli při jeho realizaci

Předmět: **PRÁCE V SOUBORU**

3. ROČNÍK

Žák:

- jednoduše, citlivě hodnotí výkony spolužáků
- získané dovednosti uplatňuje při vlastním dramatickém projevu- jednoduchého děje
- dovede přijímat rady učitele a s přibývajícím zkušenostmi si uvědomuje své přednosti i nedostatky.

4. ROČNÍK

Žák:

- je schopen hodnotit jednoduchá improvizovaná sdělení
- vnímá svého partnera v rámci jednoduchého dramatického výstupu
- umí smyslučně zpracovat připomínky.

5. ROČNÍK

Žák:

- získané dovednosti je schopen využít při vyjádření vlastního námětu
- je schopen využít různé formy zpracování daného námětu
- (např. dramatické pohybové improvizace)
- zvládá techniku psaní jednoduchého dialogu
- umí formulovat hodnocení vlastního dramatického projevu

6. ROČNÍK

Žák:

- se seznamuje s vhodnými uměleckými díly a vybraná díla dává do souvislostí
- je schopen zhodnotit dramatické a literární dílo
- je schopen reflexe a hodnocení práce druhých,
- přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je

7. ROČNÍK

Žák:

- je schopen zhodnotit technické a výrazové zvládnutí dramatického celku
- optimálně, citlivě využívá výrazové prostředky a prvky divadelního jazyka
- vnímá a hodnotí obsah dramatického celku – společného projektu vytvořeného v rámci LDO
- hodnotí svůj podíl na společném projektu

Učební plán č.3 / Druhý stupeň pro žáky od 15 let, délka studia 4 roky

Povinný předmět	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK	3. ROČNÍK	4. ROČNÍK
Základy dramatické tvorby	1	1	1	1
Sólový dramatický projev	1	1	1	1
Práce v souboru	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3

Poznámka: Maximální počet žáků ve skupině je 10

Předmět: **ZÁKLADY DRAMATICKÉ TVORBY**

1. ROČNÍK

Žák:

- správně artikuluje
- pracuje s pauzou ve sdělovaném obsahu
- využívá vhodné stylové prvky
- využívá vhodné technické prostředky s ohledem na různost dramatických žánrů
- zvládá předat sdělení textu způsobem odpovídajícím obsahu a formě
- dokáže naplnit vyšší nároky v oblasti hlasové a mluvní vybavenosti
- plně si uvědomuje význam spolupráce a v ní svůj vlastní přínos

2. ROČNÍK

Žák:

- využívá mimoslovní prostředky ve vztahu k partnerovi a situaci děje
- vyjadřuje smyslové a citové prožitky pomocí získaných hereckých dovedností
- spolupracuje v oblasti dramaturgie, režie a výtvarného zpracování
- zpracovává kritické připomínky vzešlé ze vzájemného hodnocení
- zvládá předat sdělení textu způsobem odpovídajícím obsahu a formě

3. ROČNÍK

Žák:

- dovede interpretaci obohatit osobním a osobitým přístupem
- pro specifikaci vytvářené postavy umí využít vhodně zvolené, charakteristické rekvizity, hudbu, kulisy
- je schopen přijmout a sdílet sdělení společné vize při realizaci scénáře
- vědomě využívá žánrové stylizace
- využívá předepsanou choreografii k charakterizaci postavy (prvky chůze, gestikulace, taneční prvky apod.)
- ke zdokonalení charakterizace postav využívá zpracování zpětné vazby
- má osvojen divadelní jazyk, chápe jeho specifika
- artikulaci dovedností je schopen přizpůsobit
- aktuálnímu prostředí
- prohlubuje schopnost vnímání a cítění, sebepoznání a sebevyjádření v oblasti dramatického umění

4. ROČNÍK

Žák:

- pracuje s námětem, tématem, myšlenkou, divadelními prostředky je schopen je dovést do podoby celistvé výpovědi
- je schopen samostatně vybrat vhodnou předlohu pro individuální tvorbu
- vědomě používá základní výrazové prostředky pro sdělování, je schopen vytvořit charakter postavy, zvládne vědomou stylizaci v daném žánru
- uvědomuje si a uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru
- aktivně se podílí na tvorbě jednotlivých složek
- divadelní inscenace (scénografie – dramaturgie, scénická hudba, režie, výběr vhodných rekvizit, apod.)
- dokáže naplnit vyšší nároky v oblasti hlasové a mluvné vybavenosti
- ukončuje studium veřejným absolventským vystoupením.

Předmět: **SÓLOVÝ DRAMATICKÝ PROJEV**

1. - 2. ROČNÍK

Žák

- vnímá přirozenou a výraznou interpretaci smyslového a citového zážitku zhodnotí psychofyzické jednání
- umí sdělit obsah např. pro sdělení např. vztahu k partnerovi, okolnostem děje apod. využívá mimoslovními prostředky
- spolupracuje ve skupině
- srozumitelně hodnotí vystoupení ostatních a současně chápe a přijímá jejich připomínky, vychází z nich pro zlepšení vlastní práce

3. - 4. ROČNÍK

Žák

- zvládá přípravu vlastního jednoduchého scénáře
- dovede scénář realizovat dokáže fixovat svoji roli
- zhodnotí nedostatky inscenace, ve spolupráci s ostatními je odstraní
- hodnotí vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného projektu

Předmět: **PRÁCE V SOUBORU**

1. - 4. ROČNÍK

Žák

- vnímá vzájemnou závislost členů skupiny (divadelního souboru) herectví (loutkoherectví), dramaturgie, režie, scénografie, hudby,
- podílí se na vytváření inscenace,
- uplatňuje své znalosti a dovednosti spolupracuje a uvědomuje si zodpovědnost za společné dílo
- vnímá vzájemnou provázanost divadelních oborů: herectví, dramaturgie, režie, scénografie, hudby

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Škola zabezpečuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu se školským zákonem a prováděcími právními předpisy. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.
- Cílem školy je vytvářet pro tyto žáky bezpečné, vstřícné, respektující a podnětné prostředí, které umožní rozvoj jejich uměleckých schopností, dovedností, tvořivosti a osobnostního potenciálu. Škola přihlíží k individuálním vzdělávacím potřebám každého žáka a usiluje o to, aby se mohl v maximální možné míře zapojovat do individuální, skupinové i kolektivní výuky podle svého studijního zaměření a svých možností.
- Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je ve škole zajišťována prostřednictvím podpůrných opatření. Ta mohou spočívat zejména v poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení, v úpravě organizace, obsahu, forem, metod a hodnocení vzdělávání, v použití vhodných didaktických, speciálních nebo kompenzačních pomůcek, v úpravě podmínek vzdělávání, ve využití asistenta pedagoga nebo ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Podpůrná opatření prvního stupně poskytuje škola samostatně, i bez doporučení školského poradenského zařízení, pokud se u žáka projeví potřeba úprav ve vzdělávání nebo v zapojení do výuky. Nejsou-li tato opatření dostačující, škola doporučí zákonnému zástupci žáka nebo zletilému žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení, zejména pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra.
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze poskytovat pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení a s předchozím písemným informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka. Škola tato opatření poskytuje v rozsahu odpovídajícím doporučení a průběžně sleduje jejich účinnost při vzdělávání žáka.
- Vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, může ředitel školy na základě doporučení školského poradenského zařízení a na žádost zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Individuální vzdělávací plán vychází ze školního vzdělávacího programu a je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávání žáka. Obsahuje zejména údaje o potřebných podpůrných opatřeních, o úpravách obsahu vzdělávání, časovém a obsahovém rozvržení výuky, použitých metodách a formách práce a způsobu hodnocení žáka. Škola jej zpracovává bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy obdržela doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce nebo zletilého žáka. Individuální vzdělávací plán může být v průběhu školního roku podle potřeb žáka doplňován a upravován.
- Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola úzce spolupracuje se školským poradenským zařízením, zákonnými zástupci žáka, případně dalšími odborníky. S individuálním vzdělávacím plánem a s přijatými podpůrnými opatřeními jsou seznamováni všichni pedagogičtí pracovníci, kteří se podílejí na vzdělávání žáka. Pedagogové volí takové postupy, které respektují charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka i specifika uměleckého oboru a konkrétního studijního zaměření.
- Škola podle svých možností zajišťuje vhodné materiální, prostorové a technické podmínky pro vzdělávání těchto žáků. V odůvodněných případech využívá vhodné pomůcky, úpravy organizace výuky, přiměřené tempo práce, individualizovaný přístup, podporu samostatnosti žáka i přiměřené zapojení do společných činností. Je-li to doporučeno školským poradenským zařízením, škola využívá také podpory asistenta pedagoga.
- Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá podle pravidel hodnocení stanovených školou, přičemž se přihlíží k doporučení školského poradenského zařízení, k individuálním možnostem žáka, k míře naplnění očekávaných výstupů a k charakteru jeho obtíží. Cílem hodnocení je podporovat motivaci žáka, jeho další rozvoj a úspěšné zapojení do uměleckého vzdělávání.
- Škola považuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami za přirozenou součást své vzdělávací činnosti a usiluje o to, aby každý žák měl vytvořeny podmínky pro rozvoj svého talentu a dosažení co nejvyšší úrovně uměleckého vzdělání v souladu se svými možnostmi.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

- Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání a mimořádného nadání žáků v souladu se školským zákonem a prováděcími právními předpisy. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož schopnosti dosahují mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových, pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovedností.
- V základním uměleckém vzdělávání škola vyhledává a podporuje žáky, kteří prokazují výjimečné předpoklady ke vzdělávání, a vytváří jim podmínky pro co nejuplněnější rozvoj jejich talentu, uměleckého projevu, tvořivosti a interpretačních schopností. Při vzdělávání těchto žáků škola respektuje jejich individuální vzdělávací potřeby, pracovní tempo, míru motivace, osobnostní zvláštnosti i specifika zvoleného uměleckého oboru a studijního zaměření.
- Podpora mimořádně nadaných žáků může spočívat zejména v rozšíření obsahu vzdělávání nad rámec školního vzdělávacího programu, v zadávání náročnějších a tvořivých úkolů, v individuálním pedagogickém vedení, v účasti ve výuce vyššího ročníku, v zapojování do soutěží, přehlídek, koncertů, vystoupení, výstav, projektů, workshopů, interpretačních seminářů nebo dalších aktivit podporujících rozvoj nadání.
- Vyžadují-li to vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, může ředitel školy na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení a na žádost zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Individuální vzdělávací plán vychází ze školního vzdělávacího programu, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a zohledňuje konkrétní oblast, typ a rozsah nadání žáka. Stanoví zejména úpravy obsahu vzdělávání, organizace výuky, pedagogických postupů, zadávání a plnění úkolů, způsobu hodnocení a případně i úpravu zkoušek. Individuální vzdělávací plán škola zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a jeho zákonným zástupcem a v průběhu školního roku jej podle potřeby vyhodnocuje a upravuje.
- Nadaným a mimořádně nadaným žákům může škola podle podmínek stanovených školním vzdělávacím programem nabídnout také studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin, pokud prokáží předpoklady pro splnění vzdělávacího obsahu tohoto studia. Do tohoto studia přijímá ředitel školy žáka na základě úspěšně vykonané komisionální zkoušky.
- V odůvodněných případech může být nadaný nebo mimořádně nadaný uchazeč výjimečně přijat ke vzdělávání i před dosažením stanoveného věku, pokud prokáže potřebné předpoklady ke vzdělávání. Nadaného nebo mimořádně nadaného žáka lze rovněž přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku nebo ročníků, a to po úspěšném vykonání stanovených zkoušek v souladu s právními předpisy a pravidly školy.
- Škola při vzdělávání mimořádně nadaných žáků spolupracuje se zákonnými zástupci, se školskými poradenskými zařízeními a případně s dalšími odborníky. Cílem školy je umožnit těmto žákům plně rozvíjet jejich schopnosti, dosahovat odpovídající úrovně uměleckého vzdělání a současně podporovat jejich osobnostní a sociální rozvoj.

Hodnocení žáků

Smyslem každého hodnocení je dát žákovi zpětnou vazbu, tj. informovat ho o míře naplnění předem stanovených cílů. Informovat ho jasně a srozumitelně a vnitřně ho motivovat k dalšímu učení.

Formy hodnocení

1. **Slovní hodnocení** - poskytuje informaci žákovi i rodičům o výsledcích vyučování, o individuálním výsledku vyučování a učení žáka, o posouzení žáka v jeho vlastním vývoji a ve vztahu k jeho minulým výkonům. V žádném případě není cílem slovního hodnocení srovnávat žáka s jiným žákem.

Způsoby slovního hodnocení

- průběžné ústní
 - průběžné písemné
2. **2/ Sebehodnocení** - žáci jsou postupně od nejnižších ročníků vedeni k sebehodnotící dovednosti. Cílem je získání schopnosti vidět sebe sama a své vlastní výkony realisticky. Sebehodnocení by mělo vést k zamyšlení se žáka nad svým výkonem a uvědomění si svého pokroku, nebo naopak svých chyb.
 3. **3/ Písemné hodnocení**
 - průběžné – toto hodnocení se vztahuje především na známky, které žák získává v individuálních hodinách a kolektivní a skupinové výuce
 - v individuální výuce hodnotíme žáka známkou do elektronické žákovské knížky (EŽK) minimálně 2x za měsíc
 - ve skupinové výuce hudebního oboru se zaměřujeme na hodnocení spolupráce v týmu, individuální přípravu i výkon, aktivitu samotného žáka minimálně 2x za pololetí známkou do elektronické žákovské knížky (EŽK)
 - učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem
 - při zhoršení prospěchu žáka je učitel povinen informovat rodiče a tuto situaci s nimi řešit
 - zhoršení prospěchu je předmětem jednání pedagogické rady školy
 - celkové – na konci každého pololetí je žák hodnocen výslednou známkou na vysvědčení, za 1. pololetí lze žákovi vydat výpis z vysvědčení.

Žák je písemně ohodnocen čtyřmi známkami:

- 1 – trvalý růst, žák dosahuje svého osobního maxima
- 2 – postup v práci, žák přesto nevyužívá všechny své možnosti a dispozice
- 3 – vývoj stagnuje, žák neprojevuje zájem o práci, pasivita
- 4 – dlouhodobá nepřipravenost, úroveň dovedností a vědomostí postupně klesá

Pravidla hodnocení a klasifikace

Klasifikace na vysvědčení odráží hodnocení žáka dle všech kritérií žákovy práce za pololetí a celý školní rok.

Kritéria hodnocení žáků

1. Žák dochází pravidelně na výuku do ZUŠ
2. Žák se doma na výuku pravidelně a kvalitně připravuje, má snahu o sebezdokonalování se
3. v domácí přípravě
4. Žák se v hodinách aktivně zapojuje, uplatňuje vlastní tvůrčí přístup
5. Žák se zapojuje do komorní či souborové hry, komunikuje v kolektivu, aktivně přistupuje k řešení
6. problémů ve vztazích během výuky i při společném prezentování nastudovaných skladeb, výtvarných prací a dramatických vystoupení
7. vyžaduje-li to ŠVP, žák se podrobí postupovým zkouškám, ročníkovým vystoupením, výstavám...

Dle Školního vzdělávacího programu probíhají v hudebním oboru postupové zkoušky. Požadavky zkoušené látky vycházejí z ročníkových výstupů daného ročníku. Jsou uvedeny na závěr osnov u příslušných studijních zaměření. Zkušební komise je tříčlenná, musí být přítomen pedagog hlavního předmětu, který navrhuje známku za výkon.

Známka nemusí být totožná se známkou na vysvědčení.

- Obsah ročníkové a absolventské zkoušky je dán požadavky každého hudebního oboru a je součástí osnov pro jednotlivá hudební zaměření.
- Ve výtvarném oboru žádná ročníková zkouška není, žák je hodnocen na základě celoroční aktivity a práce v hodinách.
- V literárně-dramatickém oboru je místo zkoušky ročníkové vystoupení, kde je žák hodnocen na základě účasti a svého výkonu.
- Žákovi, který úspěšně reprezentuje školu na soutěžích, může být odpuštěna část nebo celá ročníková zkouška. O odpuštění zkoušky rozhoduje ředitel školy.
- Pololetní přehrávky jsou určeny jednak žákům s horším prospěchem, kterým na základě jejich výkonu může být ukončena docházka do ZUŠ nebo je můžeme motivovat ke kvalitnější domácí přípravě a zvýšení výkonů.
- Nadaný žák svým výkonem prokáže, zda je navýšená hodinová dotace opodstatněná. V opačném případě může ředitel hodinovou dotaci snížit.

Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy je průběžný a systematický proces, jehož cílem je posuzovat úroveň a podmínky vzdělávání, sledovat naplňování cílů školního vzdělávacího programu, vyhodnocovat silné stránky školy i oblasti, které je třeba dále rozvíjet, a přijímat opatření ke zkvalitňování činnosti školy. Vlastní hodnocení školy je podkladem pro plánování dalšího rozvoje školy a východiskem pro případné zpracování výroční zprávy o činnosti školy.

Škola při vlastním hodnocení sleduje zejména tyto oblasti:

- naplňování cílů školního vzdělávacího programu a soulad vzdělávání s jeho obsahem,
- průběh, úroveň a výsledky vzdělávání ve všech uměleckých oborech,
- kvalitu individuální, skupinové a kolektivní výuky,
- úroveň veřejných výstupů žáků, zejména koncertů, vystoupení, výstav, prezentací a dalších akcí školy,
- podmínky vzdělávání, zejména personální, materiální, prostorové a technické zabezpečení výuky,
- klima školy, vzájemné vztahy mezi pedagogickými pracovníky, žáky a zákonnými zástupci,
- řízení školy, organizaci provozu a vnitřní komunikaci,
- spolupráci se zákonnými zástupci, zřizovatelem, partnery školy a veřejností,
- další vzdělávání pedagogických pracovníků a jeho přínos pro kvalitu vzdělávání,
- prezentaci školy na veřejnosti a její zapojení do kulturního života obce či regionu.

K vlastnímu hodnocení škola využívá zejména:

- **jednání pedagogické rady,**
- **metodické konzultace pedagogických pracovníků s vedením školy**
- **rozbory výsledků vzdělávání žáků a výsledků jejich veřejných vystoupení,**
- **analýzu školní dokumentace,**
- **vyhodnocování účasti a úspěšnosti žáků v soutěžích, přehlídkách a dalších uměleckých aktivitách,**
- **zpětnou vazbu od žáků, zákonných zástupců a dalších partnerů školy,**
- **dotazníková šetření v elektronické nebo listinné podobě,**
- **vyhodnocování podnětů, připomínek a návrhů ke zlepšení činnosti školy.**
-

Výsledky vlastního hodnocení škola průběžně projednává a využívá k přijímání opatření, která vedou ke zvyšování kvality poskytovaného základního uměleckého vzdělávání.

Obsah

Identifikační údaje	1
Charakteristika školy	3
Zaměření školy a její vize	4
Výchovné a vzdělávací strategie	5
Organizační struktura školy	6

Vzdělávací obsah uměleckých oborů

Učební plány hudebního oboru	7
Charakteristika hudebního oboru	8

Učební osnovy hudebního oboru

<i>Akordeon</i>	9
<i>Bicí nástroje</i>	13
<i>Baskřídlovka</i>	16
<i>Basová kytara</i>	19
<i>Elektrická kytara</i>	23
<i>Housle</i>	26
<i>Klarinet</i>	30
<i>Klavír</i>	33
<i>Kytara</i>	37
<i>Lesní roh</i>	40
<i>Pozoun</i>	43
<i>Příčná flétna</i>	47
<i>Saxofon</i>	51
<i>Sborový zpěv</i>	54
<i>Trubka</i>	58
<i>Pěvecká a hlasová výchova</i>	61
<i>Varhany</i>	65
<i>Viola</i>	69
<i>Violoncello</i>	73
<i>Zobcová flétna</i>	77

Kolektivní výuka hudby

<i>Skupinová praxe</i>	80
------------------------------	----

Oblast recepce a reflexe hudby - hudební nauka a hudební teorie

<i>Hudební školka</i>	82
<i>Přípravná hudební výchova (PHV)</i>	83
<i>Hudební nauka</i>	84

<i>Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku</i>	86
--	----

Výtvarný obor - I. stupeň	87
Výtvarný obor - II. stupeň	94
Literárně dramatický obor	97

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	103
Vzdělávání mimořádně nadaných žáků	104
Hodnocení žáků	105
Oblasti vlastního hodnocení školy	107

